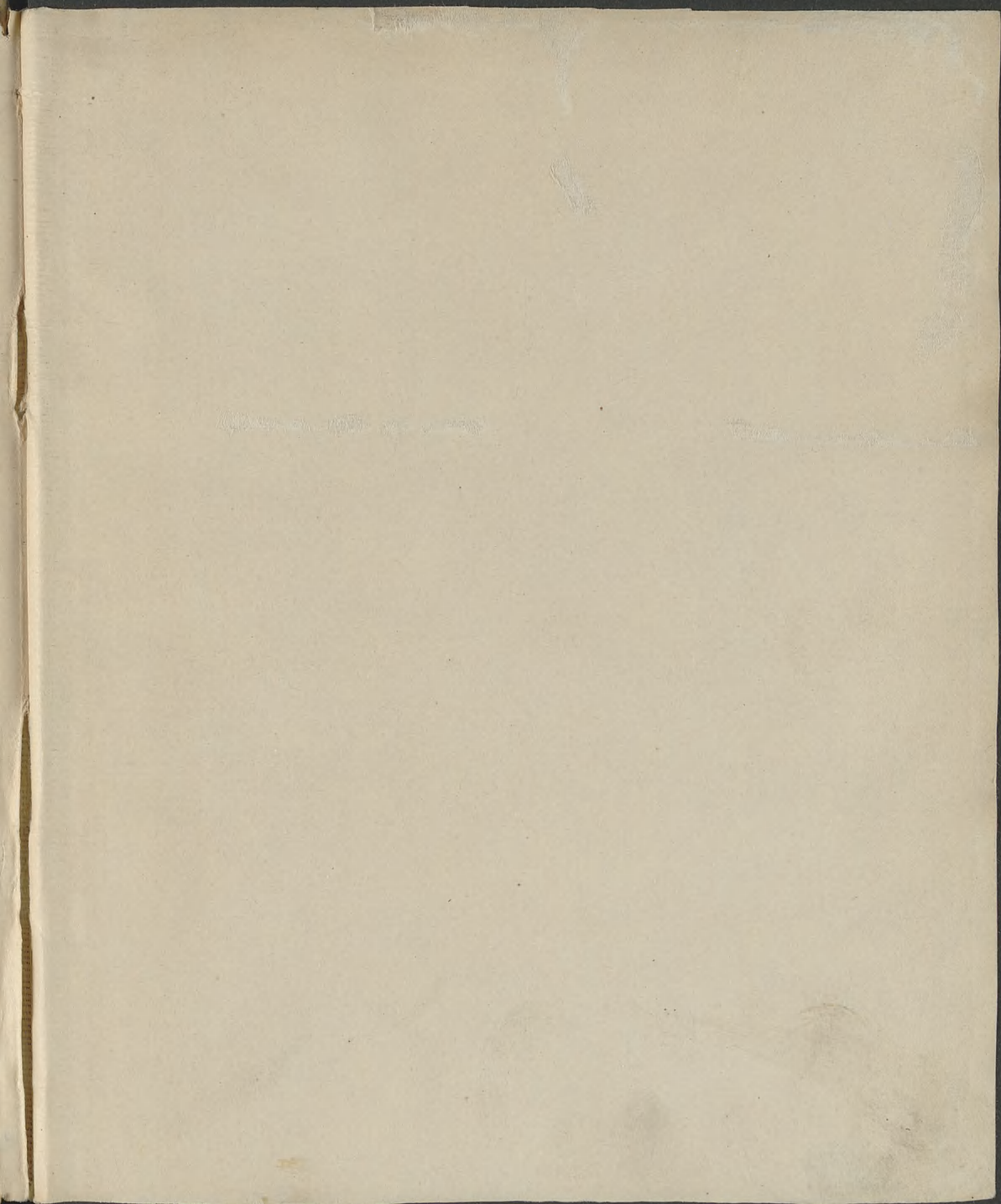

MANUSCRIPTA
INSTITUTI OSSOLINIANI

I. 698

N° 100. 698.

XCVI.

2

1804

Armatus oleis quando herere evices.

Inno-mine domini Iesu Christi   2uis nansy

[Faint handwritten signature or text]

Rokosz Glinianski Czarowskiego w Roku Pańskim 1341

1. 698

W Roku Pańskim 1341. Losmieri Kazimierza Wielkiego
Dzola Polskiego Syna Łokietkowego, przysłała Korona Polska
po kądzieli na Regiment Sudziemski Dzola Węgierskie Ludwi-
ka Siestrenca Kazimierzowa, który z rakiem nieszczęsna,
Dzesty parował, kronikane Starzy z placem okym pisali:
Albowiem skoro po Koronaciej, święcy w Krakowie, mało co po-
skawszy, iechat do Wielkopolski do Gniezna gdzie na Arce-
biskup Gnieźnieński Stanisław Bogunia przyspawit był Maie-
stat ozdobny, tak ozdobie Królewskiej, z którego on posmieni-
sko czyryc niebiał Głusc na gła, Raczonowi w Krakowie ko-
ronowan na Królestwo Polskie, drugiey mi Coronaciej w Gnie-
znie niepotrzeba, bo smac rozumiał ze dla Coronaciej Maiestat
przyspawiono było na Państwo Wielkopolskie, z Gniezna iechat
do Poznania, gdzie krótki czas z arskawszy iechat do krako-
wa dla wesela Kazimierzowej zony Jadwigi, która przez Ma-
the Ludwikową znowiona była w Stan Matrenski za Władzaw
Czary Lignickie którą Król Ludwik według Testamentu Wuj-
swego Kazimierza odprawował z Krakowa do Lignice, po tym po
wesela

698

Wesele Wierki swiecy Kazimierzowej zony, Król Ludwik
zmierzwszy sobie sprawy y obyczaje polskie ktorym przywy-
kając nie był, a Polacy także obyczajów Węgierskich zrozumieć nie
mogli, więc y wierzchni w rozrósie z sobą będąc przez tłumacze
z Kołowa potnieby swie odprawowali. Niemogąc tedy daley swier-
pieć przewetki mieszkanin swego w Polsce Król Ludwik, wieczał do
Węgier zleciwszy gubernatę Korony Polskiej Helzbruni Matka
swiecy, Królowey Węgierskiej y Xiąż Opolskiemu Władysławowi,
ktorym dat prezydentem absolutem regendi gubernandis. Lo wyiechaniu
Króla Ludwika z Polskiej do Węgier, Matka Królewska, Pany, Lady,
Koronną w Polsce odmierzała, a zulasza wierne nielubniki Król
a owych nielubniec prywatnikusi w Nadzi Szweci osadzala, Wiec też
ktorzey mogli skrzywdze być, iż nino Narod Polski Wtedy zoda-
wano Koronne Czoboziencom, wladzą Królewską tym poteznie grozo-
no, iż kąd Węgromi wziąwszy na Polaki sielubosc, nieradugin
czasem Głowicka za czerył Xiute Starostę Krakowski, nie słusnie
zabili, ktorego zabicia Xiucini Enyficiiele, acz sie nad Węgry
msuli, przecię niestalo zaradne, pnieo Xiare Opolskie Władys-
ław bacząc w takim znieubleniu tyż Koronę Polską, aby ie-
sore wiekszego zalu przyczypil Koronie Polskiej Król pioney,
Nieszka

Miasta, Janki, Gwincie posiadł Łotwie a brat iako obciat za
Wojny takowa niewracał bez Wola w Polsce kto był durszy ten
lepszy, Gwincie sprawniejsi w Polsce nie było. Wice w tym
czasie nieszczęsnym Rzeczy w Wielkopolsce dwie Janicie znaczne
y potężne zwaśniwszy się na się, Domarat Starosta Wielkopolski
z nabęczaniem wnetrzym wojem wiele Przycinciał niedry soby po-
tracił, Marietropi Nacheckie popuścizyli, a po sprawniejsi
Polacy do Wola az do Budzyna wiodli, czego Król Ludwik do-
wiedziawszy się za skargą P. Słoboty dożył z Unedu zpa-
rostwa Poznańskie Domarada, a na przyczynę Panow Wielko-
polskich Obywatelow dał Generałstwo Poznańskie Wincentemu
Grawoskiemu, a w tym czasie rozruch polskiego Litwa z Tatary
z Rusy Nieprzyjacielskim sposobem ogadem y nieczem Rzeczona
Krona polskiej wiodali, za ktorą nie bez przeciepstwa Królowa
Stara Matka Ludwikowa z Polskiej do Węgier uobata, y Król
Ludwik Syna swego do tego przegwiódła ze $\frac{m}{15}$ ludzi uboi-
nych stawil z Węgier na pomoc Koronie Polskiej, ktoręgo
Hetman Polski Papsał Grawoski Starosta Tomsonierski
czekał w Mielen z rianatym Polskim Wojskiem, ktore Król
Ludwik na dwore wiodziwszy, Polskie na Tatary obrcił, a Jan
wiodł.

4. poszedł pod Białą ^{Białą} przeciwko Litwie i Węgry gdzie pora-
ził $\frac{m}{12}$. Lidę, a Hetman Polki Pranaszki pod Zwaławicami
pokonał się z Tatury, którzy z Polaki tak się dobrane byli, że
na placu $\frac{m}{7}$. Logarstwa było, a z naszych bez zginęło do
 $\frac{m}{2}$. acz Polki Hetman bitwe wygrał, ale na niego tuma popra-
łani był obrazony, a Turcy i placownikowy Kłiany wrzili cato
do Ziemi Swojej. Postarowiszy Krol Ludwik Krzyż Polka wina
kiszyn rzęzi, przeciw Księżu Opolskiemu zlecił gubernatiz wro-
calkich spraw i Sędow polskich, przycawszy do niego Dolska
i Kurozwak Kiepskaku Krak. a Kozimbra ze Sosina Topov.
czyha Woiwodę Kijicki Staroste Kiepsk. ratym wyjeżdżał do
Węgier i Polki gdzie zepłak Kurozwak Helbiete Matke Su-
i iuz Dmanku w Budziszin, a gdy rtych Gubernatorow Krzyż
Dolska była niepomnie obrazona, którzy wiecej przyzłobu
sami nie przestęzali wia dbya Krzyżey, a Wozny, którzy wroni-
liabte q cisnele gdzie mogli nie mogąc daley znosić ze sobie in-
wina niewoli takowey, posłali Słachta Polka do Krola do Węgier
posły, tudni zacele Gytianzkier i K. Konstana Wierdnie pro-
sząc, aby im Krol na Wpocy Polki Koronne, a osobnie na Sędow
Cudrozimca niedawał, który Prawa pospolitego nie Dmie, ani go
jest wiadom, iakoz nowe Wiek Sprawiedliwie Sędow, którzy to
poselstwa

poselstwa Król Ludwik, acz był z prochu barzo obrażony, i
anaktere aby zarym inki wzrusz nie nastąpił w Polsce, odozyl te
wecz do Seymu przyszłego, a tym czasem jenerałat ocyf iakoby
Halicki Kamieniecki Lwowski Sarscki Powiaty do Korony Węgier.
ski przyłączyl odenawszy ore od królestwa Polskie dla czego po
stł. o. Consetas do Papieża Ambrosyana Halickie nowo od Króla Lu-
dwika czeowarego w Rzeczy niepodobane, które Król dat był Pro-
wi Reszowskieru z dobrym opatrzeniem Najetrozi, Lwowski
Biskupstwo nigdy niebywał przez Władysław Grzesich dat Fi-
cipoi Honorackieru Dniekanowi Krakowskiemu, także dołeni do do-
dani do niego, Kamienieckie dat Bogusławowi Desfrakowi nie
bez pewnego rachnia pewney intraty, a gdy tak już sporządził
Król Ludwik Duchowierstwo w Lwów, potym złożył Sejm na Parcy
Polskie w Budzynie na Święto W. Kibowziciu Parcy Manjer,
co to była wecz nowa niezwyeczaina, niepowinna Panom Polskim
do Budzyna na Sejm iść tak daleko do inrze Królestwa,
na co Panowie Polscy niepozwoili, iednak się niektorzy zna-
lezi, którzy dla prywaty swojej ięsbali na Sejm do Budzyna,
a mianowicie Wojciech Senecki, a ten czas Podkrawi Korony,
ktory potajemnie Koronę z Skarbu Koronne Kłhciecie Królowej

Stany

6
Starey do Węgier był wydat, o czym Rada Koronna nie wiedzia-
ła, aż Biskup Włocławski Andrey Lubancki Braci Szej, a owo-
ściu Ewanowskiemu z Węgier oznajmił, drugi Senator do
Budzynia Szczerzy Szczech Włoda Lubelski, Jan Kurewski
Włoda Siemulski, Enegorz Lasota Włoda Belski, Stanisław z kie-
py Kaptellan Sandomierski, Hieronim Szpot Kaptellan Bielski,
Jan Gomolicki Kaptellan Siemulski, Andrey Lubancki Bi-
skup Włocławski, a ci mianowicie Senatorowie, gdy na Sejm do Bu-
dzynia przyjechali, król Ludwik z przyjazdu ich był barzo
kontent, Na Propozycy Sejmu tego Paweł Łobke Dworzani-
y Sekretarz Królewski proponował Panom Polskim wolać y przed-
sięwziąć Królewskie, które natym jest powiadziat, iż pniekne-
gając dobrego y spokojnego król Józef Budyń nasz Kró-
lestwa Polskiego, chce przez frymarki za consensum naszym
oddzielić od Królestwa Polskiego pewne Prowincie Halickie Ka-
mienickie Lincy Słuckie Sandomie do Węgierskiego Królestwa przy-
łączyć, a do reszty Prowincie Wasze Górną Spiskie od Kró-
lestwa Węgierskiego oderwawszy wam barzo przyległe, y do
potrzeb waszych Polskich Wzysieczne przychyła, powiadziat
w tym i takoby słuszną przedsięwzięcia Królewskiego, iż król
Józef

53
Erarowska zrodzita, ten sie niedal zadney pniwacie Vniefc
a wystregajac sie Collegow Swois w Budzynie, potarem nie dat
znac przez list o wszytkim w sie znieki y Pzpty dziate
Rapsbatu Erarowskiemu Marszalkowi Korony Polskiej, a tak
nie niebezpieczny tym listem z Węgier, iedbat do Brata Wincentego
Starosty Wielkopolskiego, z ktorym iedbat do Arkebiskupa Głoznien-
skiego oporzedajac te rzeczy Węgierskiej Sprawy. A iz Senato-
rari złożyli niemiejskalni Conocacją na Senatory Polskie w Łę-
czycy na ktorej Conocacii, porobu remkeli Listy do Króla
poslac proszac go Vrzeceni, aby do spolney Rady Pzpty
Polskiej ziechac naczył do Głoznien po defrow na dzien 5. Bar-
tłomieja, gdzie tez Senatorari Polskiej bedac z tym poselstwem
do Węgier, gdy porochali Czyszowski Sobnik Krakowski z icho-
wskiem Miecznikiem Koronnym, Był tego Poselstwa Krol bardzo
kontent, bowiem tak wzlamial, ze mu na ten sensu Budzynskiej
Sprawy wszyscy Senatorari Polskiej pozwolic za przyjaczeniem jego
niech, przy polskich Listach Marszalk Erarowski wlat
tez Kononiki Swe, ktorzy mu wiadomosc zawse z Węgier da-
wali kiedy y jako sie z Budzyna Krol do Polski wstyp, wrost
nie wokolzy Krolowski napisane miut, a gdy sie Krol udniak
do granic przyblizat polskich w poczoie Fryziga Cłowicka,
Marszalk

Marszałek listy napisał do wszystkich Lamentów, tak do Sena-
torów, jako też do Rycerstwa Polskiego, aby każdy kto się tylko
ieno niarwie byz Włobien Polskich stanł na Łoksz pod
Głizary wstwier pned S. Dantowiczen wyprzedzając tyż pnie
przyjazd Łoklewski. A gdy był ludwik na granicach polskich
stanął, wyiebał Senatorów trzech w tym sianu koi witać Łokla od
Senatnow y od Rycerstwa Polskiego, którego zgranic aż do Gor-
łozow pod Głizary przyprowadzili, gdzie iżz antez czas Sla-
chty Polskiej dotkany skupito się było do 50. Trzeciego dnia
przyjazdu Łoklewskiego do Łozozow postął Senat Polli y Dy-
cerstwo do Łokla Ludwika prosząc o Colleji Swoni Senatory Pollic
ktorzy z kudem z Węzier przyjechali, aby do Trocka kowany od
Ład spolemy rady o doborni a przytecznym Rzeczy jako to po-
winni mozie pomozli, a gdy się stawił do Łokla Wielkiego Se-
natorskiego chcąc Łade Kowany witać, tedy zaden z Ład ko-
wanych, radney Uczciwosci onym niepokazał, ani z Rycerstwa
Polskiego, ikt się niewazył obozy był krewny onym witać,
ale zabani namie gnia Sackeci zgrzytali. A w tym Marsza-
łek Kowany Gmrowski w kole Wielkim Senatorstwa, gdzie też pne-
dnieysi z Rycerstwa byli pokazali list do siebie z Budzysina
pisany pned Biskupa Wrocławskiego Lubnarskiego, letony list
Pancierz

Cancierz Korony Drzewicki czytał w Kolo wielkim przed wszystkimi, Spytal Kaza Lubraskiego Arcybiskup Cierzienski, czy zliby sie znal do tej reki pisania listu tego wtakowycob pomienionych rzeczach Gpdku Rzeczy, Powiedzial, com pisal prawdziwie swą reka, pisal, a niezawioden w tym Summichia swego.

Poskazaro winowaycom iako niegodnym Otapie z Kola Senatu. Siedz na stronie pod pewną Marszałkowską Stozą, a w tym Kazu Lubraskiemu kazano na Ewangeliją po przysiac Zomyce Rzeczy, skoro po przysiedzie, w godzinie byli poscinani, a pod Majeftat podnoszka krolewskiego ciata Sietych były potozone po obu stronach prawey i lewey stronie, ktore sukien kosztownym szkarlatnym czerwonym nakryto było. Kaza: iutrz Senat y Dyakstwo Polskie do Sotogor iedali prosząc Kola Wizerani, aby do Kola Wielkiego Senatu przybycz raczył dla narowey pilney Rzeczy, a przy Kola posadzili na Majeftacie, ktory ieszcze nieowiedzial o Sietci Senatorow Kochankow Swicib, bo wwoy poscinani byli, Gwarowski Raphael Marszałek Ko. rony Wyzyrit Lwczonow do Kola od wszystkich Starow Korony Polskiej takoweni stony.

Milosciny Kola Pami naps. Narod Polski zawdy iwinny Pa. non swoin byl y jest po lasu Borey a pot dusznym zbanie. ~~nien~~ nic siebie wiecey niepowazal nad Wolnosc mily, pożytek
Rzeczy

177
Dziewcy dobro, a potom nad Łaskę Królów Parow Swiód, do kto:
rey niechęci y nie Łaski W. K. M. K., resony z siebie żadney przy:
czynny niedali, Encyklii iakienus - nieseresau Dziewcy Łolskiej
pryznac to nasieny. Abowien iz tu w Dobrocie Matka W. K. M. K.
w zywot swoy wzięła tu nagn tez owoc zywota rey W. K. M. K. Par
Boy przywocil. Musza tedy aby W. K. M. K. nagn wierzym Lod.
lanym Swiód Narodu Łolskiego tuozion, Łalskym y Miłosziwym Parow
a Dobrodzieien zosdac raczyl, gdyzed jest os de gśibę nris,
Więc zatakowym powinowactwym związkem krewnego z Dziewcy, y
niepomatu Dziewcy Łolska jest wielkim Strapienia zalen, zos W. K. M. K.
ku wzgardzie ony pod Regiment cudzoziemcom podac raczyl, co
jest przeciwko Prawom y Wolnościom naszym Łolskim, redaktorze
ny w tym Żalu naszym poważaigc y siebie Łaskę W. K. M. K. Parow
swego, do tego czasu w Regimentie cudzoziemca cierpiemy, którego
abygo W. K. M. K. Skarbow naszym zwięze raczyl Wiereni a pokor-
nie W. K. M. K. Parow swego prosimy, także y o przywroceni wie:
sionny przez rdnnyce Łolskiej Korony do Węgier, Niemiec
tez y o Sprawiedliwosc Swiędz Praw Statutow Łolskich prosimy,
ktore ny zowieny Libro Vitę, ktore są nocnym Filarem Starzey
Dziewcy, aby nagn w swey calosci zachowana y do executii swey
przychodzic mogła, abowien iustiti. Gnio, a pđna Łolskosc Łan
zde w calosci osobie swey zadzuszowane bywa. Skarzeny
Li

12° Sie też przed WK M^o zawiadomili na Bracia naszą tworzą
rad noty y Rade Wzrost Starow kowanych do Budzynie Sie
ziedbali byli, y tak z WK M^o o Państwach kowanych Snie i
kieś kontrakty nonine oim rofkna starowali, co iz przeciwko su:
nieniu y Skazie Dzpty Czynie, zato też szuszą zapłatę
od Dycerstwa Polskiego wzięli, co izby prawda była, oto tu leżą
ciata zdrayow Dzpty pod rozari WK M^o aby Sie na potym
frymarku zaden niewazył z Nas, na dobra Dzpty Krlestwa
Polskiego priwata autoritate odprawowac (a potym ciata politycs
odkryte przed Wolen pokazane byly) Wic iz WK Mosc przy
siegal Bonum Reipub: Krlestwa Polskiego pronouere e non ni:
uere, prosiemy tedy abys nam WK Mosc tego niebral czegos
Lorwie Polskiej niedawal, a iesli u bledurowie nasi priwatri w
Budzynie na iakie kontrakty WK M^o podpisali sie protesta:
mur ze otym nie wiednie niechcemy. Parobci Polak Duo.
rzania y Sekretarz krolewski tłumaczył od Króla w Lborze Pol:
skim powiedzial, Archolwiek Lwl J M^o niepomalu iefe
zawozy z polcia tych Senatorow Polskich, ktorzy z Krolen y May
z Megier do Polskiny Dycerzany Swej przyciedali, iednakre iesli
nieozlo tyoz inaczey niema zarle, (bo tez y Sam Lwl byl pod:
strzesem patrzac na ciata politycs.) Co sie tyce frymarku
dobr

dobry Węgierskich na Polskie, tedy Król J^o M^osc odstępnie 15.
takowego Głymarku. y niechce o nim nic wiedzieć. Strony Judozo:
ziemiow na Wzradach Polskich, iz to jest z obraczeniem Narodu Pol:
skiego, tedy Król J^o M^osc obiecuje dobrym słowem zwrócić Judozoziem:
ce z Polskiej niezadługiem czasu. Strony Sprawiedliwosi Sme:
tey, o którą Obywatele Korony Polskiej nawekają, że iey Stateczney
w Polsce nie mają, tedy Król J^o M^osc jest natym, aby u Królowie
cały Miesiąc na Sądach Polskich zapadał, a przy tych Sądach chce
Król J^o M^osc co by było potrzebnego y pożytecznego do Wolności
Nacześniejsze Łaske swą Pańską y Dobroczynstwo Koronie Polskiej
pokazać. A wszakoz pod takową Umową, ponieważ że Król
J^o M^osc Dziedzica Syna niema ieno dziewczki ptec białogłowska,
po śmierci iego, aby sobie zinszego Narodu Pańowie Polacy Pana
nieobierali iedno którym z Cerek Króla J^o M^osc, na co Pańowie Rycer:
stwo Polskie pozwolili, a Król Ludwik nadał Rycerstwu Polskiemu
takowe Wolności y swobody, w których aż do tego czasu siedziemy, że
zaden Król przed nim nigdy nie dał Polsce. Po śmierci tego
Ludwika wzięli sobie P^o Polacy Dziewkę iego młodszą Jadwigę za
Pana y którą z Mecenicy Władysława Jagiela Litewskiego Dozre:
cia, jako Pan Bóg Młocil y błogosławił Koronie Polskiej, Królowie
na Polscey ożyli srenko dosyć wypisali.

Discursus Utrum expediat vivente Principe, alium Suffra-
ganum in Regno Poloniae, vel rexem quaerere.

Notum est vel totius Europae Principibus, quod Serenissimus
Rex Poloniae Joannes Casimirus Vltimus sanguinis Jagiellonici
Nepos atq[ue] Vltima spe postis. Summis cedere debet, ideo
Principatum per libera Electio[n]e Polonica, deferre ad alium
necesse est. Atq[ue] sic videtur Nobili in libera Reip[ub]lica
licet discursu certare Utrum expediat vivente Principe Con-
stituta Electio[n]is indicare, novumq[ue] Principem libere suffragiis
creare; praecipue cum modernus Rex Poloniae cedit Juribus
suis spontanea Voluntate, atq[ue] se videns Vaketuram,
optat Ut ante sua fata Videat Consilium Patris sui
successorem. Neq[ue] aliquis suspicari potest, Ut ea candidissima
mens, Princeps, ab alieno processit studio, nam satis
eam Sincera in facie Reip[ub]licae explicavit animo! Sed
intulit Suspicionem Regia Ordinebus Regni quae falso
an Vero Principis Casimiri filium ad Regnum evadere inten-
debat

debet. Varus equidem metus, tam riuum opus hae suspi-
 cione tollere, nonne sumus marcipis Regis, Honorario pa-
 rere eius Votis debeamus per liberam quilibet tuam tem-
 poris Vocem, rupta Coniuncta Maiestate hanc factionem sol-
 vere posset. Sed non hoc gubitur; nec pia intentio poten-
 tionum in hac contradictione electori consistit, sed (Stinam sim
 falsus Vates) Ut Sub Interregno tollere squalitatem possint,
 et regna Nomina sibi conciliare, Vel sua priuata comoda
 augere et cum ferre Ut fit in turbido piscari; praesentia
 qui affinitatibus et opibus potentes Parasitum Nobilium
 adiuti crevata Voce, factiones cum externis Principibus
 habere possunt, atq; tanta suffulchi potentia ord clusa
 erit Vox libera Nobilitati, et ab Uno Vel altero factioso
 capite dependebit Electio Regni. Hae puto, habita ra-
 tione modernis temporibus, cum Nobilitas per continuas facti-
 ones atq; militare transitus exhausta est opibus, res angu-
 sta domi, neglecta publica consilia, bellum atrox Mosico-
 uiticum

nitium, atq; incerta pax cum Cosais, nec placet Tartar.
 non sincerissimus, soluta disciplina Militaris, confederatusq;
 nihil quid facturus sit aut potest considerandum, cum
 igitur in eo statu manebat Respublica, sine dubio Electio Regis
 libera esse non potest, usq; antiqua de Electione, non novum
 vivente Principe nunci recepte est, quod pericula et his si-
 milia, per auctoritatem moderni Principis facilius averti pos-
 sent. Consideranda posterea, quod per novam Electionem
 dignoscere Amicos Reipublicae et inimicos possemus. Venirent exteri
 non Legati, quod sub cuiuslibet lateat pectore, facile colligi
 gere Respublica posset atq; ad libertatem moderari Electionem, quam
 hanc facile sub Interregno. Ius autem de Electione vivente
 Principe, eo sine sanctione, ne in libera Republica Reges
 Poloni filios suos ad Regnum evocabant, huius fuit maxime
 consideratio antecessorum nostrorum, qui hoc Rege cautum
 esse voluerunt. Hic dispar ratio est, cum modernus
 Princeps optat Electionem, ductus solo amore Patriae, non per-

Discurs jednego Dworskiego per nocturnu listu pi: 17
sany we Lwowie.

Pisanie Wn' doozło rak noieś, w którym wskazujeś mi w n
sobie wypisać Noajny o Moynie Turckiey et Grenti Reipublice
statu, iako bono Patid firi y oraz Dworskignu, a przystym Sen:
sua neua wtey mierze deponere necz tnuang zaiste Wn' na mnie
ktadzieś zwiele niar. Pierwsza ze dworskim stylem pisachy
przechodziło, dworskiem to jest niezrozumianym y pieszczołym.
Bo Secreta Principis nec audiuntur tuto nec narrantur. Dni:
gim Zuniarstia nierezpektuiąca, iako tena letorenu nascedi
soro dala, ze nie tylko co prawda napisac, ale y loqui Laru na
szemu mogą, et iustia pod nogi jego Mareskate deponere dolien.
Jednak niezaden dziw, ze to wliwiec moim wiedney Sworze cho:
dziec bedzie, albowiem y w Rzeczy znaydzie sie to naszey, ze
Iura libertatis et Mareskatis, tak są pomiarowane, y na spr:
wiedney szoznosci trali powazone, ze y Princeps sac & Mas
florei Mareskate, iako niewszędzie in absolutis inguis, go nie
Una regnantia Dong, ceteri ferui y wolnosci refte Selua Prin:
cipis reverentia sac mogą, y godni sie przystoineni dozwoni
I nec

16 rac sposobami, gdy Sala Majestatis przenderare poczyna.
To pierwsza difficultas de modo Scribendi, druga materia circa
quam to jest Noviny, Niemaluy Wz. Sobie teraz, ze tak wielki
Consiliorum odglos iaki bywal przed tym, iezeli co per Linan
diducta wypadnie, nieraz y tego Wzyszye przychodzi. Pan
suo ipsius de se in literis declaratorijs iudicio, niezgwarantowanych
mysli, niepoietych niezmacanych, niedosignionych zamyslow.
Sam sie tylko P. Kanclerz y Sudzoziemcy Vica intentionis admissio-
nis cobors przechodzi wskazytych mysli, J. K. M. gmatkacz, in-
si Panowie ktorych Cota & Fides ku Panu y Ojczyznie wiadoma
przychodzi, in Suspicionem albo neglectum. Nawet tak niedopiona
straza Odzwierci Parstuch pitnucz podwoiow, ze niedostapią y
nie Vobyla portien, az od kogo wielkiego na audientey bedzcego za-
wolani. Nie to taremna rada co byla na Lubzowie, bo tam co
sie dzialo y sami wiedzą pomocnicy, ale to co Trepoli zlega-
ten Papiuskiem, co Fantoni natione Italy, nascendi Sorte plebeius,
ingenio Poeta, conditione Naficy, co Pater magny czysli Magg z bra-
tem Swoin, co P. Kanclerz do Voba Srepe, Jaden Ofrowidz tam
niepnerikaci, obyba rady iob obaczony ex euentu, albo racrey
y oni obaczą, bo Consilium natum Consultoni perfirma, a na prodi.
fuer

toros Oyczyzny dobra była Latria w Chiriarach. Gratulor ie: 109
dnak sobie, iż mi wskazanie Wm pod te zastate czasy, gorie
nie jest iesue inposita Sileadi necessitas, gdnie iesue gdoni Sij
murmurare contra illos, qui Repetendam odervant, gdnie licet V.
skarzac Sij aa inpios et contra Proditores Patrie, Patrias inuo-
care Leges, Vtinam falsq; Sca Pates, nastepniq; tabrie czasy, gdnie
oportebat miserrum esse nec Videri: gdnie inertia pro Sapientia be-
dzre. I Lubo Lawdy kto milczy, na reputatiz madrego, ale tan
dopiero praktykowac beda nie sroshni Wraukowce owe Aristotelis
Axioma, Loquere ei aut rarisime aut quam incuriosissime, Non
est opus teneris mordaci radere Vero auriculas, tate nieznope
bywaia, Linnigum iuga, re nec ipsa lingua more hoc libera.
Sam tytko Augustus tena Sij niepreuunt, facta suriebarbur
dicta impube erant, ale chooby g; tenz byla tytko imago Reipubl.
et Vestigia morientis libertatis, tedy in nieche g; riemoge honesta
Vel inhonesta Principum laudare, ale seby liowszy karku co pra-
wda Kaze noniecy napisac gotowen. Wszak uzeloby Kari erudi
Seruitij et arno perditu Libertatis potkato to co osprawde zay-
kto, sepebeatij quiby cura cara Libertas, to na limym napi-
sawszy Marmure, Hecro feliaus Vixit, quam qui propter Virtutem
mortuus.

20° Accedo tunc do Novia mittendo naprzod, iz dawne to jest in-
tentum P. Karolera Lascie Sclabte y reducere Oyczyzne ad
optinatum Statum, nie jest on tak zyczliwy Panu, aby mu miał
zyczyć Oyczyzny in hereditatem, ale chce nec totam liber-
tatem nec totam servitutem, y obce Gpuz Socij Imperij non misisset,
eo colinabant Szerokie jego de Eminencia izby poselskiej y Sena-
torskiej rebus iam confectis discursy, eo Faulena ktora obtento ca-
pite cauda teraz novetur. Eo quiescit in Imperio Principaty, eo znie-
sieni Tytulow Hiazycyob, eo wymierziona na Sclabie gratia:
do, wymierzona na Leczy Contribucia atq; sctadka, wydzzone na
Miestach y prywatnyb Panob donatory: eo owa Quarta ukolby
sensu Rzecz Poselska sine sensu obalic, eo Guardrey do ro-
zwadzenia Seynowyob tumultow ochota. Klesniat tedy populum
per tot Annos molliter habitum nagle ad duriora vertere, ale kon-
tentowal sie parva accessione in rem Principis pad, nie miał y
teraz woli itym erumpere, alec quod non expectavit ex trans-
verso Verit, et arripuit occasionem przy Nojnie subvertendi
Staty pogodna. Dawno to orna barbari ale nie barbari po-
wiedzial, ze to jest Polskie Ryodelig icdno nie trafil na Pana
1-kiel

takiego, ktorejby faceret Statuam se Regem. Decima Tedy 27
Maj Magni Jui belli Ducis ronea infectari Cet hostium Spoliorum
sectionem despondere potuit. Absolvowal a fide Senatonia Capuan
ze to non obstat przysiedze nieodz Para do tego, aby inscia Leptra
led Judoziencki zaciagal, y Wojsze wzawiajac niepotrzebną Posu
na wlosy strzyczyl. Nastapil Legat cum potestate absolvendi a
casibz Papalibus, afirmando, Ze non est contra Pacta iurata da
tam hosti non servare fides. Przyjaczył sie do tego y Fautori,
ktoryby Uczony Regem ni na trobie, ale na wieli wielcia Magni
Ducis wyspienywal dzieta, ani ten Homerg, ani ten Alexander
kazano Judoziencom w goratku y tabak Uczonyym zaciagac
led po wzrych niydeals, y we Gdansku obtopy z sikut cher
chelen brano, y Upozynajacy sie Sladnie wracac niechiano
twierdząc ze niedoskonaty miał Polę Krol Ję Maje ze riekta
zet gwatka Husow zabierac y do służby niechotlic, Karatoby.
to przedko ^m 20. Wojska, to tytko deest, ad plenam Robasosi na
szer pernicia, aby na Kieicy obtopy nietytko rdziemli, ale
y brali. Nec sie Judoziencom niedziwuję, bo ten Narwa Szu
ka wiatrem esleba, y oryx turbata Lepcia opy est, ale Bra.

22. czy naszey jest niemalo, ktorzy czy niepori bedze ze sie
slachy porbozili, czy tez stym zapomniawszy pobrali tyb lipow
nieopowiednych sira, cum hac Imperij testera, aby gdy woyna
bedzie Venirent Videreat et fugerent. Jest niemalo i Mas Scri-
ptow de apparatus belli et modo generali ex seriis et idosis, ale
niebde tym obmere tybko sensum depromere neum, Wrazymy
w przed Latie, ktore te Nubetre Sevea pobudzily do stany z
niektkich materow y do takiej rozkoszaly odwagi, aby
nieczem Afrike y Azji migzaly. O ratiee nietmano bo la-
zdemu aduetudine peccandi successeunt ipsis Sceleribz execu-
sationes et aring in flagitia promptus in expedito comens et
Velut Sceleris Vita custodiam. Latie tedy i rozpocznieysza
jest opitulani Christianitati, Zwyczajne to omniu bellorum Caf-
siuna Religio, godaby to neoz byla, gdyby nate Moyre po
wszystam Przejianstnie facta prius Univerali pace, albo
Amistito przegraniny iedrea Basten trybiono. Rozumien ze
y Wn Spraczkow Swiec, Labo in pierwszym mchem wsparia
te zarostary in gody nate Moyre wysytlbys, y icbym Swiecy
labti odiedat, y snac naydawnieyszy Domator gotowalby wozek
pro

pro speculis Orientis, ab gente inter Christianissimos et Catholicos²²
cristianos innotale toczy sie bellum, gdzie Szwed obkucza C:
sawzoni, gdzie in Belgio iuz Skeulo pere integro uoienna sie ra:
mieruba niepsa, gdzie Portugalezcyk z Hiszpanem sie bier, gdzie
Anglia odit Vires suas et Carnis suis perit, et quas stuxit opes
nale sustinet, gdzie Francuzoni apertum Summi Pontificis za
Barberonskij factiqz profitentur odium, y nich otay Woynei nie:
mysli, czegoz sie spodziewac porawwszy tytko albo ostatniey
Oyczyzny naszy rzube, albo Skaszczego Cimakteryka, bywa
to re quo longiori pace florescant Regna, eo grauiore casu qua:
fiuntur, et tunc aduersi Venit nectis est virtutis felicitatis,
Nies co isepz mowiqz o Mosknie Wtzech Gedeia fides, o Persach
to poganie iako Turcy, o Mohorach y Multach, i Sczesnie
adorant in Ortis, et fortunam belli sequuntur. To mile pie:
niedzy od Mesetow prodidit, Vile kni naszy Ciuna, a te co
wiedziec czy pownie czy wczesnie (bo pecunia et tempus
Nerug belli) dadzq. Wnie de za nich Khandonci spawq,
wszy sie na iud obiecticab ryczy niebedq, ani Maunicius
nieprzyprecie. Ale wystradowac nieozge, re doc Ieruitow nie:
meß

24 meß & Dworu tyſko w Biſkupi Reformaui, a tak gorący
zelus ratowania Chriſtianitatis w pańſkim Sercu państwa ſze
obawiac ſie trzeba, żeby od niego niezgaret ſam, albo Oczysz-
czy nieſpalił. Dozadawaliśmy tego in felici experientia, gdy Oczysz-
czyzna noſe belli Turici obuzzona dgre traſebat ſpiritus, ktorz
nam dat pomocy chyba ſam Bóg z nieba, a Cnota y odwaga Dra-
ciy naszej, ktorzy niſy iſko Pblizon iſcia przy Dworin gruz-
zaku Vnicrac, niz tyſko za parzą idą legawcom ſkieriection, u-
dre iſko moią proſo ogaliac. Arcanum to i Menetaw powadzie
dugioſ, a ſamym ſiedwiec w polciu przy Eua datals y Tokulals,
data to znac Liga niemyerſtaw niſzara weter ſtaly ſtawoni
pod Warrq, nieponoſty y ſkryzypci uſm abſolutione na Woynę
contra Pacta iurata, zginat ſeſt nſoty, ulrony odwazny, daj Bore
aby melion fato H. Phokorſki poſiſceit Comgiew, y rebu Włady-
ſław nasz niebył itanzya Syhorim, to iſt Cuentu et romine
iden, laty podczyty, defectani walybory wielkieni, noſe corporis
obiazony. Totils requisita od Węgrow, ktorzy ziedney ſkrony
antemurale roſtrum na Woynę et armonia Societate pozwolic
nieſuſiata Rzyta, tak wielkiewe ſuami Pontifices ſtimulowali
do reſy

do tej Wojny, nie tylko Królów Polskich, ale totam Christianitatem.²⁵
Coz Christianissimi pertersi potentiam Orientis, pavoris, bella et
penicula Turica, nihil ad Nos. I Polacy ani otya nysie odwieci,
Vznowaigc to zawrocy ze Turczym bez Bozgy, wiesnieli. Sz:
una ictu Lacessere Leonem. Ta Suiqstawa wielkiego Janoyshie
wada, ktory rkey Ligi, obaczywat fiji, bo sikhota Cearua remm cu-
piditate torqueni, qud aut. Sabeni non passuat, aut cum Sabentur
offluere. Ktoz nato slubure re in medio ardore belli, niekapig
Sie Meretorie Turchoa, iako zwykli, Kruiq Terobego nigdyby sie
nie zgodzila sterna labes, irreparable dalmura Ocyryszny, gdy
Sie to tak dzieło u Meretiey wieznieby otya Consiglio di dieci.
Allegant uicore si qui bella Volunt, sz meribus Tenetis ac Vi:
Les anims, ze Turczym wykroczył contra Pacta iurata, to nigdy
niejeft, bo in Pactis czytamy, ze Tatarstwie niegrozduym woj-
stlicia incurse, niemiqz pradiudicare Pactis. Ale dajmy to zeby
ad literam Pact Turczym niestroymat, tedy bez pieczyney Skazy
sie Tatarom ogarnac, niz skupionym ex Oriente y dalekiego
Egyptu Ludzwa Narodom, ktorzyby in Una acie pncurhol nym
Kawali, incerty euenty belli v litis et qualifcung pax optata
Victoria

26 Victoria melior, dozye Vzaaiemy wiob fidei, ze wiedzyc oza:
mystab Joz M^{ci} czekaig nas in patientia. Gdy Woyne do
Szweicy Poburona porozumien Serator, ze byty befig
Gustaw gdyby Nas niepoznozait. Dziekowac zato P. Bogu
Woyne be ngle pusil Tataron na oczy, ze Nas non Gueri:
ent wstakicy iaka Vriob iest gotowosc. Sydbiwatem ze na ten
czas kiedy Wladystaw zlymal przypierze, byl iuz Victorney pro:
xing zawolat Turczyn contra penurum Regem Boga Cinesciar:
skiego na powstke contraj Trois Troid inuolbat sacra. Oz Subse:
quentia. Horret ariug nemirise. Nie dzio sem a ut iusth cau:
sa fortuna fidei.

A nato co dzeczeny, gdy Turczyn postawiwszy dwukrot Sto
ty siey Woyzka sprzeciuko cudzoziemcom Joz M^{ci} (bo zaden
Nackic Krote q catosc Oyczyzny nielugicy niekdzie rozu:
nica pnedepytwat Sielszai y czypil Naku Turkom do Polski)
pubei pucz Megry, drugie dwukrot Sto ty siey, To tedy ce longy
arrotum u Wyozyznie Naszey Series multo struicit Preulidie:
dra respue godzina, y Dzramy Vubate pacis mala, et Varam epe
sine Vinty iam. Gzday certis non dat P. Bog, iizeli na kona:
iqca, et fumarren patrzye patiam. Owo Wrimany do Turkow
przyczyny, Sybh inuolbat Joz M^{ci} fana libidinem, bytoby to
nie bellum

mi bellum, ale latrocinium, galyz legitimum bellum i latrocinio²⁷
nil nisi arborum causa distinguit. Prouidam q to, si qui bella
focunt y gadozq pokorem, re dicit D. Mosc. Pan. feresking, y
godniektowick circumtulit arma powracat itriumphem, ale god
Hocines Tractatari sic Woyra konczyta, i Sezesiu w fac
szkoda, ktore iak szkto dia pteracet frangitur. Non durat
ad extenun dia nisi certa felicitas, fortuna quae raptim
offert raptim desinit. Prouidam iak uictoria contra ma-
gis niz longa. Non minor est Virtus quam quodere parta tuen: Olu-
dre Sezesiu rozmaicie onylae toczac keta, raz plectit, e' asple-
ctitur potyn. Carolus quibz i Kapil i Partwa, e' abdicavit do-
minium Imperia boige sic longa prosperitatis controuentionem.
A o Turcyjni co uicerepy, czy Sezesia uicem? tylo tunc co
wszytki Christianice terra possidet, y tek atego trzym y
prowybiem i Weneton, My sic siedziemy w pokoru, dniekuy my
Bozu, ne eamus dispendio quod uolunt est. Coz mu to zgubie
sto tysicy Woysha raz, drugi, treci, a pncie multis Ceterual-
lis nad Nes potezniejszy Bedzie. Woyra sic uigo Merardis
Bozaci; Oyczyzna nasza niszy, tak dalece re Vro icetu de Suman
rerum certare zwyplisimy. Lok tytko i Nes Woyra trwac noce,
Dyna to

28. Bywato to quondam resny Turkow Trywali, ale Marubias
trumpales Maimos Nefi przed Starcem Summi Dei wießkali
in Cuius Virtute to Res potykato zwyciestwo.

Powiedziag ze tego ma Pan Bóg skarc, rozum pierwszy odcynie, tak
zdradliwa czyli Hoza w baczeniu Rada J. K. M. ze wiadota do tego,
aby J. K. M. nie rozat do Luom, y tam rozpowarian tudul et
larmorum ostentatione Turcozyjna lacepsat. Gdyby potay nie:
mogt bydz, lepiejby Sachni wiowac, niz Turcozyjney, Serce bo.
wien w Polaku puka sig et bullit Sanguis in Venis, gdy wroni
ze ny ktorzy smy dobrowolnie J. K. M. Sobie obrali Palcem, ktorzy
pnez krew y odwagi czynili dosc Slawy y triumphow, teraz
reputantur za chorzewo y zofiarney Turgardzoni. Woyny sig
Polak sigoy niebat, tylko Onestuszney (o zlamaniu praw
nie wspomina, o niezaciganiu Woyst, podniesienia When in:
Jua Depota, bo to exaggerare, bytoby ad idem utac, wspom-
niawszy ze o roundysse neczy bywat Robocz, na ktorym
oculaty testis suiadezy magno in penulo Regem fuisse, et pro:
cipuos Regiarum partium fuga Libi consuluisse) niewspomina
iako wtakich raziech, gdy Pan Prawa Camie poprzy siezone
populy Sacramento wieingai y poddazstwa solutur.

Nie jest

Nie jest jeszcze obita bellorum Nobilitas, sq. stare konie co na wojnie
bywały, y młodzi żołnierze. Lecz tu iuz nucleus rei et causam negotii
publici wypisowac przychodzi, iż Wojna ta iaktakolwiek sie kon-
czyła sposobem, tedy za to 9000 dekrat rada J. M. Ros. ajsen pre-
ctinur Sobini. Inegralitady z Niemcy J. M. oczym niechodząc
ad Cryptographos Szady non ex dano urozyc noze, że Turczyn
sequetur Victoriarum cursum, y triumphalem aliczem msic sq.
blazie złapania Part, y zognica w Gyezycze to umiesc cofa-
za centum stipata furonibz bella. A jeżeli też nec Veniet nec
Vendit lud J. M. ale szczęście będzie in aequilibrio, y Tractatami
skonczy sie Wojna, Erranium J. M. niemyślarezy zapłacie woj-
ska tego, dwa tysiąca albo trzy tysiące Quarciaryed, a in hac sepe-
state publica ptacie in czym niemyślarezy, czyli też libby było czyn
niechceny. W Moskwie szazono pasarzowi dochodzono w Polsce
zasług. Rozumien iako confederacchi Kolniene wielkie były, tak y
Niemcy co kawalkien plotra teraz szczyt obiazze natoly nu było
potym cały puterek na Kolnierz, zdzierstwem swoim dobrzeby
oni sobie zapłauli. I to też rozumien ze to Moysko zwozych
zebrane Narodow niekontentowaliby sie cepsione Turis od Krolowey J.
M. na Imperium Constantinopolitanaum wzgledem Theologos.

Chudym

Cudym starcie, wotatym od Krolowey D. M. Ko jisto Low-
 niz tante niepewna successiq, ktorą ni Parliament ale Mars
 sgdzi y decret semie taki re Jus Principis in armis. Tu uiz
 pnde per impossibile nieob D. M. Victoriob armis odbiene po
 sagn Duray (co Mszy y S. Zofiiy studac rebg sic startibg
 niepodobna) nieob Seming odstapi reastuden Okonar, uracac
 sie bedzie Krol D. M. w triumphiacym Cudroziemcow Woystien o
 Victoria insolentia. To nam sobie gotowac naszkiety y kome, a
 ierozic za Pary Dency, et eo Venerari obsequio iak teraz nas
 Dragari. Nie iest to Conentum Versatilis animi, ale necessaria
 consequentia tego co widziany, re sami Cudroziemcy in animibg
 y Gara, Polacy ktorzy non germanizant albo Italiant (Gallica
 re iesere wto niekade) iako ciemi o Viles Drobk. Spozie-
 wac sie y Nas tego, co w Inherlandzie inter Belgas et Hi-
 sparos, niedawno Niemcow et malo consilio do Polski wzywac
 pocreto, a Lyneta Grzyzna Nafsa Wielkieni y rad niemiz
 triumfanci, y widywali olin Kiemey Principem cateratum. Nie
 nam samym wdeyzare sa Cudroziemskie Woysta wielki to
 byl semput apud Belgas, ktorzy in Hispani choc Subtiles
 wrotna srago nieozgl, az profilia Hispanica wyuzdziono.

Nastepit Dwy

Dux Albi, który ten węzeł na szyję Ciura nieczem rozci-
nat, y dat Tamsiedzin krajom nauka y dozna, ze nie tylko wotrey
Brytcey, ale y tam gdzie Para czekaia, ab Vero, nieznoszne są Cuzo-
ziaccie Woyska. Oto sie tam Woyna blisko iuz Sta lat Sanguinaria
wbie toczy. Znosniejszaby była Seruitu, gdybysmy byli oppressi
od sanguis eo za pluziem chodzą obopon, bo pars libertatis rest
Vni ex suis obedire, a reno reuenus imperat, quam quilibet
seruituten natus est. Jednak ta controuersia ferro decidenda
(quod Deus avertat) formalitibz et rationibz nieobawiedzie tego
in Rezen impius et Patiam Ciuis, zly dat rade Para Swemu ze
tutior armaty Princeps quam amaty. Paru dokuczylj lata sta-
cilyj taka wznieczaoscia Potomkowi, iakiey dozrawiaj kroyb
czasom po Rodzicu. Nastesung bde Secula, a kresz Doze aby
sie Brutus niezrealist, ktorzyby sie Sacilega i impia manu
ra Iulium in meditatione belli cum Partis taryncz niepowo-
zyl, bo dulcedo pacis i libertatis, quanto magis subtrahitur,
tanto ardentiz desideratur. Salua tedy Principis reuerentia
radzie nam o sobie potrzeba, Sperandum et cauendum malo
si sapientz periculum in novu, dies sufficit euertendos Reiptas
Ito Miesiquam iakie rzeczy niarkuie Longam dat prosperantibz
I nalis.

malis novam. Radzic potrzeba nową jakoby Orzeł Polski trium:
feliciter rozsaczać pióra, bez. pręci na rekach Państwa siadać,
ale aby nie dosięgniętych lotem po Czczyźnie błądzić, y Najm. skry:
dani dać Dobrotę Libertatis, y spokojnego pomieszkania, niechyt
morzony niezapamięć albo głodem.

Niewie ten Pałk gniazda in Vra Principio domo, ale do tej się
pneletur rekt, która go Łagodnie pieścić y nosi.
Sposobem tedy in Vra Vra tej Wojny niewidze inszych, tylko J.M.
prosic, per gloriosos Rodziców jego Mares, per Vra Czczyzny,
która go maternelnie fouit, per piam Matzorki jego sziętkowey me:
nonna, przez pozostałego in spem amplifindom Imperionis
Potoalka, per auspicia nowej Pań, aby zaniechano tej inpro:
zy, subducat Czczyznę certifiand nosti, ale raczej aby exter:
na Militiam w służab plenarie Vortentowawszy, y ex Dra:
rio suo proprio zastaciwszy, extra Fines Regni wyprowadzić
roskazal, et reducat Saturnia do Czczyzny tempora. Progi
J.M. nie Vraieq tylko Nieprzyjacielskie deſtac tarki, a y
te tak Vra nial, ut pueant non ut feruiant, daleko więcej
gdy obaczy, zpowinny reuerentię dobrowolnie soby łone raciona,
gdy Sobie

gdy sobie wspomni ze his bratys na Reple Solum, y do tade 23.
wysokiej in orbe podniesiony stawy, dla celosa Ozyzyzy reuillet ex
ardore stawy, ktorey na iuz aburde, wsciekta krani obiwosc non
deut Piruizen Kufkaran, a prozby nasre stobkie, to na obote
go M. wedonato, bez pieczniewy z odwaznego Serca odniec po-
bawaly, niz niepewne zwyciestwo per ducios casus et tot di-
uinita rerum bez potney szukac. Inuata fama Sui Regna
Maxima w racydonyu ku starosci wieku, ried in confuho szu-
kaiz in periculo stawy o ktorey napisano:

Inie to tylko y zaitome nury
stawa ktorey to palicie ofiary
ktorey ztakueni tudy pilnuiecie
Sen albo raczey sau wielkiego cienie
Co oraz zjine gdy wielki wiatr wiecie:

To tedy wprosiwszy y D. M. j. pogtaszac Turczyzna confirma-
tione facis, goj raz kozacy wpadli byli na none, a pod ten
czas scieto zinszey przyezynny Gromowskiy, y Doano y
Porty ze go ex ea causa stracono re pozwolit Kozakom isc na
none Kontentowal sie tym Barbarus. I teraz nietudno o
stensiz, ktoraby sie moglo stac diftentia bellis Tyrannam.

est sira

214

jest sieta. Bariton y Infanison. A iezeliby Jent W. Mose
 tenent foringis in memor wzgardziwszy potajem y Oyczyzna
 sanc mollem belli na Nas zaciaga, tedy potrzeba in bona quan-
 titate Potory zlozyszy zaciagać tu iakoray przedcy pod
 Chorznie Powiatowe (z Wiednikow Zerstach iednego za Potni-
 strza obrawszy) y niec ten tu pro presidio Reipbed. Wojsko
 Quariane iezeli niezupetna zepłata przypranicy
 consolatia iaką obmyslic y skłupic Soc Górkun Reipbed, aby
 rozalni gosincami Cudronie sposobem Rakuskin wyprova-
 dzac, albo one armorum ira wypydać y wyganiac, beda
 nieli zto Sereca Polacy na Nienie, iako nieli Włoszy na Franca-
 zow w Syccylii wktoroy wszogtuch iedney wybili godziny. Wojsko
 Quariane iako to ex Notuitate constat, gdzie Era idzie o straty
 Włozoi Naon bedzie murus Atheneg mogly nouic teraz co napi-
 saro w Hoffredzie.

Wierz ni żołnierzu zeć Wrog Wpada
 I tak Oyczyzna twoia z tobą gada
 Tobie y twoicy pomoczaa dziełosci
 Morie Wstany y Swiete Wofcioty
 Niewinne Paray bron od zelzyarowci

J. Gwohy

25

I Głoby Dziadów y narwę popioły
Od siebie proszę w nieszczęsny starości
Zaturku Starzy wmarli na polę.

Tu już będzie Janus większy Fortuny Praci de Patria
benemerendi, aby odwracali anona Patrie, Curam libertat, niech
nie wfaig fortunie, która bogato gniazdo Dusia, bo ta momento
circumstituitur, też by już fata co Vnas czekają obudzonych wieci:
dwa opprimentium Methodus, iedno à Summis capitibz nespera zaczy:
na inpian, drugi na niskich barkach iadowite zaiupka miecie, y
nosi iak Cynolang ciotka, aby zaosil y wola, et Vno ictu go za:
biat, gdzie pod iednem prawem sieziceny wszyscy, nec penire
nec salui esse et nisi vna possung concordia nobiliu restauracione
libertat. Prasiusny iednosig, Kopia y rezolutia, nullus recu:
sant periculus, quod Saluti spem ostendit, Vn Valy misens nul:
lam sperare Saluten. Videmus Vn wadza Reipubli tunina et Co:
lumina efficacissimam Seruitutis telum quos subingare Velis di:
uidere. Ale to bonus Patrie Cuius tenui wsparate niech nectuat
Korone, który priuata odii publicis Volitati postposuit, Videt
Oczyzyna Vires suas, nec se inopem videt Vironia, y u wielkicy
y Matcy Polscze, o pie niadze latuicy, iest u wielki pol scze in
publico

publico strano niemalo, y jako posiadaię Milion y wiecy, y
 Pan Woiwoda kaliski dabby loba in fidei Braci, oboc sie wim
 pieszczonie kocha, gadyz non nobis solun nati sumus, à wostat-
 ku talerze watalery skurimy, à żołnierzowi pieziadre zrobie-
 my, wszak iest temu panietnik, ze fantani w Polsce Woy-
 sku stacono. Digni iefre obudszym nierawykszy tak miel-
 sun wczasom y honorom, zasrięsreby byly Principua ięga,
 ale Paron ktorymb V Nas taki splendor, iakiego kienaię cza-
 sen Capita coronata, ięstboby ponosic na starosc to iazmo ko-
 remu z młodosci nieprzywykli. Jezeli rowy przysmak wzo-
 tętku czyni perturbatia, y szkoda pewna, à nowe niesmaki wien rebu
 y nayzdrowszego dawzly. A tak gady Stara Panowie y Starsi
 Bracia Velut inter ignes Luna mirores niibly y wwszycim wtakiey
 Vnicrac Kompaniey, y wien w kazdy ad idem wtakoby sie Vdawat
 resolutiq. Non seruiam sed Gestat aut Vinere in libertate aut non
 ante seruitium. Nęis gari lęto che ze dalekie deduco Sequelle
 à ia sie tym woiw re attius fidei attolimus quam depnmi aus.
 Jezeliby tedy Gycyzna tak potezney byta complexney, aby mogta
 tym superuivere tumulton ex armato Principe purgata exoticis ar-
 mis Patria. Inquirowac potneba aby rada Jęk Mi dawata ścięta
 Consultation

Consul bona et turbata pavis rationem. *Protestati co czyriono* 37
Farby to, fucus Part. Bog tak tytko Indii, i ktorym rano wsta-
wszy czyriony facta, ze obrazac niechcemy, a pniecie Septes
iustus in diea cadit. Loprawy spodziewac nie timono, Nebia enen:
Van ambitio cum non puritur crescit. Qui non Vetat peccare cum pos-
sit iubet, Nemo Validus obdormit flagitiis quam qui non indulget
facinorosis sic lentis infis dolore, kto chce Responct iniurias re
Largitur, Szukachy potrzeba Verfatilen impii w sercu suis ariz
mar, Niechby to byla publicz odij Victimis, poszarpany tego
zdrayca trup, Niechby girat in sepulchry, bo niegodzien ten in-
candianus aby go Fenix Oyczyzny pokryla. Niechby podobno
niezakterywszy niepobożnych losu, niechby słońce ingrato
srućie siui. A finaliter pnestnegac tej Constytucyji potrzeba,
aby podzozieney niebywali w Gallicie, nieob tak gromadzi niegym
Guardia. To naywieksza Principis fortica, to naypotężniej-
sza obrona. Siuim amor, raktozy obby piersi ius ad Securi prd-
ludium Sonni zasypiat. To tedy to ni fides ket pi-
etas ka Oyczyznie y noia z Ma Confidentia kazala, szerstka
wypisat. Wszak czasen. Qui prouidere non possunt fortu-
ito ore melius addicto consilio designac niemożemy, w rece Boskiey
consignare

consignare opatrzności.

Age Deus Omnipotens,
respice quæ petimus, suppedita quæ non intelligimus, præsta
quæ petere nec ausi, nec menti sensus Unquam. A iezelity in:
rica fata Nitam albo od Turkow, albo od Niemcow præsentem De:
ipublicæ Statu razraczyli periodua, Prosimy obadwa P. Boga
abyśmy mortalitatis necessitate mogli Guesire Oyczyzny na:
szyey zgubę, inakozych niz teraz dozdetac rządow y czasow,
byłoby to quotidie mori. Koneczę pisanie moie referendo oca:
lis lacrymas cum Voto, abym za odmiang zamyslow Panstkich
woselszeni Wm obrylat Nowinami.

Aurea libertas auro pretiosior,
Hoc amo quod possum qualibet ire Via,
Nulli flecto genu, sua Volens, seruis nulli,
Gaudeo libertate meâ, pewnoj jekhoio.

Jan. Jan.
Samuel Hanj
Adm S + y. Hanj.
Samuel Hanj

1720
1720
1720
1720

per Commissionem stetit, hinc utrumque negotium maxime exactum et peractum
 utique videtur quod in intentione plenius exactum et peractum
 potestatem, alioquin utrumque negotium est utrumque in re ipsa ostenditur. Co-
 le per Universitatem zwozic plenius do suum prohibuit, re-
 by ten error non impedit cursum executionis tunc Tractatu, alio-
 quod utrumque in re ipsa ostenditur utrumque negotium.

Uic re fama publica o mseriu plenius in consensu exere-
 uit referre iste utrumque eo candore et doctore, aby J. M. D. J.
 Archiepiscopi Curiaensis co wozito et lex quibus moribus
 deservit, et utrumque Curiaensis negotium te ex parte personam
 aby J. M. D. J. utrumque tan dicit et pro nuncie primi dicit wdat sic
 utrumque conferat informant, et scrupuly utrumque wozito acqui-
 etorut. Do utrumque igitur iste utrumque ea sinceritate aniz in personam loque-
 tricam dicit et wozito zwozic. To ten rozumien postybie ci:
 uili hoc medio zwozic. Derelicta zwozic wdat chciato sic (crego
 nierozumien iako o Synach ten Oyczyzny) ad extrema consilia wozito.
 shiego Tractatu wnowe jolnie przysiegani wnowozic rozewrac nie ac-
 ceptowac clementie J. M. D. J. spernere persuasie wozito swicid y
 Commissionem dicitur nialo. Te rozumien effeata do conferatue dostorien:
 stwa J. M. D. J. y ceteris dicitur remedia.

Liensu

Prerogative. Aby JKM. fide et amore uiernych poddanych Swiob 44.
Krosc swoje zasadywszy, niegc sobie na preslym Seymie daną od
Dzicy wladzą zawolani na Pospolite mshenni taczyc, fructy tego
wielka bedzie; tak sie confidenti intersjaty poniewaz wzruszona
naprawi accedet ad Magistratem JKM. christum, auctoritas, robur,
Veritas, à in Viore animorum, wowszylka felicitas casibus. Do
na ten czas wszepet Senat do boku JKM. zymadrony bedzie,
y co teraz kilka tytko Senatorow y Vneditkow de Summa rerum sly
JKM. decerning, na ten czas slyng epistet JKM. Senaty, auctoritas, bo
iuz bedzie tota Dzicy fauies, przy Paau zupełna potestas decernendi
co expediat, tak agendi, pro ratione tenponis, wszetylko to do czego tytko
zupelny Dzicy ius iest robur, bo fida pectora Synow tej Oyczyzny,
Korzy pro tuitione Patrie, conseruatione Oyczyzny Prau y Wolnosci obo-
tne glowy swoje odwarza. Iuz, bo sie nietrzeba bedzie obariac suffragios
ab infra, Praetorjaci ab extra, Wtana Szkodliwosc diffidentie, suspitio, cri-
minationes, nekonic sama Veneratio Patrie i Dzicy zleczorego Wniedk,
Sody dobre fauertes animos restituet JKM. JHriebow, Oyczyznie
Synow, y da sine civili sanguine Seresliwosc da Paau Bogi tantoma
notuua Wypokoienie.

Jest y ta niepewstoria, ktora militat za Pospolitą wstapien ntra re
pnez tego nec conuenit nec expedit JKM. ietnena tytko Waspici
Chauquiani

42
Choragiani, Cudzoziemstieni Regimentari, a ostatek Tatarskieni wy-
stanie do kompanii y acingeri se tak penaleso et arripiti bello,
per omnia teoy, rationem concludowac nusse, re Popoliteh russeiu fir-
missimum iest 90 KM. y wszystkiey Rzeczy primum.

Zycze teoy aby zaraden Woi pierwsze wypac do wszystkich Woiwodztw.
A to woych Raticy. Pierwsza zeb Woiwodztwa Vznali wozepnie confiden-
tia do siebie Pana, co efficacissime robowac beznie zycielnosse postawic
90 KM. y auerdet wszystkie te illicita, ktoroniy Zuzystowi Pan Sta-
obecti do siebie potagnac mogli.

Druza re pro czas tego kolu beda mozly Woiwodztwa Woysha admo-
uere obsequii, temperare feruorem iob, a daktoriec oderwanien zbroyskiem
Obywatelow swoich, sity iob ostatek. Trecia ierdi temaz teaposthine Woi-
wysane niebeda, ani ofnuzona Slabota, gotowac sie beznie gustra
po skucronym kole wypanely byty, bo Woysho iesli by gostilia ten-
tare obiat, ani gotowac sie, ani consilium sumere, a przygotowan ku-
picby sie ia niedopusiuto, do czego temaz przed kolen, y joshi ksto
trwac beznie czas iest pogodny. Ani ta more subsistere Wlatsy raticy
re to temaz Sienkow spustu y gospodarstwa czas, bo te raticy excludit
zelus conseruationis Pana Oyczyzny, y priuata kadezo Securitas, a
przygotowan ta niema niyysca raticy, In contrarium, re katorne Popolite:
go russeiu az in extremis zazgwaiq, bo nizy niecaoty opoz y nie
moza

42
nozą nagis catrena in Depota iako taka reuetrozna inter fines
nieparina. Teraz Wia aby eo terore napisare byty zda sie ex-
pedire. To jest ze J.K.M. patrzac na interiores notus, widzac inni,
necia abextra pericula, wiecde depicatura swego, y catreni Deprey
ws pierac, tytko in amore, fide et beneuolentia iunum, do Hecceria
teoy reuetrozayb wieszari naszym abextrema in periewasz Woy.
Isto excussit J.K.M. y Deprey obsequium et obedientiam Hecceroti suo.
in wyzwa Woiwodztwa J.K.Mosc.

Tym sposobem y Ordo Equestris przydeci sie do Istuy. J.K.M. y
Woytko non impedit stupentia do Woiwodztwa, remedia macyz itad
wygladajc hir paraa. Drugi moty defensionis jest, presiktorie
coniuatq Woytko Litewskiego z Keroneni, bo to staczeni wielkie
Vires Czynnicty Jidyku euidenti Deprey periculo. In casu teoy
w Keroni dalszego zamieszania zeby Woytko contumaciter sta-
wac dicitur poniewasz niektory J.K.Mosc L. Wywatele Woytko
tu presentes opewniaq y na sie to bono officere, aby wielka czesc
Woytko taneczajego transept transept in partes J.K.M. y Deprey
a to doze za lekka Summę to jest Presiktorie sta ty pitey, aby
in ta Summa z Karbu Deprey sbicara y oznaczona byta min.
zoniaci na Miricy B. Boratyniego. Sody mu eo romine wieksza
Summę wysic wrelazow karzac.

Inca modus est gotowyb przedczy lera cyb w swone conseruatio
 bo to in oarea casua lubo ~~off~~ belli, lubo pacis. De buza pry:
 soto koczyc medys, stateczne ief remedium et ad rema remus.
 Tatarow y szachow zaciagnieni, ktore przedczna proponowano,
 iest to remedium, ktore sine horore wspanione tyoz nie more, bo
 ikoz to si wespniec in fide tyb, ktorzy tyle razy penuni, ile
 iurati, ktorzy w Stanioznie paru rebelles, iazenia polskiego naturalis
 et capitales hostes.

Tatarowi rad nichy in nego Przey iedro. Pasitatem przyiesli, iezeli
 amatey Kupre przydo, to albo nie przydo, albo nalko fructu przydo
 nabawozny Pasim predko do domow porpiora, iezeli z wielkiem
 Woystwen, to wbiwa ludnie do bytki, koi Misfeczka popala, nakoniec
 iako teraz Lorcie Otomanscy oddac Wielali Velaine w jufseph, qyis
 sponsor zeby iednem zamaden to Christianitatis antennale wtey
 unetozney porubore niezpocznie, pod iugua Lorty podic Otoman:
 skicy nie witolwali, y sanq stuesz Lorc JKM: Odbq, y sta:
 tua caley Przey in extremum nieprzywiedli periculum. Krosore
 tedy y jskornie supplicium JKM, aby tak crudele remedium
 do Iszu swyeb, Passtios przypuscie nieaczyt, ktore in beni:
 gro pectore JKM wien re niezycia nena.

Nakońiec zycer J^o K^o M^o Lara nenu rebu cum Principibus
 Nidis confederatis, et colligatis, rectori J^o K^o M^o y D^o p^o t^o da-
 wa zabodzila przyciagn, y teraz dobież na koniec zstawała
 aby tsey skazy nieobceła albo obtentu propiciendi sibi, albo in
 Honore Vraz pretendowaręps skrypani iukieni turbowac y niepsac
 Rzeczpospolitę Lubiczani.

To jest uienie y zycelive zdanie moje; ktore confirmato J^o K^o M^o
 y wszystkie J^o K^o M^o iudicio poddawam.

Copia listu J^o L. Marszałka D^o Honoris do J^o K^o M^o Prorocia G^o w^o J^o w^o J^o w^o
 podczas Zarządku P. Samu: Sander.
 kie.

Rozumia ze doszlo wiedzic u J^o K^o M^o. (Co ex narere w^o należy) iako
 S. Sikardus niedawno wezwonie Calbedre Ducha Swietego in pulpi:
 tum mendati y berecrego pasquilu drociwszy psby obecności
 J^o K^o M^o Laru K^o M^o w^o S^o miele rzec moze zgnadzonego Suiata
 na honor moy iniurię, caluniosę, impudenti, et effrenata rabie,
 ktora mu z J^o K^o M^o zocz, y gestow wyprzedala, nieslyszany do tyd
 wosiele Bozym zlosliwosci y wypryolney malignitatis psbyhla:
 den następowal. Godnibocy sie uprawdnie per diuina humanag Dura
 zaboycy honoru y D^o zciwego mego non dispani, lubo niepodobna
 adsqvari tak wielkicy obelore respondere relatione anlym no.
 veramen inculpet excedere Tubell's exemplarem Vindictam na bere;
 eney

cney genbie y rezyku wyrzadzonym sobie Very niewsby, retinet nig
 jednak charakter tego, który nosi Staru y Inicjani Zakonu, który
 lubo to niewiem quo fato meo Prothos nioch beneficia y moig zy-
 clikow inclinacia, ingratitude re modeste neke, nio oddare. Sub-
 iulto jednak obryg tego obseruanciey etiaa nilitantem sobie iustitiam
 abym iq moig zrak M.P. odwieje, iako ni regam nicane. Boc
 nie nioe tytko debetur wtych iustitia, debetur y Zakonowi M.P. którego
 ieroli iuste et ex aqno necry ostimabimus wielka tym przykaden
 pluzajuzp sota si kolyuda. Damic si na tym et peritius ex-
 pendere facinus publicus zal ni niekade, a prudentia et
 iusticia M.P. winney Satisfactiey, na ketare exemplum y pewizna
 re auide swiat ocrekawa.

Copia listu K. Pikarskiego kasznodzieic k J.M. do Xcia P.
 unciata Cycow Jezuitow, na list M.P. Marszatta.

Trafurkien ta w Szawogrodzie wczora dopiero napadlen na Copiey
 listu M.P. Marszatta W kronne M.P. Pan, do M.P. Zaprawde Wiec.
 byc nie moze, jstki si Originalu oczyma niedostek, aby zal esto
 y sluszny, tam exaggerata nalesicentia pnetadowany na ofebe y
 Lucdowny, y ex murere niepokotny stat wielkiego y zacnego za-
 wsre wzunu na mnie rdawna askawego iako falmen de sereno
 niat kiedy emagere. Dla Boga J.M. M.P. nie slubal niczy.

tal mego kazania, iustificatcy moicy dignamiecediat, rzucit się
do osłota gniewu swego pańskiego, ktorysz Eweryn Pan de crinine
w przed niespytany secretian odnosi? do chym non eo loco rozparat
gdzie mi Pan mey Najswiezszy ediat miec, ale na prostej Vicarney
y JMci w Lancucie, godzien bytem non tan exorni casano. Dodsodniły
me gnedy m Jęste niesi, re JMci Pan Pasquillani obczil kazania
nie, niater Wieki u Wieki, co iereli własna JMci reka, na liście JMci
take obrutym wyapnie się, gdzie Sicut contra me asantudines sty:
lo ferreo grozyc y pizyc: Kuric iz wszystkiej Sraci gankosa, co
id Swera zotc yptozie noze, zpiora czyniegos nad miar nobi JMci
wylaty się na nnie. Wice jonyby tam inclementes literis in termino
ad ghen solutorid zostawaly, Wosiloby zed moy in abyssu nisili za
nie to forte maizc wotwiek Religijosa penitentid ychtras zdzwii:
gryc noze, ale re ex indyphia, czy zlotku czy confidentiores po.
houc JMci, ni wiatry iakie in transversum ten papier zalubny po
sawieci rozyspiaz, bym sie nieiniczil na twarde owo blagosławien:
stwo ktore plynie z yk y piow, cum maledixerat Inie Chyrtasowc
w kaznodzieiacz jego, mozyby sie Wicisi za Wczynp moim, niere od
naryglowniezszyd Panow lex aqua proportione nalezyty in rani Dyctora
Wroldonemu; gdzie nitozgo bereczya tytko dure infanem zwac się
godli. Wngylitem uedrek etias infonti somado, y ten Syrop od JMci
proborum porrectum cale potnazy, niebzyc zasoway Boze
zawieci Jaku

49

zwiadał Hiit Deg. Viko Scali, iesli kiedy teraz dopiero nemo
na Kazaniach in propria Censor, kto col na tego Extendit illic
iesuz co slyszy applicacii in o Parle oni o Gwale amphoras
capit instikui od Kaznodziere o dopelnieniu miarki grechów
w Lyczynie currente Polska, ktora in flammis iezylu turkac
co S. Jakub mozi nie noia wina. Cur Vreus exit. Alec Kiere
Kaznodziere tego nieszczasnego Villicum Prefectum Domy Regis
nazwat, glosno nowitem niesrecka bo z S. Chryzologiem, nie suffra-
gio tyb ktorzy more Kazanie J.M. Marszałkowi paragonowac
niech. Nazwalem y Szafranem farsu Regis tegoz Villicum y krole:
wskied Deconomiej Administratorek Wielkiego y wielkijn zgoda
Wrednikien ze S. Hieronima y Eusebiusom, oczym late Sylve-
pira Thoma quarto, boe tez y in nie z Czopa kate. Słubali mię
covaa, y per absentiam Ich M.M. do Skarbu do Deconomiej Par-
skieb y wielkieb Szadów nalezacey, Słubal mię J.M. Marszałek
Nadworny M.M. Słubal J.M. Podkomorzy Koronny Pręfe-
cty Kamery Regis, czenuz mi Ich M.M. ale J.M. to stworzyl
Ja osoby niezgody nienianowatek, nikomu nysh moiez nie con-
fidowatek, choch mię dato non concessio tibi huiusmodi. Jamre wiece
tego, co kto zdawna o J.M. mowiac moze y do swied
skorytyb z J.M. Simultates, albo tez absentandi gratia moze
stawa

50.
słowa porciagac ad doulorua Studii. Oycunie S. Zaciński
y Górczy w kazaniach swiętych zowią Tubasta Łódzka, Anana
Marzathka, A. Siofela Kandleka, Lucipera Helmanca, Łelata
Starostę, Kalfasza Pimassa dnis et pessaris Subjectis dignitatum
pinarna regna Nomina dajac. Czyż to ad inuidiam opprobri:
unii Casy Górczy? Bywali na takich Sombiach Supremi Wbe:
Górczy, Wschodnic y Zachodnich Medyka abo vacry Augustow
Inus Cathedre Duda S. in pulpitu mędcaj obrocna bydz ro:
zuniat. Jazobp to singulus toties reus cudrego Jczuwego miał
zostawac? z pisma zultasza consceleratos memorare gdy
pobzdnie. Musiałp nie z Ewangeliay, ale z Historiay
Faryusa de Troinias na Ambone wstepowac. Nowa to dopiero
należiona inferendi ex antecedenti forma Prefectum Dong
Legid na kazaniu, Ergo M. P. Marzathka D. K. mianowano.
Cto te consequentia pozwala? memoria dola ani reu wnosze
ani pozwalana ne per somnium Inuinius Iaienia M. A. Lctore moy
Oycze Ad. Lndc, wszakis y moy dignissim Professor w Theo:
logiay et in paucis laureati sing. S. Theologiae Doctor po:
wiedz proze, ktore Jura Humana, ktore Divina, tydz słow yfen
noim na kazaniu bionia. S. Chryzolog przez tego Szafarza
Nieprawosi, rozumie Nadstawce Doma Krolewskiego, Prefectum
Donus Legid, y tozto wymyslony malignitatis do tego wlofiele
Bobygn

Dozoga niesłychanej złośliwości na J. M. i. n. o. nastąpienie? Dobra
Dzi z Ewangelii przez tegoż Willicum dissipata consequentur ad nec-
ten złotoż Piskupa razwatem dobra krolewskie, które inny tłumacz
bora iniqui malo nie za koscielne dobra niec osce, gdyż S. b. o. a.
Ecclē. pretia peccatorum, Stationes iniquitatum, Bernard y Gyprian
zowiq. Dotożylem re dobre te bora zadc ten Willicy dissipauit, albo
pnez Assignacie y Practie Wojskowe, albo pnez Contribucie Skarbowe.
A za ni sie nie godzi dierżycie^{re} swiata terminani o skaroztych dzie-
iach una Nestencis aulibus, co y noi Antecessorane cyrili citra
offensam currentium personarum temporum. Ze to cokolwiek nowit o A.
signatiach Contribuciaciach niekrazilo przy pomocy S. M. i. n. o. J. M. i. n. o.
Wrote Krakowskie W. M. i. n. o. y P. Stroziera, Staruska Dnie w Dyczyszanie
wszysthia milego, ani J. M. i. n. o. Podskarbie Koron, ani innych S. M. i. n. o.
delegatam potestatem distribucie Wojskowej ad occasiorem casus nie-
wariacych. Slyszałem re o toż koczanie tait ni barbo J. M. i. n. o. Nev-
szatek Dziarskoy, czuic do siebie e vero, ze per centum minimum
Coros tritici, et per centum Cados roznych liquorow Dobra krola
Sana y Dubowne by ad feces inas pnebarysowal, linidiare
myslac Cados olei to jest krolewskiej Wictrey y Kaplanskiej sub-
stantrey y fortuny iezeli niecale tedy wput odiaz Willicy, zaczy-
sie czepo S. M. i. n. o. Repista odzywali. Wien ze Junis absoluti per
fas per nefas Nexus non ea subrepsione byt, pnciu w tady

1782

52
Jeżeli aby się wrodzawaniu Chlebowi Wodza dokładali. Takżem to
rozumieć y pozyskie contra evidentiam nial? Jeżeli jednak M. P.
za nego Roznożyczystwa nialty gnuare swei Affignatiami Inimica
Kościelne krom S. Marcinia kanton confensu Rad. Dubowoyd re:
spekten bori publici Christiani pro senel pozwoloyd, czego sobie
Kosciol Swiety nieobczuare po Hetmanie Podnicu wielkita in Eccla
da Bog Pralata, exerunc protestor ise Sniatosia Roznożyczyska
prdy obczosa Niaskiej Mniejszosty y Polskiego zgromadzorogo
tam Sniata, o Indemnitate Juris Divini, do ktorego Sanego dispo:
zicy Dubowoyd zagony naleza. Wybudne Isty y oczyma y
gestami, y glosen ruffi Bory niezardzeniayn ani iesce na:
ndlonym, wybudne genuinam Dubu S. flammam, ktora 1708
M. P. piasz, iapudentes et effrenatam rabiem wemnie zowie:
wybudne ni owe niestybrany w Kosiele Bozym naligitatem
iakiej Ceneratissimam aures na patach suchy nieobowiaz,
Wybudne zelum Stanistawa S. pierwszego iesce extra Infu:
lam Roznożyczystwa kulewskie by starozytne Nalbicia polskie
sniatego na Trymny Dob Koscielnych Dobra. Wybudne grom
Apostolski, Pastores Regnum Dei non ppsuebunt, Dicy nader
za Dob Koscielnych Sniatej Wypatowos, ustac o gwałt Patri:
monium Crucifigi bede me przez monstrum, de sicut tuba
exaltans

53
epaltans loca, Iereli ta Tyrannis rathosist Boey przedko nie yfanie.
Na ten czas uobro bednie ierzykoni nenu dia intentare, co krui Meczep:
skij wolewey czynili, azakie tan glosiosa occasine ad palmas Marty:
na redny orobuek dostobne, czego y hoc y quouis nonerto sobe
eximie od raki I Mei zoyeb. Inegrozek sie in na kapitanstwo moie nie:
boie, ktore boday nie potkiaz, watpie, chyba a postentate Suietomoz:
kies Zabiatow Sciepanowskiego Biskupa. Nichte nie wielmozasocig
swa od prawdy nieodploszy, y tenzby to bylo tak pewna, iako nale:
uoli soli niezay o Suiatollimym Wodzu y Calosc rozpolity ex vngue
ad pilua kotsaigcya, Vdawiaz, re fouebat dwuletia colligationea ini:
quitatis. Niepnepusertlym Bogy widni ubrow I Mei, boia in na Antonie
Lana meyo, ani pies niemy, oco niezastinych Prowtkow Pisno barbi,
ani tez ow, ktory ad ortua Solis na suiatlo suiatu dohorozgane
bez potneby y stusznosu sczecha. Wali stysre I Mosc y te kloty
na nanie, reu klunaczac owo Non potens amplius Villicare, ku tena
necz prowadit, aby tot mentis ractas dignitates I Mei abrogowaan.
Cawzo nie niezna kto nie tak nalwie. Prodziken sie nie Hiszpa:
rea ale w Polsce ex Ilypico rowas z Leeben, natato solo na osia:
dlym y dnawo noied zagorie, nie bozo, ani in nartica Igniezdziomy
a niatbya bys takia Ignorataea ze decora Dignitarshie siagulari
arbitratu P. Naisniezszycid abrogani niemozga, rad uindnalen y
wlycu

54.
w Dycu noim lubo Ziemskie Vnedu eam legalem aduitalitatem,
a Priatrelu e Sarctore Suggestu nouam w Czeczynie Wielkib
Ministerium obtinendi albo abrogandi suggerere Formam. Co nrie
czyja Laska, co Bulawa do moiej Cakredy zastepuje, abym de
abrogandi kazac mial. Ani ia Zythienicz abym sie bat Vizjan
furoris JMi, incapax iefen y per votum paupertatis nietytko
z Vndremia brac grzbiotow, anim tez Babanowib, ani put Ba:
raronicz, ale Starozytny Putkozycz, rowno zwiara Knesciarska
w Polske wchodzacy, ni Piekarski iako sie Cancellaria JMi
ozylic mogla, ale Piekarski razwany, zadacy nigdy wowny
giazdzie zmarzy niemajacy. Pierwszy kleyrotu Putkozoy:
czego moy Nad Dziad dostawca, zktorego pria si glosiani
licet, ta Putkozianka iezeli sie niemyse poszta, ktora Wiel:
mozne JMi WMP. Syny magad Spei laborosle porodzila. Jz
Niebroni ni sie ozwac nodedia mora Zakonna z S. Pawlen eom
Profide tak wielkim u Kromi, Cuius Romag Sum, aby JMi WMP.
iezeli sie trafi wiedziec, dobrze wiedzial iz dochofym y aliunde
bezecnym byt. Sit Verba Verba JMi, retogatio potkacnie ni:
mogla y niemore, asz profugata causa, y to nie iako Hay:
dukon wiec groza, ale iakowu Kiaz z y Sladzie niewzoray:
szy y poznodiera Pana M. Niasz (ni postylista z B. S. S. S.)
Lubo y

55.
Lubo y ten Ducha S. pado sub Umbra alama Altis zostaraj, y,
gdzie mie nie tak latwo dosiac noza Herculaei cestas; Proch Su:
pen rouua et insolens! wysociego rozumu Pan, rabozny y za go.
rzczego Katholika zawsze niary, grozi Sie na igzypki Ducha S. kto.
wego assistentia kaznodzieiom Kuslewskim iest, ktorzym Vosiam sentitur
affina esse ex ratione specialis prudentia Diuina skolo tak wielkich
Morawechow. Vbi tandem Gentium Suuus? w Polsce czy w Apornicy
spytatby JMi, Nicodem mi odpusci MNM Pan, reuera excessit
na liwie nodrauen calpatd czy inculpatd tutellid, wza polozcy.
wosci Sworey, westobrac do JMi nasse, Strofuieß mie Panie
et in im tra corripuisti me, zwyhla sobie a podziwieniu godna
sguanimitatem na tak wiele roznyd ieczykow y pro, integritati
y caroci JMC mi z tabory ale Vndelibel infestos do dziena.
wszy JMi, iako ntyaski kamia na glowe noie, wtya ia liwie
do piero spusit. Egrejia Vno taceen et spolia ampla zlapic
Karke vkarodnieci. Tuerdie contristauit spiritum S. nadony
Pan, obelzywszy wtya liwie multis modis Lubo niegodne Vta
noie. Zaboyca honoru swego titulure mie: a ia JMi Viuifican:
ten Vczawego mego razzrac man? Satisfactorem remare V wra
deposuit, recto ordine iako baczny Pan idhe, re iey a Supremis
neis

76.

meis requirit, hoc executioni Samego Jemmi iustitia de me non ni-
lit, co sobie Jemosc Vindicat, Esyba taka ktorey ani pietas Chri-
stiana Dusowemu infure wter Oyczyznie, ktory panitatem przez
Jeruictwo niestratit, ale podwyszczyta, y ferre sie moze ka-
zdeau genere Ceruui par, ktoby nie inaczoj traktowac osiat,
na iactwa a pnod pnoz noby Alubiaz pnedistylowac sie w
NB Szobrysza z Bzeczowa, y Jem MP. ca netsooto Vindicta nie-
byty Bresiaanski Hetman ale Tyras. Duz y to Vi:

scom Jemmi niepomatu cuentare niabo ex quanto ad Herennium
fulvire na Catiline necrozom toz Kadavie, Nullum facinr badery
nisi per te, nullum flagitium sine te, Dum te timui, discede atq
hunc mihi timorem enpe. etc. Vzytem niegdy tego Paragrafu³
Phetonke per obedienciam czystiac, in frequenti et claris-
sima ludzi zaczyos Paragyni, Nikt ni nie laiat, acz tam ze
reliquid Polakow Waweckiego iuz na dworzach bedoze stu-
choty mie. Matoli woczach niab pod czas kazania Cati-
linianos et Augustinos byto, dwuhetniry mieszanirey a pra-
wie domowey Wojny conuratos, crenuz prosre nie Jem
ale Jemmi Vukag ia priedordy's bafit, pneto rem te suobe
wilki y niepozycieczne Sepi zdnewa Dytkej prawdy re-
zolutcka zrzyinat. Przyznac to musi Jemosc iako Vindex
et

et hoc domoꝝ nepotioꝝ zen sicuti monit, ominose discede. ⁴⁷
Cui quod stupet Orbis re successione niewygodnym Cementystini mei,
Anapnod za faworem Bostia za wielu inaszeyd przy dostoiem.
stare J.M.C. karkiem niestraszonym strigcyb za Wilnoscia
y rada Sauegoz J.M.L. Marnatto iakom z miejsca nego J.M.
solennissime dziekowal, Cui ten Cassihna ktorogom siegal niebo.
sozyse Juiqzete tenes discessit in auras. Naostatete
y zto waoirone w J.M.C. infandum dolorem iakobym Jui wozech
lyczyzay preciu tak wdzieczney postentati Dobrodiera nego
maledictionis procellam smiat interairan. Monitem kto mie sty-
szat wyraznie, non per allegoria o niezgodnie y simulatiab
Stanow w Polsoze, Wtedow Wielkioch y nasych oboiga Narodow,
razwatem te simulatiue Villicum iniquitatis, proczytatem iey
wszytko ste tanquam Calamitatem Matiu, nad to ktoby iey ostro
niepopnustal grozitem Palnem z.B. pewnie Srogim Vtra so:
Cilam Duba S. Severitatem. Solusne M.Pan Simulatore
actius et passius Subest, wstrate Vris et disunio nie sa Vnig
extremi, Jedyny J.Mosc o ten Palm zpodszczucia tych co go nie-
radki nad soba widza wputspelnionego, panska, Swie funiq
supra modum wywar y obelil na mie, nikt inazy ex tot pubes
discordia

discordis extremis. Niewolacze kaznodzieiowi koronemu na koncu,
a iuz niepiwatne te dzisiejsze fatales Oczyszczeni i Chlebsci:
astwa wszystkie notonias y epous niegronic na niezgody miedzy
Pany Tros Lutulusie fiat. piorusen Apostolskiena Paroni noi rzucac
bede. Vci scie sie quousq inter Vos Scisfnata? Dat ni Bog z Wbedu
mejo noc, Ut euellan et destruan et sdificen et planten. Pa:
Wda Kaznodzieyska Panow sie nieboi, wieksza y starsza niz
kaznodziei Jurisdiccia ni Lany iuzni Paroni ni Kaznodzie-
ious. Wotali Skazgouie na Lasnie Wielmozny od Jasnie Gnieco:
nyb Rokozu bezecnego Cryphos, geba bezecna nie byli.
Wotali Grozoni na Staraske Liqzeta distribucy Bayshien y
Dworowi y Seratus Consulis Dymnicze perpetan, kto na ta-
kich co in publican peccant nie wotit. Musiatly bydz aborting
Ducha S. Powk. Ca sie noey dzisiejszych Panow day
in Dore rozouie atugie o prawde glosna, nieboie, przy ko-
rey stawac chie y bede per infamian et bonan faman ad
profusionem ianguinis, gloniz sobie ducens od takowych li-
stow saturan opprobriis. Nresz bedzie wiecbnie JMB. Pa:
sguilen kazanie moie zowiac. Ja tam triste elogium per reueren-
tian powagi JMB y Verecundiam Zakonskiej nrey zrosiq,
Dubio

dubio procul nuda pisariu Mis dose p^ognanti iram occazny
 Wolno bylo S. Lenowi Peronaskiemu, in nieobce oznac sie
 k^obyde Zakonny oneni stony Sermore 1. re Galu 128. Omnes
 Sumard Sumid q^uel Religiosis V^{is} inferatur, non eodem habent
 auctores quos habent Ministros, executio quidem h^um est, sed Dia-
 boli instinctus, by to dzis B. Pikarski v^ell o liscie Mis, re takie
 listy na osoby Zakonne instincty sunt Diaboli, dopiero by Mis f^uer^et.
 A ia moy Cybe b^e et similia milcze, conculcay Regula
 dzieckiego p^ona Mis Cancellaney, Superburso gaudis, zem godzien
 postp^oni y contumeliam pati. Azas ter P^ond et Consu^ognatialis
 Patris Veritati nemouli k^obydys discoli Proceres hic blasphe^oat
 a n^ore czemu torquere na re Ambone n^ore pulpitem nieprawdy
 iater p^onos Optimates censendus Mis connoture. Sowa p^ond:
 nieczemu n^oreia niezodny stontem S. Laestiny wielkie na
 on czas Wbedy efferata rabi^e nieskonczoney twarby iako bele-
 cney genbie feralea ictua inpegerunt, a ia sie o pogroszki
 listone na n^ore yta od prawdy y zelua Jezuickiego cofac nam.
 Ita firmo P. Laznodieo, Pan B^og Znani, grubszy k^oby wreku y
 B. Boga na Pany y Dzieci ich, r^ozeli Sceptra l^ostary y l^ostari
 na swiecie k^oby Ministris Ducha B^ozego V^{is} ad scandalum Orbis
 atrociter

atrociter laiq, nizeli Scepta, butany, y laski na suwiec na:
 les c sie noza. Wysspowiedalem Sie Wn P. Adm. Prad Kazania
 mego Verbo cogitatione et opere, iesli waia sine Commentarijs
 Saurorum M. y Laratorum wzietym apparere noce azsa
 delicti in personam Herois, ktory tot inter fortuitas Patris
 Variantis labes non dedit maculam in gloria Sua. Schylas
 Sie ad Crisiam Sacerrimam Wn y a tota Societate Synablu
 pond ferre gotow iesien, Wostatku mihi pro mino est, Wt
 ab humano die iudicis, gorszy bednie na Nas Mrode ostatni
 wozech na Szdore Dorym pewnie Mrode remna, y o
 list y skazanie pregra. Alec y Starszyzy Zakonu
 mego iapenim niezest Mstisnus, Violatowac niewinnosci
 Dory niezog. Repetit Mrode od Wn exemplaria iust:
 tiam, ktora iuz sas sobe reame tym pisaniem Wyzy:
 nit, scandalo sas po Polsce studio wysiazym. Niewiem
 per omnia Sacra gdzie wdy te Jun humana et Divina,
 czy nie w Theologicy Holenderskiej Grotiusa, ktore po:
 zwalaja Surockiemu Laau, Conrubi alii ton, nie tremendi
 Altaris Iurisdictione utadnecum skaptara extra casum
 flagrantis aggressionis in personam laicam corporaliter
 perpetrata

81.

perpetratā in consulto competenti foro sumere. Nasba
zaś katolicka theologia huiusmodi aq̄ za Scandala Iuris
Diuini et naturā conuultua nicee chie, bo Sacerdoti etiam in
statu purā naturā obseruanda ex suo minime iako Cicē q̄
Matka miaty tyoz. Niebawie sie na tym co q̄ Kosciol Świety
zdawna kłnie, y Bog z nieba straszemi p̄lagani i generatione
in generationem fulminie. Dosyc nam deduxiŃe co moy byt cel,
ze nulliter JEM. L. y Dobrodziuy do Wd pisac racoyt, ze na
koor y Peziwe takiego sumessa nastapit. Postatem wszak
kazanie moie takie integrity iako testis auinty X. Ornier ski Suga
profurc JMi, Poronac Swierci nieudzeni stusbat. A bendrieh
sie zdato q̄ Wd Lameau y J. P. Marszathoni M. L. dan to
kazanie in lucen y list ten zatoboy JMi, y moy ten pokorny
takze, y ŚwiatoŃliwe Indiciua Pare Me Naisnieysze, o nieie:
dym z meiod kazaniu iako sie nim tudure, y choc sie crasesa
miato z Anbony do JEM. L. ozwe nie sie tym nie alteruie
San obseruanciey p̄neiu dostoinosci kaplanskiej retiren-
tising. Obaczty JEM. L. ze na pulpitem niedacj w sadni
gdyby ta walka Hetmana z kaznodziem miato bydz in luce
multifarian multisq̄ modis Zakon moy JEM. L. y zemna powirica
et qua

et qua par est. Veremur interstatus Regni tanto Pupini
 obetne q̄ niedłudnie radni stuzemy. Ale pnieci nnie in
 Religione co ni moy Ogere p̄byznaf̄ per omnia p̄bata
 q̄ co iuz ineksza p̄bitiata nie innocenter opprimere ad
 p̄cipitem instantiam z̄zuc̄ z̄reputatij nigdy nie rava:
 z̄ohy kto z̄ebie? ktory in teorek̄ niepomalu p̄chylam
 comodo Societatis. Vlegaiq̄ furon tanto, tartopere ad ima
 Vezime neri degrananti, wole pro semel rane sode za:
 darā dipsimulare in publico, anizeh̄ tati Interes Societa:
 tis totij ktory ragn̄ p̄uexire more z̄tasti J̄Mi pro
 sepep̄ odrazic. Miathym̄ y in wiele nie tytko oten
 strasnie ostry list euentis lachrymis gędrulan̄ in foro
 Secretionis fibr̄, ad medulam conscientid̄ J̄Mi inhdrescati,
 p̄puczan̄ to in fundo latens Christi. Niedawnoc̄ to
 czenus̄ MML. qua et Vnde nienem na nare p̄anskę
 swē nielaskē zaostv̄z̄t̄ Iure an̄ Iurina, recolligie
 Siē nie niewatp̄ie iakō bacznę ȳ czesī extra affectum,
 Pan̄ ȳ moȳ Z̄awnā t̄skawiec. Dlaczegō ȳ list̄ J̄Mi do
 Wd̄ niebiorē solcī tā offendiculum̄ etiam momentaneum,
 alē p̄ofanorē Iuricō p̄zecī rabytȳ od̄ iuratā d̄tiny
 Achen̄ magnī doxt̄rā rek̄ J̄Mī sc̄itor̄: luboc̄ tō ktorȳ s̄
MML

63.

M. M. B. Bifarb niepotrzebnie inkawst przebrawszy kopernu.
sen opusnat podziwosc naq, ktora a tenens przez lat 55.
Vocatiey moicy mensura stas Chri dopedziwszy in Religione
wriozszy w Zakon inpubertatem, a prawie dziecinne lata co
ni wszyscy in tam auita Visu Societate ktorby mie zraia pibq.
zraia, ze nieltem zawne intactan.

Lana Boga nego
tedy exnere gorqca za Gellii niegodny kactan prosze, aby
dlugo Szeslunym Metnarem y zdrowym byl, nie z kaznodzieiz
ale z carem, nie z Rzymie ale pod Stolicy woiny popierat.

Daruy na Bore ten gneob, ze w sreob nocna pupillan srogia
procha na kaznodzieizskim, to iest na Duchu Szeslunym Krowa:
wit. Wygladam przedko J. M. P. Coram w dobroym zdrowiu,

ktore y tu w dzitkib polab za rozi Ktapi bene cicurata
noia Religiosa submisio teskie temi slovy, Nunguid in
sternua irascens Jasnie Wielmozy Pani. W Szarogrodzie
d 27. Septembris Anno 1663.

Mowa J. K. Msa przy Abdicaciey. Jana KaBimierka.

Dawne to iest moie niewzruszonego bori gubia, y tak zdrowia
iako y Sumienia nego vacyami Ignitowane ppositum, Korng
od Wsiao nigtow noie wlozona, y od tam wiehu lat, gneob.

Rodkow moim possessioni uręce, y do wolney dispositioni M^ociom
 S^ołtani wrocic abdicacō. Od pierwszey nięcy która mi ni^ożę ku
 tej Ogydyżnie dictowała na Seymie 1661. declaraciy, k^oz we-
 mnie zaufie zostawało rozumienie, ien powinien być S^ołtany,
 consilere, aby razgwoła nego te artenesteret, niebez pre-
 cieszwa, ktoreni nieopowiedre Intervegnum zgnatulu sie
 poruszyc y zanie szac mogło. Tegem tytko podobnego, iako
 teraz jest, oredictwał część, kiedy S^ołtany do s^ołt^oderaciy,
 Wyszchorych, Mieszczan donow^oł, y Woy^ony Moskiewskiy
 Pyskoiara, m^oste connoce, y bez wzecowania consilere,
 sobie, y wolney Vacave Electiy. P^ozwodzi mi do tej
 Abdicaciy, Naprzod cura Salutis zteba, ktorą iako ka-
 rdy contemptu Terrenorum S^ołtanic sobie powinien, tak
 trudnię by mi daleko na S^ołtanie zarewe, gdybym się
 wtoreniem rzędos Wyzgwszy, y S^ołtany fortany obli-
 gaciy wyzu^owszy, y niewerzafdo, samemu sobie y duszy mo-
 cey ostatka dli niedarował, ale mię nieznię do tego
 przwodzi nitosc kuty Ogydyżnie y konicem, ktorą tak
 trudnym y nieroz^ostlym, iace tefani sposoben, ze wszelkie
 Santates pnewzysza. Czuj sie byda laty y zdrowiem
 S^ołtany

słabym niedybyłym, pracami tak częstym Bogom y Son.
 saktami złączonym, ze siły moie canis / Legrandi suffi dore
 niemoga tak doskonale, reły utąd publicam iakiego Vblizem
 nicodriosto. Wole tedy samego siebie exarare abym ad pae.
 Olia comoda Wm^o ~~Ponociska~~ przybrać - nłobremu y rdsl.
 niezmienu stworzył wrota Successorari, kiedy scie mi Wm^o
 Ponociska przybrać y adoptare nie daleki. Widzę jedytym
 ze Scyrye moie intencyje opacznie wylumaczony, y ponie.
 wolney iakiejsi Ulectry suspicialni orewatł inaczey nie.
 mogły byz iustificowane, ani Bzpta to opiraj ka nie.
 stara inaczey uspokoiara tytko przez ten dowod miłosci
 moiey, kiedy każdy słaczy, ze wolna rozbawie Bzptey
 Ulectri, y ze ia kładąc Korone Saluo metu timeat am.
 tis, iakobym iq ra cudra klasc nyskil głowe. Wiecey
 tedy utym operatur Vmari ratio publick faretis y miłosci
 ku Wm^o niż wczas odwozytku y prywat moieś consideracia
 za ktoremi iako się moderate Vnosze pokazure dozye
 dusieysy Akc, ktorym wstolwiek V ludri Sarissimum
 wsztytko miłosci Bzptey posthabeo. Inobeser pned

Bogies, ze przez te Abolitacij zadnego preiudicium Wolno-
 sion Władzi Bynij, ani Wpatruj, y owsem ze tak rozu-
 mien, ze przez te otwarte Interregnum doze do przyzywienia
 ius sibile. Quod ergo felice fortunatumq; sit tunc Regem, a nunc
 pnes Bogies mentoria, y Wszytkiego suriata gloriosum
 Vir natura pdaissa deliberatione Lang neate et corpo-
 re libere nec coactq; ferore y Sceptum, Parowanre, Rzqd,
 y Krolestwo, tak iako ni ilst na Electioy delatum, y na
 Coronatoy confirmatum rewsytlum wokolnick Ministari y
 Junty Kulow Polskich, y wshelkich Piazat ius ab antiquo
 nalezy sic sobie tego, ani konu iussemu nierozstawiac wzre-
 ce Senatu Rypersbwa ywszytkich fawow obziga Narodow ab-
 dico, wracq; oddaj y oani nekon modo formaj resignuj,
 wshytkie Stany y kazdego osobna Inuameto fidelitatis
 Vel quouis alio nisi profuto Soluo et ab omni subiectione,
 Obligacione Subditomagio Vasalioy emitto Cet absoluo.
 Signat tekre J. S. Mscion Brandeburskiego Skurlandz-
 kiego ab Homagio et reliquis obligationib; pro neo inte-
 reffe tantum Liberos putancio. Co tytko nie tytko hac

mea Viva Voce, ac q̄ Diplomate solenni wręce Lejtky odda-
nym confirmari, q̄ ratificari, q̄ Diploma Electionis ned Afari
1648. Authenticum by Originale wręca q̄ oddari, assuri q̄ an.
restituę przy juracqm hoc Actu neco liberrimam fidulatem et
potestatem Romani Patris Archiepiscopi Giesznieńskima de-
clarandi Interregni, a caelo Lejtky procedendi ad liberam
Electionem Novi Regis, eundem eligendi, et coronandi a oroz de-
clarari, Si q̄ Obsecuri, ze nietylko inszym sposobem niebede
gneskadzali wolę Electię prositego Patra, ale nawet ad
confusionem tykh Ktorych Dawali iakoby niat takim inszym
de Regno transgesset zadnego Candidata Wnim proponowce
ani zalecac niebede, q̄ sam sie osobę moię stędz ab Actibz
Convocationis et Electionis oddate q̄ abferturię. Lovizienem
pny tym ex conscientia pnestuce Wam, y prosie aby sine
nikogo invidia huius Consilij niechicki overare. Wszęsy Pa-
rorie peshonni pwnili nię y do tego momentu goręco prosęq
abym to consilium odzienil. Sinibus zas nufęto cum grata
recordatione nitosi ied hu nrię dac siadectwo, ze sie zaden
z nich neznałst, ktorzyby ni niat podwalic nietylko radzie
abdicarię

abdicacij, ktora znae ze jest Borkiej resp. dzieło y Vocati-
 tionis mel necessitas, kiedy ni jej korzystać siła im-
 bacia wypieci zserca nie mogła, a iako wstę Amoyey coramie
 cale y iiket Comitosi moiej la Bpity wazpic nie moge,
 tak i wzajem bezprzezwis sobie obciurę po milosia Wm, ze
 na Subsistentia moij Starowi memu y honoris Bpity con-
 digna zastanione odemnie y do wzgysz wspomiloney
 abdicatij y abrenuniatij excipiantur dochoch, to jest
 Decorum y regim Malborska, Sto tysięcy co rok Intraty
 w Dusz Wielich, y dwyście Sto tysięcy co rok zset hono-
 ry, y Ruskich do soku polowskiego nalezacych, a w litue
 Gwako, Solske, y Ta iako ie tdy ma, aby mi i futuro
 Pincipe libodny per Pacta Concordata cauebitis per co nihil
 de parte beneficentium non decedat. Intraty z Ekonomij wszyst-
 kiej Scepto Vacante, aby mi takre ordinario noob docho-
 wity przez cale Interregnum wcale to sobie zachowuje. Be-
 dne to gratitudinis Wm precinulo nme oco prosbe kiedy
 pny siteru Paru w capitulacij placenie Battagon moich y do-
 mu mego zalecie, wyciagne to obore po Wdwiad Pariec Donu
 Jagellonowego tak takre Wmion do lat dwudset paruzago,

pod którego ku tej Łęcey chęcią, osobliwie miłością ię czeu.
vnt. Zegnan tedy już Oycowski sercem Wdion et Throno
decedens prosequi abysci M^{te} tę Oycowską z oēs charitates pbe-
chodzącą intencją nowę wbręcznie podyjąc y Scrybte Łuna-
crys obachi. Dziękuję M^{te} Wdion za dośbny nanie Wray y Lod:
Łasztwa ktoręm difficillimis temporibus łatecznie łoznat.
Łozuwanie re sie na Parowanie nowę ike postarbyc niemore.
Jednoby iednak co się łona w łozdach łuszyed łiełdato, pro-
szę aby to fragilitati od łkorey Łozona łudzi łiełwałnia y ratio-
nis łtatus łkora prywatnym łnteressom łiełdawsze łygodna łano-
wał. Nakołidę iako łitofia łkatey Łęcey łigdy ani łoro-
cun łezed łaludamento łienyżnie łak łara łozę łozę
proszę, y łozę łozę łolutus łunis łrozic łede, aby W^{te} łk.
łkic łodał łonsilia, łkoryny łsue łnez łrełkie łkoncrenie łn.
łebregni, y łodnego na łhronie łosadzenie łara łozłonne
łopniedzic łactie, y łiełdę łtanice łaszczyic ły łngę łłnę
Łzode, y łiełdosc łuentowne łprowadzic łngli. Dixi.

707
Kopia listu J.M. Dabskie Chomarego Zatorskiego do J.M.
Grzyśny Borarego Krakowskiego. de data no. July 1668.

^{post Abdicacionem Karla Kazimierza Sup Interregno.}
Vnielaz W.M.M.L. Warszawskiuch Anibow pod tytulem listu
J.M. Kasbellare Linskie ale zdani sie ze naukow fjan-
cellaney wielkiej Kromney dnuobrat w pismo, a podobno by
wszystko napisal tytulu tylko Diego pozyczysdy. Jest to
czlowiek pacatus niezbyt suta mowic ani pisac, a pozoto:
uiu tak atujob o udroniespied interesad et de qualitatibz
Lincijun Externorum discutson formadac, nitody extra Patriam
niebywszy ani tu z pedronemani niepraktkowawszy, od Ney-
burczyka tez pewieren ze nie niewzial, y niemiem by ktoremu
Kromneru iego kurfistob Brandeburcki natubal na educa-
ciu y nauki. Jest zgoda czlowiek bez wsrelatniego interessu.
Ten zas co to pisal, znac ze iuz dobre Neyburczyka y tego
Collegow zaczyt, atoli glupien sie przecie nieboras uczylit,
kiedy jiste ze Glawz J.M. Knesianski niudzy inneni
subiectami ni dli prymowowac Kciu Neyburckiego. Francia
tez lubo Cndempu porieobata pnenie recba Kozekolwick

fontowac. Meci y Kurfirs ze Szwedami niepomni recond.
 merowac iakiego Candidata, poriewaz sie interesom nalezy
 niec w Polse anicum Prinipem, iakoby Jmsi niemiedzi, ze
 nie kto Chryz Neyburczyka wsadza na Thron Polski, tylko Francis
 Szwecia, Kurfirs Brandeburski, choc Palatina domus, to jest
 Familia Wodanodow Ryskich, z ktorey moczno siebie zostathy
 domu Lakuskie Ksata Jmsi Sasiada nam zawsze przyjaznego
 zqudy, iakany nocirey syna wystanic.

Concept indre Autora ten jest, wiedzac ze w tym suspecta byla
 po te czasy promocia Francuska dlatego in involuit, y zakrywa.
 aby sny odrazy od Hcia Neyburckiego stąd niemili ze go Fran.
 cia promoware nietylko officis, ale y rezistencii pieniazni,
 nieb kazdy ure zapewne wszak y stąd tacho pozanc kiedy
 y tych ktorey pntestya odia nostra pnciisko sieb zaciagali,
 tak dalece Vieta, ze teraz ad Galli cartum, czyli ad anni sonum
 re dzwiek Francuskie stota y starby y podagrycy, y tLasci
 y Hipokondriacy skadq. Ja dopiero ten discours tak dobry o
 Moskaku Slysę, ktorego gani Scriptor ze mlody y zatrony

ze potezny y pieriesny, ze korakow od Tatarow snadno
 oberasi, y ze more tak wiele zgubionych Loduńciey y
 Wiewodstw tak w Koronie jako y w Xięstwie Litew: sine
 corde et Sanguine bez Woyny bez Korotow y podatkow Włani-
 czayeb Ciężsiny sie uriewicz otworili przynuroic Rzeczy,
 Władze rzy tak Narodowi naszena zamieril. Ale przeda
 ze potentia jego była Dozarsztun y Szwedon potraszna,
 y Wdługego sprowadzitaly była Wojne Turckę, Sziesznę
 Argument, ze sie in kogo boi, Ergo zria przedy za ten poydę
 Jazas wzuzien, ze kto sie re przedyrek Xięstwi, ten na kupa
 nie Wderby, Toz y o Szwedach trzymam kłozę pernieby sie byli
 y pierwey nasas nieducili, gdyby była dobra między nami
 a Moskwą trwała correspondencja. Ale niedierło sobie
 kardy przypomni, ze to luz wten czas była z Moskwą Woyna
 kiedy sie re Szwedami zaczytala, y kiedy redne czesc Wo-
 ska naszego pod Wlyriczem Szwedon rozpruszyl, wten czas
 druga czesc z Hetmanem wielkim pod Gwałkiem Moskwa gra-
 nila, snadno tedy było Szwedoni przy rozdzielonych silach

naszych

73
naszych dokazowac w Polsce, co by mu nie było zedziennem
zaczerwony Szlachani. Toż mowi potentia y samy libertatibz
nostis byłaby formidabilis. Lysan rzekli Francja, Szwecja,
y tedeo Elektorow Imperii Sacraei w kuse nie są tak mocni
y silni jako Moskwa. Licze kto z Francji daleka,
prawda ze ludni Succurwac niemoze, ale przegadze
lada Barka do Sztokholma y Krolewa tacro sprowadzi,
a za przegadze w flaska, w Margrabotnie, w Pomorskiej,
y Pruskiej, y Was dostanie ludni. Tożas conside-
randum kazdemu sicut, ze Wolnosci Naszey periculum nie-
wonne niekone od Subtelności Turowiejskiej, rzekli od
potegi Moskiewskiej. Moskure Wolnosci Nasza Sna kune
y radziby Sie iey Sami kiedykolwiek dobragali. Cudzoziemcy
swobody nasze oderunt care peius & argue. Naostatek pisze
co gloriosig & maion comodo Leipzig, czy takiego niec Pana
Moryby był Sasiadon Straszay, czy takiego Ktoemu by Sz-
siedzi y ngn pod nim straszai byli. Do nay przy takim Panu
isi za tep

iść za ten, który y sobie y namie głębiej dzenie, nie przy takim
 który y sam y ja przy niej namie zginę. Raczej się tego spodzie-
 wac po Moskale, że za śmiercią Karola króla V. Nas Dożdziezica
 pomysliłaby o przybyciu się do Naszego Wolnego przykladem
 W. X. L. ażebyli niata namie następowac. Pomyślana
 w tymże czasie ligę między Szwedami a Kurfistwem Brande-
 burckim. Tac to jest ligę na którą Ciuribus Key Czczyzny ode-
 bodrac potnoba jako tober Nas Sasiedni nasi orzechach na-
 szych praktyki krowa, jako się nam w Nasze Swobody y pra-
 wa o wolney Electiey wdzierają, y ztąd dwazyc, że jeżeli się
 im teraz przewidy per rób powiednie iuresz przypada resba
 Electia, bo wziawszy nam na Nas niarę, niemy ale oni Naga
 rawsze Holow dierac beda. Gdyby dawnym zupedaren szli
 recepty per recommendationem subiectorum, a crenuly nieacce-
 ptowac zdwoy perfwary, ale kiedy przed crafem, prób
 ligi jednych przewodzić, drugich impediore oba Candidator
 sub to jest extra spheram przyiaznego Sasiedstwa, y by teB
 Candidator nietylko zadrey wady, ta sama stat pro mille.

760

Wydarzyło się to że Carscy Synowie obadwa mianem Anos ad
regendum competentes, Naprzód Supponendum że pomyśl
tu miał być Jan Moskiewski Syn, dający Anos tego bo młodszego
wsiodnym dopiero roku, starszy przed rok dwudziesty. Prawda
że się jeszcze doflonalie mienić niecz uleciend naturę, ale też
raz Wrażyc Dobrze potwóca, jeżeli taki niezgodniejszy.

Wziąć cnota i natura, to przyjdzie do nas z obydwanymi,
a noze być zerteni, które cierpieć bywały, pars Servitutis,
Świec się wykordecie, cała bieda, bo itąd do Ludziach że serce
nieoszezki, diffidencie, innego odia, Przekryli, Woiny, y wszystkie
niefresolinosi. Wziąć Dziada jeszcze gorzej, wprowad go zagryziemy
 jeżeli wezłych raborach poprawiemy. Młodego zaś wziąć
wszyscy wprawdzie zrazu niebedzie. Miał panować, ale tym
lepiej że się Was dopiero być będzie, Niebednie nowit, że
tak we Franciey, w Niemczech, we Szweciey, ale będzie nie-
dział, jako trzeba w Polferie wolnemu Narodowi panować, a
nie radowy się tego Sadek za granicą, tylko Was i Praw y

statutów

Statutow Oczystych Seymow, i Rady, z zaydaiow
 ruszys. Wziac sionieka uleciob, obiec go wzyc igzyska
 iuz niewczas nastawse wczym pnieci suama incommodi-
 tas Rzeczy, bo iakieby to Teda Seymow, co za Rady, na ka-
 zdy nowe podobna Compozycia pisac, po Polsku tez zas mozie
 wytlumaczy mie Interpres pro affectu suo, i i Bede Krola edwalit
 on powie ze go iak, iia pro libertate Vois cokolwiek naganie
 a on comu dat de consilium, powie ze sie to caly Rzeczy bar-
 dzo podobato, iednym slowa Panu boi Polskie igzyska niec,
 iest niec na Milestanie gubda, Sy na zas carskiego wzizwszy
 ktory Sioniak sion igzysien z Wodzenia nbiag, y nas
 wzuaric nobe, y my wzuariliby my go za rok bedzie mozie
 iako Wodzony Polak, a tak otwarty kazdemu Bednie pbysep
 do Woda Parfkie, ietwobu iikonu bedzie tlumadal, pbydzie
 za Sztacy iuis, Zdzierb opowie sam y pbyponi za stugi
 sware, Wkrywdzony doziefi Gudrellan, Senator, Posel
 domowi Die Prava, iudrozienicy ukonowde na Dworze wgdzie
 niebedy, ktorys w Paven ani Strouie, ani igzyska, ani oby:

Daion

74
czaiow Ma similitudo. Nadto norige Para atobego y Modrieni
pobywieny mu Zony iuxta arbitrium. Rzeczy ex conuodo nostro,
nozemy go ozenic z siostrą Cesarza Msia, z ktora usoi sie ona
pobożosc Czcilicy Ksiazki Suiqstolliuey Pariey, grauitas morum
et habitus zakwitnie iak znowu dawna między nami sa-
siedzka przyjac. A tak niecdny ni kto netze, iereli tak
wprowadziwozy do Lolliny na Miessit parę, tak nocny
zoborey strony Lollit y W. X. Mondrosow bednie mogli
neto Krol Szwedzki albo Kurfista odhynac go. Lecz dzie
ze Moskati. Lecz dzie ze Moskati Scifmatik peniculum
est, reby z Nas Lusii nieporobil, znac ze ten na sobie tego
skoku sprbowal ziedstey Religioniey do drugiey, ale in
constantis Viris, niema ten cadere metus, ktorby sie do-
porze Vgrontowanemi w Wiede sietey Katsoliczkiej doz-
czuiz. Dajka to jest, aby ieden Krol niat cale reponie
wiarę poroznac Krolestwo, ktor tak na tydnac, aby far
Moskijski nieporachował sie w domu, ze Polacy niewiedzieli
Sya iego

78
Sypa jego na kulestwo, arby uprosid zostat katolikien, Wto-
ryd pierwszy w Electioy Artypul, Rex Catholicus esto. A za-
tya ncia ta sama przez sie euangelit y nie niewady, kubaak
Dzielo byt Loganis, a przecie wz okrzawszy sie nieczofat sig
niecey rozas, ani wprowadzil do Loffi Loganisid Sobedon,
ale dozyt pobozygn Taren, y tak Polakow Koszariczym, ze
today tak wszyscy ponial restajili. Co do Feia Newbur-
skiego osoby, gadyby to przed lat Wilkarsyta deliberowane de
Successore Daprey przysiloby, mogtaly byta wpony slic otym
Cathoi dacie, in quo ad subiectum, no gadyby na ten czas tyz kapax
poki iesore wta kie miera sred lata, y tak barzo sie miewo.
zrozozyl, kiedy y Dypa tak wysuta dostatkow niebyta,
ale teraz kiedy Lemptcam exhaastam ratowac potrzeba,
wziac Czlowieka na jarstwo Woznygo, kiedy abbata recupe-
rowac, rebellia Kozacka potkronic, starego upiaciudniepijt
ofniu lat Podagryka czlowieka, upokoiu y zabawac domo-
nyd enutritum, subit to hardego iudicio, iereli upokoiu rle
miec Tana gnujnego (co sama starosc przynosi) Wo iako owo

nowig

noam, y ne podyle drewo lozy rady Słabdy, à coz czaju
Woiem, w których iępesny niedopiero, weczony re rozpis et
ignavia Principum fuit eximia Remanorum, tak iako i contra
Pan czuły, woienny, ostrozay, rezan, rostropny, sprawy y
Wgden Wpadle Kulestro pretko poddzaięnac y ratowac
noze, takia kiedyś gubernem sczyuę się Atheniensis
Nam et nos Vestata Barbaris Wte, ob cautam e diligentem
administratorem Graecum euimus. Ale powieda re na spaw
ktory, za pracowac noze, Nay starszemu Synowięgo Dopiero
iędanoty Lok, y toz to dbricho obire na Principis puria?
na Woię dozdze, y Rzęta Republiki. Moai daley ze natury,
o day go Bogu naroyt naturalus, w pięćindniepiat lat y ofmian
nietylko doysbat, lalk y przegnit, y nicby sony nie w bili
tylko Kulow dbrerali, do czego boday rzadko przyodnia
Rzęta. Tu troszke stanzę proszę y reflectowac się
na ratię Autora discursu tego, dozre Caiardi, ze mto-
dego Pana nierydnie się dbrerac; formemus cepa, y dany
ze unigwazy

ze wzięwszy Neyburczyka na państwo dożyje ostatniego
 Ciakonyku przy słabości zdrowia swego lat sześćdziesiąt
 trzech do czego już lat pięciu niedożył. Owego jego naj-
 starszy miałby dopiero rok szesnasty, pytam skutata by też
 Pięta Pana i tego za granicą mimo tego Dzieciuka. Nietu-
 bre bo się tak zawrze choć to przy wolnej Electiey obe-
 ciu wdym Larson swia niosta, że Potomkowi iść nigdy Korony
 niepożineta, a ratym lubo nieteraz, wkrótce jednak nie woli-
 byśmy inconmoda zobrazi młodemu Panu, zaśrodszy tym
 cześć pod starą w wierono niekiedy niepokoię y labirynty,
 Nietreba prawi bezcie Neyburczykowi kulony, prawda
 ale rad niewad cierpieć iść nusi, bo ci Collegaty ktorzy go teraz
 na państwo ufać iść nigdy rozpieta niemy puszcza, a pewnie
 y namni opiekac się będą. Istnieooy collegasiego, aby Pana
 niec młodego, który perdekbit ab arbitrio Reges, czyli matu-
 rna cudani interesani Vniwersytego, który tam ad Regular
 Larson postrowa iść parowac bezcie. Alec moia re pro-
 stak Moskai, i to kloniek narodu politycznego; a dolic się
 raga iść te polityczne narody y iść concepty weznaki.

Wróćmy

87

Wracamy Sie ieno tez do przystoty, w ktorey Nasz Pan Bóg da-
wniejszy ob czasow błogosławit, bosmy królestwo nie tylko zarby,
nywali, ale y rozprzesłberiali. Niepryiaciela naszym byliśmy
straszci, y w obfitych dostatkach ożywiłiśmy. Stoi pod czas
germanizmas przyszy za grubianstwo Moskiewskie, lecz iako
głupiego Sinesz Dobe Pana, tak też y rozbyt dowcipnego niebyde,
nieś poby rozsądka przyrodzony bezcie, do my, Nade Łpicy
przyimigcy, nieś sobie za formułaś parowania nieuboz-
zienie Mariny, ale naje Statuta y Prawa wednie, tu:
dileś y zęfa y przykazy tak wieśu Surobitych Krolow
polskich, a tak przedzy Siereshu Łpicy obaczemy. Ponie-
da że y to nieśkodzi Ciu Keyburstiana, że nie potężny, nie-
pinięśny to niebozie miał impedimentu w Electry od Sę-
siadow naszym ob metua Potentis, y re prudentia nili-
tan. Lubo non Vinog bedzie Niepryiaciela Straszny, et Leiptel
gratur, tak iako y Władysław boe niebył Pan piernicy.
Co do pierwszego to pewna że niebozie miał impedimentu
w Electry od Sęsiadow naszym, bo go ośfz sami skrom

Garba

Casparus De Musu pronouent. Co do wtorego re prudentiã
 militari bednie niepryiaciom Straszny, a na ktorysz to Woj.
 nie wstait Sie iŝta prudentiã militari, kopol to on zwoiowat,
 czy niekibesle y tenz bednie Turkow y Tatarow gorit.
 Similitudo zas z Kolem S. Pawieci Wladyslawem, o iako barbo
 claudicat, przyornat kuropatwã do niedzwiedzia, Tureckie
 Konia do Kiernoza; Lilia do pokrozy, Nicdiero sobie przypo-
 mi wiakios leices y crosnosu tak wiele zayiesztwa.
 unego iuz rawszysek Suiat y niezwycedonego wzieta
 na Thron Oycowski Lofka. Chocby Sie byl w Polsce nieko-
 dzit nie Dypes tak Suiatobliwego Symunta, Uniekwia
 Domu Jagielenskiego Wolnosu dawcom y Dobrodzieiom Brytey,
 ale y w Occidentalnych Indiach godzien byl niesmiertelnych
 dzieł swiob, aby sany go byli z naszym Szukali i obliŝkiem
 ktore w pido odwage kopsitow y zdrowia Brytey zasluzył
 nizeli piastowat poczgt, A re byl niepienizczy, coz bylo
 in illo Excellentissimo Statu Brytey y bogaty w Lata ktora pnez
 sie krodzita w dostatkach, nieprzyniosł pieniedzy tylko wielkie
 przymioty, lubo przecie nial y gazam Regiam, splendor y dostatek

Krolewski, ale tez nie przypioda z soba siedmiu Synow y Cerek na ko-
 rony Lpety, ktoroby sony z Kazeien Deybursten przyjac musiel.
 y Moderska fahne Thron osiada Krolewski, y dobiem z Ludy
 y confensen Lpety przybielat Sobie Lony. Prosta za ze rogn
 non expedit miec kila takiego, ktoroby sam nie ul co dac, abysony
 mu cie niez dali przedac Krolestwa, Lony na to sposob niebna to
 niedadza, Wien ze y Moskala nie wierzba pieniadze, ale zda si
 sie ze zaden niekapiwszy niebednie ma, bo y ci ktorzy Lpety
 nie nieofianiq daja postarenu priuatis, y tak podobno plono.
 ueter zieni dyskuria; gdy bys Lpety ma, dac mu-
 siat bys dac rezisto z kilka Millionow, ale dany ty między nas kilka.
 nastu z Milion, any drugich Vyarieny, ze znani recho robuac
 bedz, redz y coldwiek podetkrieny kto niebny pliny zatkany
 ma zeb, drudzy pojda zaranu robuac ze dobre wycreny
 Lpety. Coz tedy lepszego, czy ze nas kilka id albo kilka.
 nasac wprzedadza, czy reb, sie Miliony na zaplate Woj-
 ska y inne Lpety potneby obrociy. Numerofa protes, turen-
 dri ze niegoinna obesse candidato, ale y owora na nas przy-
 szcac, bo bysony mieli domus regnatricea w Polse.

Kiewatnie

Niewatpię iż ze się Syn Carski, lubo y którykolwiek ntody Pan
 zabędzie na Dnie, y będzie donus regnatix bez takiego Lestey
 Kositu, Wielkie to narobyt gniazdo, y takby się za czaśen u Pol.
 scze rozrodilo, zeby się przed Kieżetami Saquinis, starozyna
 Słabota niepozywiła. Ta donus regnatix tak gromadza wszyt:
 kieby pozasta benevolentom Gnia, zeby żołniersz na jam tylko
 doste sscrupły zodd służyt, Krew rozlewat, y ciuisly najzastu-
 renszy sztukę utasnego obleba kontentowachy się musiebt
 zginetaly nagoda, wstetaly do wstugi Lestey osobota, a krolowi
 nietrebaby szukać za granicą potentey, bo by iey miał dostyc
 u polscze zrodzoney kwi y ieb dostatkow. Ze go Francia
 pronowuje nietylko to u prawdziwe obfakulum zła się tyoz
 na potow y swsrea go by sama Francia differentibus
 Viuis rofens pronowowała go, niebyty ni suspecty, bo bym
 sobie tak appurertował. Koc th będzie miała Francia swoje
 subiectum, coz aanto srokotie będzie wsey od nas odle flaci.
 Jeżeli nas wiergac zedze krot kroybyłt nere Francus sna:
 dro go skroweny, to nie będzie miał nikqd posith, y musiatly
 nas naszeni utaszeni wojowac sitami, Casarz mu niepomozę

będąc zaula domy Gallid. Szwedowi interese, żeby się bardzo
 nierozposciernia Francuska a Polse potega, by dlatego na
 Condessa nigdy zeznać niechui. Brandeburczyk da sobie
 pokoy to mu idzie o Regalen Prussia, ktoraby zlada zacraški
 z Kępa Wracit, iezelily go czas Francia priedzi po.
 siltowac obciata, gnieś bedzie danie ludnie Werbowat, Sz.
 niedli niedecki w swiad Lanstwid niepozudylic wbeber,
 Polak się niezauagnie na zgube Narodu swego z Wolnosci,
 a my obeystawczy się na zarany jego, które pitecie niemoż
 bydz tak skryte y niedociekle, y priedziore wzniemy y
 tyrana z thronu zstuceny. Tobym tak sobie dyskutowat
 o Francuski albo kogobyśklicki Francii pnez się promo.
 wowata. Ale kiedy promoware Cicia Neyburskiego infimul,
 a ze tak rzekę naznowę zsqriadani naszeni, iuz to Vmaie
 extra Suspicionem bydz niemoż, jest wlym Szp zagrobeny
 y trzeba się Lęstey wielkiom stąd obawiac penicula. Ito Yang
 prawi metus, aby Brandeburczyk y Neyburczyk byli ta
 kieni prostakani żeby o cudze rzeczy to jest o Prusy transigere
 nich.

50

mieli

Handwritten musical notation consisting of several lines of notes and rests on a five-line staff. The notation includes various rhythmic values and rests, with some notes beamed together. The ink is dark and the paper is aged and yellowed.

Faint, illegible handwriting covering the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Lebestroga Kzety zyciowa, jednegi Syna Rowane w tyzbe rizey
opisany zigtu iden zigni sentierca, pod Synu Wasparzki Anno 1670.
& 10. Aprilis Obawiona.

Posuwajac sie coa Bogu, Kzety, y Panu powiner, a obawiajac sie
aby nieopodiranie zagna na Czryzng nastapita zguba, pBycdo.
Ani ni zaseregulazn Sunienia noiego powodem, tak wielkie ktore iey
wgotowali nieborzi y zpaniztali Synone odkryc niebezpieczn-
stwa, aby srac dndzy niewpadli wte samstowke w ktora ni wpdzozony
jest, riedrey stony nieperestly reu na zamiepanie Czryzng
dat nieopowznie inie noie, zdmgiej compassij rozumien y khardego
godnoy, re postnegozny co die dierie, nie tytko tego odkepur y
wprekaj sie, ale aby y ci ktorey wespol zgnaj do Wpdeu stacbyli
sre y moim posli przykladem, Pan zas r Radami sworeni y Skryptu
aby wreszcie bracie mogli pned sie obrade, iakoby tey nieposamowarey
kubiegac steli. ^{Dione teoy} Boga w reusmbenego na swia-
dectwo, re iie na postie radng, bo kazy ni do kogo nieam rozply noiey,
ale dla predkiego nebon take do bre narystowaryn zabiezeciu, to co
rizey czytac do dziecie do wiadomosci podaje. Jeszce w kratu:
wie na Kironaciey Francus pewny razwany ^{font de sion} Font de sion pod prete-
stem promotey Posta Francuskiego na kardynalfwo Lubo y to niad
sobie od Pana swego w kleriu, zabat rany w ktorych riece fran-

ciska nie w gasta (zakia) tractowac o zruceniu Pana kuznierza sregu
 z strony nadspanienia tego iafego na niego oce tego, co ze necz bylo
 wielkiego momentu, a ratym Sekretu niedobie tego potrzebura
 zawara niedzy kikkureftu ofob tytko, to jest, ~~NNNNNNNN~~
~~NNNN~~. Tak tedy Zuzarek Stolo tego spisawszy y poprzysięgłszy
 obliżacie furcie do Franciei, potłuszy, y wzarem od Frakciey odebra-
 wszy, wozyszy to wozytlo wrecie ~~GNP. NNN~~. Franciera narząd
 odprawiwszy roziedali się ukrakowa, zostawiszy directią Zuzaszkę
 pisy jednym N. Correspondencie. Pieniedzy odbierani we Ldanysku
 pisy drugim N. A ze niedwycę byto do skutku tego dylta na herbie
 tytko Ganyb ludni bez inrych pomocy, podac zas tak furowa, ma-
 kony y poufac wszytkiego oraz drugim, obetonych wafelina byto
 nadierani nieddalo się, takiego zaryli Gwosobu, Spisali inszy Zuz-
 rek, gdzie pod titulem obrozy wlososci, ktory za Matreastwen kro-
 lewschin od Donu Rakuskiego grozili zgubą, obowiazali się fide,
 honore, consientia, et reue, trzymac iedno zstobą nieodstepownie się
 y promowowac dobro wospolite, stosując się iednak do Scriptu wrog-
 kab ~~GNM. N.~~ rozniacego, obetonych twierdili ze waim hic niemaś
 nad obrozy wlososci y dobri Dypky, takz tedy Wiedziemi informicją pod-
 pisowali się nater Zuzarek, iedni w Tarnoare pod czas distribuciei
 zimowego Sletu, drudzy w Koczysuszoney we Wp, trzeci we Kwoare

90
pod czas ksta, iani rozmaie gdzie tego mozono pociagnac, kiedy
terz nani wto wiazgniono, y coraz iiecey Sekretu Wzielac po-
czeto, a naostatek Canerine y samek rzecz ktora, przed drugimi
skrywali y dotad skrywaja odkryto: az ia iuz widze rzeczy tak
raszybtowane, ze iuz zabici bedzie trudno iereli Su Dzita pretko
niepowstane y zaraz do zgaszenia ognia, ktory wie pod tel Ma-
lsire podłożony, niwzua lię. Lpwy siegi sie tedy ci
ludzie wsrubim sposobem starac sie, aby ksta zrzucic, na miej-
sce iego prowadzic iuz nie Condeffa, bo widza ze to jest wriena.
wisi D. Latakow iuz, ale Pierre de Longe Vil alias Conde de saint
Paul rodnego Prefstena Condeffowego, ktory stalo Wielkowny Sta-
rac na nieznanie w Hamburgu, a ku trawie wegdarsku, aby mogt
zawotany, gdy tego potrzeba bedzie iebic na niego se raznaczone
pnez portę bytnosc swoi piehledni popredniwszy, ktorych tu iuz
czefe znaczna przytano y terz dano y teroz ie licza. Osi tym czafem
Pezm wlec beda arkanione wojenny aby nie dac czafu Entousi y Moie.
woditwon do gotonsji, dopiero tam zerwy, gdy wstętko beda niec na-
pieto do zaczenia tej niesfresney y berbozney imprezy, ktorey skutku
rozziere w Woysku kotornym, wresci pospoblegomstbenia ktadac, w kra-
loare niazę wreku zamet, niasto kotory wposilkach pienieznych ktore

91.
ci Francja wielkie obiecuje i już poczęła wydanie, w Tatarach też krótko
od Ukrainy straszyc będą, w Turcji, lubo wyraznie nieobiecują woj-
now, ale i to też nie odmówił, obcać snac jako ostrożny Sądziak, patrząc
na dalsze progressa, a żeby to imię Francuskie czytelniek przysłodził,
tych którzy podczas Elektory Seyburtska piastowali funkcję, otrzymali
to w Condicialach od pewnego Cardiala, że Cerko Elein Seyburtskiego
poić obiecują, zwabić aiano ale snac go niepoziagniono bo się o to gnie-
waro i list nieznaczny do niego napisano aiano, zostało jest od niego
ale i tam niewiele w sprawie. To co do tego wiem zyczenie
i wiecnie dorosła, raczej i daley konferencyi tych ludzi na lepsze
Rzeczy która opierać nieumiejętą cokolwiek nie się ięże wiedzieć do-
kazać. Niechby te more pnestroje niaso na pletki albo Sa-
skwid iaki, nieday Dyta (postaważ tak potężnem ludzmi Formu)
naterazniejszym deymie osobnym prawem warwie bezpieczeństwo
zdrowia honoru, i fatum takieau którzy by te fornicacja i zomak od-
krył, a iato co teraz przez jismo bez imienne ogłoszają, oczynięnie przed-
cator Dyta reznan i poprzyję. Ale iakoz nato Conscij albo vaczey
Complices zapadając w debie porselskiej Laware pozwolę, a lubo powie-
rzebowanie pozwoliliby postawemu Sejm ab tak to iako i Pozgo ktemużbenie
i inne rzeczy potrzebne nam niewiędy Skutku zerwa, acz i i tam czas

92
to odkrycie, poznać to każdy będzie mógł zciagnienia wotyna, a nasza.
tek rozzerwania (czekali się w tym drudy niepożegnany) Sejm, z niego ssa obo.
zu, z Ławki Złotnickiej, zrozawou ludu wielkosc na bezpieczne miejsca
L. Handlarza koronnego do Cieplic. L. Woiwody krakowskiego do Łdzaniska, y
inszyob wiele okolicznosci, ktore sie powstaly jako zaby na Wosnę ku go.
ne woiwocy odkrywac beda. Parco jezore rominity, azali im da
Drog Wprietanie, y powinna ku Panu wiarę, ku Oyczyznie miłosc
do recollecty przyjednie, jesliby jednak trwac dluzey nieli w tak
tym przedwzięciu swoin, godna idz pewnie na Recepte.

Mowa Xcia JMci Xcica Arcybiskupa Gnieznskigo w Senacie
miara do Króla J. M. Michała 23 Septembris 1670.

Podziwzy sie wtey Rzeczy starozytnym y rownym kazdemu Sla:
dicem per gradus honorum Nij ad precatum quedy nauzytem dix
y non defuescam libertatis stylium, tak iako natura wolności Vezzy
sentire quod libet, dicere quod sentias. Tak sobie wozę, ze tym
bypaniey non offenda Miestatem WK M. Pana MM. iako wtey Oy:
czyznie Wrodzonego wydo. wanego de de. dqualitate na tym posadzonego
Thronie indulgetis tym snadonicy WK M. bez zadnego Wpryngkibe:
na wolney mowie noicy, ktora tym bezpieczniej mowic salua per
omnia reverentia et Veneratio WK M. Pana MM. moze, kiedy
nato wyszed od samego WK M. Jubileusz ogarnie to y ogrodi wo:
dbona dquasimilas WK M. co ia prouocaty stringer powiedziec, ex occa
sione

sione przeczytanego listu mego, którego ani się zagiera, ani się^{93.}
wstydzę. Nie jest tu stępla Dorey Srepioty forensis, bo ia non in foro
contentioso y refas także poddany iakon San, cum Mte in litera
deserdere. Pisalem nietylko ten rieden do Wiewodstwa Siemodskiego
M.M.P. y Braci, ale y do innych iako do Wiewodstwa Wielkopolskiego
M.M.P. y Braci, y postalem byl list ten na Seymik Siedziuki przez
Mesopotamskiego Kanonika mego, którego ze mu dla robicia Seymiku
przez niejednocie wielkiego Senatora oddac nie przyszlo, gdy był Umarie
Pan Janosta Doreidowski we Zimie: zinażni S.M. Jani oddalem
autentice z cooperty wyzywony ten własnie do Seymiku Siedzikiego
negotowany non ex illo odio & temeritate, sed ex conscientiam rapidam,
ale ex obligatione per dictum nieroz netyre nieyscu edronire
Sacramentua. Si quid roium fauero auertan. Rozmyslowszy się
neto dobrze, abym na samey prawdzi fundament mey zabroył retha.
ney. Dosyc tedy netyre trefie zagn do tego pisania, y gotowem
ie oczyni steni nieptorreni argumentis Nuculatrix delucidare, iezeli
tego potrzeba bedne. Casus listu mego y racyelney sy Punkt
subo nie na pierwszym polożony nieyscu Guri subijfione W.K.M.
P.M.M. dixerim, cum restrictione mentis uypetitione W.K.M. super Pacta
conuenta iuramentum. Sufficit mihi re tale est, y penunioy delicata con-
sientia & ingenuitate W.K.M. ktora ofobline Kolom con naturalis iest
re tego

Jagielloński przyszedł, skąd powstał z Kurlandii i z Moskiewskij panien⁹⁵
Władysław i Kazimierz lubo byli ea confraternitate insigniti uobli byli od
pniecznego Juramentu y Obligacyi tacita Septem dispensatione non
edocte igere ktora niemy wazyła pod koronę. Alec W.K.M.
non per Verpiwszy Jurament pierwotny Wkazywozil, bo per Senus
Juramentum fit ruptum pionsi. Nastapila potym materia Matrimonij
w Marstanie zaraz po Wkazy to concludowan było negotium puer Michała
Sikuarina rimo wiadomosc niog y inryd, lubto na ten czas Gens bystem,
non indigeo testibz, atoli ceteri Septem appello fidem iureli nie było ex
assensu communi in Volumen Actoria na Wkazy upiary paragrafb,
Aby s Sie był W.K.M. P.M.M. infra Septem nrezent, y dlatego
na Seny Conrotationis był styx z Syniku Wkazy Senoniewskiego
Artykat y z Helidol, a kadem Sie y z Ziemi Czelnskiej, ale niec
nalerato W.K.M. iuxta itum daurego Lawa ex Senatus consulte
wziac Matronke, Janstano Nas wprawdzie do racy, proponowato
J.M.P. Kanclerz korony iz W.K.M. nrezytes inclinave na ten czas
do Artykacyzay M. a twazniemy W.K.M. G.M.M. nrezy Sie styx
more iz in ludibrium Consulti Pontificis. Bylo Nas 22 Senatorow
ktory personam approbavimus bo ragn sie ex hac augustissima Domo
zawsze nadawaly drowe. Zycyfisimy iednak tanhigat non Cupitare
actum, arby wprwod motius Onissa rionis Lenstela consuam Vego
reddiffes. Infi Dob Mosc diuorffentebant, y tacy byli, ktoryzy totaliter di.
Judowali

suadowali allegando non contemnendas Maiorum Proverbia Tuzi
 wtey Oyczyznie wielkibz confiderones. Lodnikowates W.K.M. za
 te inclinatio stotuięca sie intentioni suoi Senatori. Consilium
 vacyfes winge in deliberatione. Wic His et natura karęgo consi:
 lę Senatoris ięst takowa abys W.K.M. Cathegonice concludowat eo
 acceptureß tu sie Secus Stato. Prekalimny dzien drugi y tßeci
 wysßto pro expedienda conuocabimur deliberatione, dieretacresny
 sie niemogli. Concludowano to paucorum arbitrio w Gabinecie, eo
 expediendum erat za wiadomoscia wroßtliß tam natecraß obe:
 cznyß Senatorow. Wystany J.M. Lodnikowaty pro concludendis
 Pactis, radbym sie nauczyt quo Senatori Consilio y kiędy concipo.
 wane Infinitis? Precekan epieręcia y Menthanen za granice.
 ocyß kiędyß Scrupulos neos J.M. opowiediat, biat J.M. Marc
 upßod prawa rato, ktore nim stanne odpowierziat, interea in
 powrocy y allegowat exempla Preerabßkiego. Poprzy sięgtes
 W.K.M. dawac gustariis prozirę J.M. Karimierowi P. y Do.
 lodnikowi magnu, itęgo nie y musi ten Pax egeas et erro wfu.
 drey Zemi cum inproprio Narodu resęgo querulari. Obligęcia
 Pacta W.K.M. do restauraciy Karimier Podolßkiego, kędy do tęd
 y Mulatß receptę, nietyko Indimier niepßtat. Kiewsporingm
 mirawa, wtyß tytko costo re nie inane niewspomiatem. Tereli.
 byß W.K.M. biat obypac negatiua, gotowem to com nęßt com
 probare

probare testibus, na ktorých ni niedezdrie in hac ipsa Civium Civona
ktorych z ist WKM. stysreli narrative. Tenci to Matimonij
Gueps actus dat okozia utragon WKM. ktorých na uir Gueps
stysre na pulter Nilona, pner to pocyrasz uir Ngn Gueps gravis
WKM. requirendo po nas Succursus, a pneraczysz nam WKM.
kiedy necessitatibz WKM. Ma laboratibz Lodkanibz Naszad
correspondere niebowiem mogli. Nilmaty podop ad restrictionem
mentis dat podpis in Partis Conventis S.M. Lodkanclerigo, tyjni
mynadony stony Subscribo cum Manifestatione contra certos
Puncta antiquis Juribz dignitati et Vilitatis S.R.M. trii contraria,
kto pilno Uwazy takony podpis przyrac to nusi, zeto Sencita
potta ad laxanda WKM. consentiam, et restrictionem mentis utry
pnyssedze pod te bouen dignitatem WKM. wchodni peniculus
Koni Salkheci y ony Szafunek, desperata rostaue Secuntas
honorum y Dawa poddanyibz ktore absoluti potestati derogant
Niesz niie teraz resbluare S.M. Lodkanclerigy rkd sie te antiqua
iura przyrac y gdrie honozyc naia, ktorých absoluti Princi-
pes resore mentatibz iako teraz zostawamy parowali nam ul.
nosiuad potki powzregiu na Laxhu Sanizley Jagielonstrey suc-
cessu tempore wolny Narod prawem tej Suiety nieokreslit Spobody.
Akiedy nare albo Konu est ratione Vilitatis et dignitatis WKM.
nalezcet bezrie ni grave de Vita, to zaraz zaryc Kirzanskiy
Apstoli

98
Habeo albo Wiedenskiej inquititij. Pryzram Sie rezo
Scandalosum Consilium. Loutome Tedy Supplikie WKM. nie
racz pnerke noie iustificatij brac auersyple, insza galybym
nie indyend Panu, ale warsmani inueto nouit, nietemu Panu,
ktory raczyb Lubodkow Suicid Oyca y Dziada nouit naturam
uerosam, y uieszyt Sie niedarno zarowno znam, moglym Sie
brac Veritatem legui, a podobno y niebatlym, bo Vnare conscientia
canisaa. Nie refertur ani che dyc tak durus et strictus
Prinssima exactor, y nieklade aby WKM. per Commissionem
ale raczey omiffionem albo ignoranciam tego co uest in Voluminibz
legum ad pmissa niet procedere. Paterna restea gotow testari
WKM. w kardoy dum Vita Suppetet Okaziej nary zeschwose,
Sacratam fidem y Virionam pnturko Maiesztowi rezo Submissa
ktora y ponz offaruię raczaszyt dostoiestwa ekansi quid
Vita canius habeat iuto pckusca rada y uicry WKM. stuga.

29

Actum in Castris Lublinski die quinta pridie Festi Sancti
Martini Pontificis Anno Dni Millesimo Sexcento Septuagesimo
secundo. Ad Illud Altari³ tertium Castris Sagheatin
Lublinski solo Veriens Illustri³ et Magni³ Stephanus Stani:
slaus à parva parviecki Marschallus Gravis Confederatio³
cum Ordinum Reipublice Exercituumq³ Regi Casimirus huius obediit
et ad actica³ pus offo eiden³ p³venit. Illud³ Gravis Confed.
derationis Cartis in Castris hic ad Lubinum super³ firmatis per
Universos Troires Regi³ rone infra³ de³tor³ confect³ manibus
et quidem Reverendissimi Michaelis Regis Poloniarum Dni
N³re³ Reverendissimi nec non³ offati Ill³is et Magni³ Stephani Stanschi
Czariecki eiusdem³ confederatio³ Marschalli ac Illustrium et Ma.
grificorum Senator³ et Ill³um Regi³ tum et Deputatorum ex omni
bus Palatinis Terris et Districtibus Regi elector³ subscribit infra.
actica³ cuius quidem Actus confederatio³ tenor³ sequitur eiusmodi.
W imie Doga w Troicy Swietey, iedy³ nelys. Michal i Bo.
zey laski Krol Polski Wielki Hieze Litewski Ruski Pruski
Mazowiecki Kiowski Wolynski Podolski Poliski Inflantski
Smolonski Siemieniski y Czerniehowski. W iadono czy³ rony

teraz y na zawrze, Isz My widząc Starow Koronnych za
 Władzi Należni na fundamentai Prawa wydanemi zgroma-
 dzonym ku odparciu wszelkich rewizy na Rzecz następu-
 jący niebezpieczeństwo, y ku zachowaniu Dostoięstwa na-
 szego zelam, a iż do Generalney Confederatcy przystępu-
 jący, nietylko raten Żurerek powiechny pozwalamy, ale
 go toż z efektu naszego Oycowstkiego na prośbę Wzrost
 Starow we wszystkich punktach tak iako niżej wyrazo-
 ny jest pro siegą Pańsz y podpisem reki naszey Starow
 drany. My wszyscy Stary Ludy Duchowne y
 Świeckie Korony Polskiej y W. X. Likwi Dignitacie Wroclaw-
 koroni Femsky y Szwedzcy y wszyscy Ryerstwo Korony Pol-
 skiej ktorzy sng się na zaszczyt całej Rzeczy y Dostoięstwa
 go K. M. J. Pana Naszego Młodego za trzećmi Jego Władzi
 na Pospolite stawili Ruszenie, Uważając iako nietylko po-
 niesłychany przykladzie dobrowolney Krola go K. M. J. Pana
 Karolinieza nieodarno nam panującego ypanowania Narodom
 Naszym Abdicatcy zawziętość na zgubę Oyczyzny y Wol-
 nosci Naszey Kudzka naprowadzanie nam obcego, krom
 wolnego obierani Pana gnez wzne animusow rozerwanie
 procras

104

pod czas Eleckiej generalney Zjazdu Rzymskiej Naszey męszczi,
ale w tym niekontentując się, że za oczywistą sprawą dła Boskie
jednostajności głosani Szczęśliwie, krom wszelkiej iako kaddemu
w Nohrych Narodzie wolney contradickej Starow Strany, godnyj Sąd-
ku Kościoła Bozego y Prawa Polspolitego Wskoronowany nam, daj
Boże ukorzydłukiej paruzicy, Miłobit z łaski Bozey dól Jan
Nasz Mitosciny Sejm zawar Koronacionis, natym większe Rzymskiej
zanieśwanie zerwała, y inne następujące nie tylko podobnym
pner swoje Subiecta rozrywala kstatem, ale y ten Setony ofko
swiatobliwie starał opacznie na rozpiewanie wiekdy Starani
Rzymskiej mienawisci tłumaczac aby do Szczęśliwego nieprzydo-
dział skutku pner rozne nachylenie pneszkadzala, y on ciele iako
y wszystkie inne Acta J. K. M. S. i. uwalidowala, Nadto kudy y pe-
war Conventicula Prawa zakazane prywatnie niczymi Soba
prowadzyc mdy prywatne publiczne y Sejmami Starowzone
pniecownie Starowic, Conferencie y postonkenci tak pner Residen-
tow Swoid iako y listowari cypic, extra Regnum ile Staru Se-
natorffie na fakciowanie Rządu wyjezdzac, Woysta J. K. M. S.
y Rzymskiej do Związku y konfederatkej samowiarie pnestacziem,
Obletos nimo Prawo na aggressię Wogies ludzi p kilka razy na

iedac dobra nietylko Wojsku ale y prywatnym ludziom
 w służbie wiecej nietylko (alacznego dobne zasłużonym
 Wyzna Gd musiał) wzdawaniem, na ofiarę Rzeczy spo-
 stoszenie przywodzić Krola J. Micha. Para Nam wolnie o:
 branego contra Pacta Conventa do Abdicacy nietylko namo-
 niac, ale ter per armatam obsidionem pod czas Seymu Con-
 siuma publicum nado neri bityli, Passow skolo Warsza-
 ry zankowien, (ekauzu Krola J. Micha. y Rzeczy odebra-
 nien gwałtem wyciac z gromadzeni abhistentiani na gres-
 sia Izby Poselskiej y wdluzego głosu zgoleczeniok Gra-
 nie Rzeczy y Wojsku obronie Cezaryzmy zaciagnionyjs
 do Sejm stawac, z powstaniem Sziedziaceni Paru iakoto
 z faszarem J. Micha. Chzesianskim przez pponowane na
 Dwore Wiederskim ca solo ngranato odio Wiedry Krolen i
 Krolow J. Micha. dirortum nadoie, Wmyslym do Hlasu y Mo-
 toz refilow wiazowien, Pacta z faszarem J. Micha. rwać y
 slawia iakoty kotym wopredziejzocy Wojsy Torcie Roman-
 skiej wazyła sie, naostatek tego y potonnyjs wstycac sie
 powinno wiekow, Niepodyjaciela Wianj Swojey to jest Wojsk Ho-
 narskich zaciagnawszy na confuzia całej Rzeczy i abhicie swo-
 iey zawzieky w zgubieny impery. Koscioły Dore w Balwobral-
 Jue

trwać w konfederacyi y zniey Sie niewiezdzac jako ab
 intra, ze Związku zaś nie rozwiązać Sie y jak dłużej w nim zo-
 stawac, jako ab extra Rzeczpospolitą nie będzie, wszelki
 dla nietylko Rzeczy Naszej niewczas cierpieć y podejmować
 Wiary, cnotę, sumienia naseni y starcy bym pod ręką
 wyrażoną Przysięgą wzajemnie Sie sobie obowiązujemy.
 Wzywamy tedy do tej konfederacyi wszystkiej Rad Mściwo-
 dziey Biskupow Senatorow Przewodnikow Koronnych Ziemiakow
 y Grodzkich tu naterczas nieprzytomnych y tych którzy
 Prawo ex personis tylko od Woyny Drobnie y kto sie tylko
 Należycie Gdz niemi lubby w służbie Rzeczy zowiąc
 wszystkiej w obec iako spólnych Mielki Syrow y Starzego
 z osobna. Traktujemy także do tej konfederacyi Naszej
 Rad Mściwo Rad Dubowanych y Srebrnych Dignitarzow Wiedzi-
 kow y wszystkiej Syulstwa Wojsk Litew: aby Rad Mściwo ponniac
 na niemiżewanie między temi Narodami Koronę to jest y Wojsk
 Litewskich iednosu y Związku nawiązanej na pnesytm
 Sie nie wano y słusani Korzeni dotychczas konfederacyi
 spólnie tej Spowieszczy Naga Sądoby do pomocy obrony
 a iako

105.
a iako zarówno tej cnej Ojczyzny rarywany kley potow Praw
y Swobod zarówno do zachowania iey y odparcia od niej
wszelkich niebezpieczeństw postawnych y donowych do tey
Naszey Confederatyy imiona swoje dac y Swoją Przydyga
ztwierdzić dacie. Wiec y Miasta koronne y Pustkie byłe w
Litewskie ktore do teyzel Confederatyy nalezeć powinni, aly Su-
ranenta albo wiece Samego Króla Rzmski y P. M. Marszałka
Kola Naszego albo tez wiece Kommissarow Delegowanych in Spatio
niedziel Szefciu od podania do Grodu Aukiego Confederatyy
Naszey oddali y wypełnili postanowiany. Też miasta tey
gwarantując będą aly tych wszystkich ktorzyby e corpore Rzeczy
Opowaleni będą Confederatyy Naszey nieprzyjacieli ani Poprzy-
siegli y od Pana Marszałka Kola Naszego Akstatyy okry-
nienieli sub prasidium fortis swoich nieprzyjowali y za-
dugo in patrocinium nieczyli sub sua complicitatis
przechyżać maia. Nie zrażajcie sie tak wiele w tey
Rzeczy Naszey ktorzy nierownie zdumieni lub wrośni
zewszystkieni cieczą sie waięcy dobrani wieczarni na obrony
iey gociągają y powrzen iako teraz natek gwałtowną
pneiw.

precio regnum Libera Svecijs Nieprzyjacielowi potrzebę, albo
 sie sami cale nie stawali, y na Szwecji miejscu niewyprawili
 albo sami do Wrozy przez lata zdrowie y pnestnensie nad
 innych Substancie sposobu bedaę Scripiti barzo niewiedlych
 Constitutij 1621. et 1620. Staru odprawiają po-
 Certani, takre Sepagerarij y chorzy Skrobly powetow nie-
 stawali, Ordinarj, Wyherkarie, y skrobly lubb Duesowmi lubo
 Sveczy w Miastrociach Wyherkarzy albo Dobra dziedziczne
 nieli, takre Arendarce Stanic sie albo wyprawe przy stac
 powasi tedy a wzysey ktorzyly sie statowemi z naydo-
 wali y powasi dwuch Niedziel z respektu y nielosi
 grotrey a lata gratis confederationis, to iest pro die 28.
 presentis nie stawali na statowego kazdego Skrobly sie
 iustiniakow Exemptani libertati wrolemi pasani
 residentiani z Stanic sicut adnas Legum ex Regni
 nostro ieresolucio sic expectowieny, to iest Dobra ich
 confiscowieny y sane osoby ab equalitate et paritate Staru
 Chasbeckiego wiecznie wysucowieny declarowieny bez wpeklkiego
 przyjazni powinnowictwa respektu ktorogo kolwiek byly Staru
 albo

albo konditicy, ktora to Excentia ab tym Sklecznieysza byz
 mogla bona post Jure Victoris to jest post Ferdnalles na zaplate
 Woyska cedere poimni sine alteratione et mutatione bono.
 rum terrestrium Saluis Juribus et Contractibus obligatorijs et men.
 datorijs ante Considerationem non in cuncto factis. Potybs
 zas ktorzy w osenti expeditione Petra Cniebly podlug
 Constitucij Anki 1621. dobra oddawane byz poimni, y ta
 Excentia non offeratby Juribus communicabilibus et reformatoryjs
 do skutku Conyudicioria byz poimni; kad klow nas
 ieszby do Mosk Carowie Pieczetawce pieczetowac niechcieli
 Pieczec pokoiowa tej wazy byz poimni phoc Solo Aftu
 na kaduki iako y koronna. Te wszystkie Puncta niniejszey
 Consideratij Naszey, iako Soli Excentie pod obowiazaniem
 solenney przysiegi Skypnac obciwieny, tak warunkowy to na.
 pros Wielkozrenu M. S. Sepbarowu farniechiena Litarowu
 Polneru Koronnemu wolno od Nas y zgodnie na Mykeltkostwo
 kolo Lyczepkie obwarowemu, ze iako kga przysiegl tak y My
 obowiazaniem tej Consideratij przysiegamy, Jemu; takozie y
 sobie Samym wzajem znowia honoru y subycty bezpie.
czestwo

cześćwo przynękany, że kiedy się taki zaapowabi, którymby
 w takową terazniejszą funkcję skazia, B. M. J. lubo kto-
 remu z Nas na zarowie honor lubo Substantia nastąpił
 lubo y prawda popużitem w którym katolickie Sądzie ni potym
 tarbowac chcieliby, tedy jako in omni iudicio et foro B. M. J.
 y Kardego z posrodka siebie eawincowac, Tak pnieiako
 Kardesa takżemu na B. M. J. albo którego z Nas następu-
 iacemu jako pnieiako Nieprzyjacielowi y profanowi
 Naszego Wierzytelowi podobac y poniesionego B. M. J.
 Cara Marocktha jako y Kardego zriedzy Siebie w pod-
 brych skawinach bnie y niedostepowac pod obowiazkiem
 Przy siegi naszey spólnie sobie obiecuriemy y Protestacie
 tak pnieiako ceterum Antoni Serpnu Stani 1 690. kto-
 ry o prawa Nasza siey srey Karlowey J. M. J. P. H. Mi-
 losieby affecunwana (non intrando na ten czas in co-
 gitionem Constitucy W. J. Litewskie) takze y Prote-
 stacie pnieiako Confederatcy pod Soyem pneszily z Warsza-
 we pniei przez Poslowa Zenskich y pniei przez Wielkie Kiestwo Litewskie
 radowione y wszystkie przytym Manifesty Scrisa in
 Coniugium

109
conuulsione Maiestatis J. K. M. J. wydaae Lipsiae oroz
y Potestacie ktorch albo in Rzeczy albo od tego zacho-
dichy niaty precisko Zurzhoru Maszeau formznie prenu
cessione inhibicione et pro nullis ac pro eliminatis de-
claracione y sktony byskowich Grodnie Fica stnie albo
in quouis Subjelto et Indicio ta. Seculari quaa Spiritu-
ali podare byz niaty, y one warzorie sie pruziac, teoy
tak ptestacione iako offerens et suscipiens pro
hose Satid. Genti facte declaratione declaratus, y zara-
zen puez J. K. M. J. Saxon Saxostow Sadowy y Wrochy
Zien skie Grodnie poimany byz eliminowane pod taz
ofrosia, Lawa na J. K. M. J. Saxostow y officiali pow.
Do wyszlych zas spraw tak precisko osoba in Crimine
Perduktionis et lase Maiestatis notowanay y puez Wo-
iewodstwa manifestowanay, iako ter y do instancz Crimina-
tow Sady ta zaraż postawianay y do tydz Sadow do dwla
J. K. M. J. Senatorow Wroiewodstwa y Ziemie p. Polkub
Deputatow adinstancz Trybunalis hinc nora, zapeta, na ofydzene
Siorq.

110
obioru, do ktorych y Wielkozy Marszałek Kola Naszego powin-
nieś będzie należec.

Dotycaie Sadnie Sprawie Sie powinni ktorzy Seymy rwali, iako
Pan Bizar, Pan Zabokrzycki, Pan Woiewodzie Rawski in Spa-
tis dwóch Nieszcz. ex quo fana fent re appetiati ad con-
vellerhan Electionem terazaryiego Krola Jozefa Mi-
chala Pana Nasze Młodego Seymy ponienione rwali.

Dotego Sędu należą ktorzy Tęczoty w kofieroty na Seymi-
ki wprowadzali, Słuchie zabine osieli, takze J. Kaccki o.
administatij Artylerii, J. General Podolki y zinneni o.
godbanie Kanienca sprawie Sie powinni zarazy ad diem 28.
Septembris raiaq sobie Termin bez wswelnie przyozwa, takze
y ci sprawie Sie w tym Sadzie powinni ktorzy do Wstoch
wpadali.

Are pokazaty Sie iawne documenta y przez list veka pifany
notininis contra Lepptan Ladia Mikalaina Prasz monskiego Ar-
cybiskupa Gniezned który ex arteacta Vita Praktyk postro-
nych y Wozny donowaz rozrywania Wolney Elektrey wscyo-
kiego zarie spami y stego w Oyczyznie był zawse po-
woden. tedy starey cierpiec tanta flagitia pnieisto Bogu
y Kierze

177
z Mieści Świętych Katołickich, Krolowi Pranu y Papstey niemieckiej,
teraz tu pirowuemy o tego miejsca godności, powagi, Voce acti-
ua et passiva w Seraciu, ludzi tego ktore infamia Septem rano,
grat zaraz zawiązamy, y przesłamy do niewolnic Dali Skapy, takre
ktoby sie przy nim wiazal pro hospitiu Latrid de clauisem.
Palac Wiasdowski opus Legium Nais wiecej sremu Krolowi J. M. J.
Niegoret Janedouta, a dobra dziedziarze Wielkozrenu Mar.
szalkowi krola Naszego cedere powinny. Dobra zas Arcyb.
skupstwa w ktorych ludzi Verbował Swawolnych aby w Seque-
strze zostawaly, y wszystkie z nich Powenta zeb. pnez
tnech Sequestratorow dlehowany odobrane y sequestrowane
byty. Dobra zas Jana Krola Arcybiskupa aby seque-
strowane y skazane byty infamia do Cyca Świętego o na-
zaozenie Ich Mjow. Biezy Biskupow wszystkich (vnius
plurimae absentia non obstat) na oszqorenie osoby
iego, a ityz do Arcybiskupstwa Powenta rednowocze
aby sie na Wicznias wykupno sbowily do Cyca Świętego
infamia. A powiewse tego Arcybiskupa brat wdromy
Pan Wniewoda Słochi per contemptum Prawa iako od pne.
suroczne

MS III 113

Decorumy należące, drugie do Reformatory Najasniejszej Królowej
Ję. Wi. inne zaś ad fiscum publicum należec będą, to jest na La.
pata, Woytku oprócz Starostwa Łądowny, które cedere powinny bene.
meritis, Woytke Woiwodztwa y Ziemiad beneficjonalis. Na któ.
rych zaś nietak znaczne są documenta, przy Dobrach dziedziennych
zofawierony ex beneficito Rejstros, którzy ieshcy niecy tabicis
Praktyki na potym woytce by mieli confiscationi bonorum publico:
bunt y za gardle naja, bydz Karani, tybz zaś woytch Ma.
leustowu et conuincend. Tob ady y Suam pieniezybz, y neocy
ktore do Gdarzka y do Lusa powypoziali y Sami powypoziali
aby intynowane Miaston Pruskim przez Uniwersalę Króla Ję. Wi.
sequestratis byta iako puciwko zdrajcom Rzeczy, ktorzych zaś
Woiwodztwa y Ziemi in Cuius Perduellionis et Lada Maiesta.
tis publice potaty, y w kole Generalnym documentaliter no.
tatos manifestowaly a wozasie wyrey wyrazonym iestawili
sie y ofiarne niechcieli, tedy takowyzb woytchich pro hostibz
Patid teraz niez są Consideratiz declarowany, A ktorzyb iesore
declarowac będą wpry slych Kólach swoich po Woiwodz.
twad y Ziemiad, ci woytscy manifestowani y declarowani iako
Perduellionis et Cuius Lada Maiestatis notati humanio pacu
wpry slych sądzi (Termin tu sobie najaq oznaczony) sądzi.
bydz powin

bych powini, y onych ab/ Pan Infigator Koronny ex Decreto for-
 mati Indicyj condemnovat y publikovat sub psna Infamiz zle-
 casy et inuringa. Temuz Panu Infigatorowi Securitatem oamem sub
 psna Violati Selui Conducty Regij waruiaz. Koby zas takorych
 psnow y od Reptyj condemnowanych wazyle sie bronie od Exe-
 cutriy albo inin keluiek sposobem ziceni correspodowac y
 efektia im dawac iaku, tedy fakowu Karoy Pirrator Decre-
 tu Reptyj publicznego prostopie Viatrid ma bych rozumiany
 et ipso facto takowemu bez karaniu podlegac bebsie.
 Vigore bez gresu Confederatiorz w szypcy G. Klowy Dobra do
 szoku J. K. P. nalezace trzymaja ze oddac sie powinni
 take w Koronie iaku y w W. K. Litewskiu. A ze na
 restauratiz Dekoronizy Malborstokiz, po Mozyrie Szwedzkiez
 expensa usily J. K. P. Miecznika Koronnego tedy Gura Jan.
 niszczone wytorowyz kostow na be Dekoronizy Klowe sie
 przy otebraniu orey liquidowac y powrocic J. K. P. Mieczni-
 kowi Koronnemu powinny, a Dekoronizy uwolic sie ma do szoku
 Kula J. K. P.

Drowsuthie Karstora tyz Sereslinie stozig jady szyn ze
 dobrym Albrezie dzieie, take y wterazniez szyn Reptyj za-
 nieszanym czasie, kiedy Perduelles uiz ex corde Reptyj

wyprzu
 y zac
 ren e
 tock
 Oyez
 Ma
 rof
 Jg
 To
 Les
 Lip
 K
 z
 u
 p
 g
 I
 O
 h
 a
 i

wypzucany, nalezy y to do Sprawiedliwosci; aby benevolentes Leipzig
 y zaci Synowie Korony nbeli Singularen w Gyezyzari Naszej ano
 rem et respectum. Miedzy ktoremi to Wielkozyzni K. M. S. Secesny Po-
 tocki Mlewo da Niemzeli znaczne Starozytne czoty y niwosi ku
 Gyezyzari pokazal dowody, de tegoz po Wkorsentowaniu Wielkozyzno
 Mawratha K. M. Naszego, aby z dotw tak dziedniczny d iako y z sta-
 rostwo ktore poje Perduelles Confisacjami podlegajz Staty Gminy
 G. M. W. ni nagrodzone byz, Prostanduriary.

To tez p. Senti Confiderratione wawureny, aby Miedzy Korone, iakoto
 Kaszki Obiedane, Liczezi Sae, Podskarstwo Koronne, Butany Obi,
 Pifarstwo Polne, Choraztwo Koronne, Straznikostwo, Bozenstwo Wzedy
 Koronne, Magistrowstwo Artyleney od Seymu do Seymu in biennio
 rozoznego iutu Vacantias na poczathu Seymu rozdawane byz, ab-
 uis nocernis Defensioibz y reser rzyz Wlad rdnymia aby byz p incom-
 patibili, a tanze zarazem na poczathu Seymu przy zlozeniu Wodeu
 gesti Officij rationem dac possint.

Posylamy przy tym auctoritate Zarzadzku Naszego do Woyzda aby do tegoz
 Obowiazku Naszego przystapil y Low siezj utwierdzil. Jesliby tedy
 kto z Zarzadzku tego albo z Starozytzy albo Officierow y Towarzystwa
 abuti Chial co fauore, tedy tym samym yz hope Patrie de darratur
 iako Rebelles.

A który ras esse foreimby tu w Polu teraz nie przysięgli y psotr.
niefarali, tedy lubo wkolad przysięzł po Wore wódtwach! lubo wpa-
kiszyl Grolad Przysięge te odmawic, y Extracty Liby sing swo-
ich do rak Paron Reftollanow albo Ductorow Swoih oddawac in Spa-
tio Sex Septimanu jowari, tak aby te wszystkie Juramenty Sko-
tals albo Grolad exequowane do rak J. M. Marpattha przez pomienio-
nych Paron Ductorow iakoray prozey oddane zostaly sub vigore
wteyze Confederatocy expresso.

A iż intencja Krzety Sbrony wtey confederatocy naybarzicy przedsi-
awierany, cheąc reuocare parozylną Proothow Naszych nastatam
Militiar za który opuśczeniem tak wiele Prowincyi od Krzety
przy zwatleriu Lit Naszych odpadło, pnetoz Vigore tey Conf-
deratocy Naszey sirięzocy sbrunac sobie obicucieny, iż kie-
dykolurich Populiten Luspekien wregulob Cyrcyfyjny Naszey
nieberpierrezstawac stawac Nam przypozie, zaden Nas
ber Skopye albo bez drzewca non frequend radnych dla Venodre-
nia koscitu poporow, wsiadac na kox niebedzie.

Przynekany tez sobie y postarowiany pokoy y nitosc wzajemna
Securitate psonar et bonor, kłom Poslon Ziemska y Deputatom
na Tribunall Prawen igł obwarowan, y aby wselekcie wafnie za-
mairaria odpoiwiezi, pojedynki budy niez sea między Nami

teraz y na tym samym niemiety ureczy w kole dalszych Sad
 Naszych jako y osoba JM. Marszałka Naszego, aby wszelako przez
 niecierpliwie ieden drugiego Sądanie, konni w kole niemiętozane
 rade y tnezure zasiedanie, obserwancja y porzadzanie miaty.
 przeciwnym sposobem, koby przez nieyorey Wskale Naszey, contemnu-
 iac kole nasze rozrywaniem, Nowi niemiętozanie przyjezdziem
 naciemien konni w kole niemiętozanie, takowego kazdego Surowo
 Sadzic y karac przynekady, Sobie, nic iednak puer to Libers Voci
 non derogando.

Aze ex Natura Confederacionis Tribunal Koronny cessare powi-
 nien, pneto dla zachowania Sprawiedliwosci popolitey, Sadu po.
 Ziemiach y Wiewodztwach hospitarioney, Sadu naraz. do ktorych
 Sadow przy Wkale Gienstkich Grodzkich, Deputatow Sobie Wko-
 lach przysizy Wiewodztwa y Ziemi obiora, tak aby auzemus
 ich do osob dwunastu produkowany zospat, ktorzy Deputaci
 Rota Dwunastu Tribunalnii przysizgszy, wrythie Sprawy
 securitatis facti liquidatione Exceptionum mere incarcerationum, Violentiarum
 sub temp. expeditionis modernae et Confident. pserit
 illatam Sadzic becty salva appellatione in causis Criminalibus
 do Sadu formalnego przysizy Obrady, ktora to przysizla Obrada
 na Ziemiach

re zierdzi Warszawskim quidebit de Menon cursum Iustitiae
 concuris. Do tegoż Sądu generalnego Appellatii (gdzieby
 o spate znaczney albo zysk chodzilo substantialny) dopu:
 sczona być powinna. A te Sądy poty tylko jako Nexus
 Confederationis, trwac nara. Ziemia iednak Lwowska, Pre:
 mysla y Sarocka consensus na ordirowane Sądy ponienio:
 re y dalszą ich ordinatiją biorą Sobie do Lwau, Tor y Zie:
 mia Halicka, a Pozny sub Titulo Regis wydawane będą.
 Węc iuz tak Sie Sobie wzajemnie obowiazawszy do dal:
 szysb Rad y Exorbitantcy na Wykroczenie Oczyszczay Naszey
 zupełną noc y wtaora powaga niniejszey Confederatcy
 auctoritate wszytkich trzech Stanow postanowiamy so:
 bie zachowujemy y Sobodzie Sie wszy sey do porzetego
 kraz Szczęśliwie przez te Confederatcy Kola Naszego zgo:
 dy y Uwrothkicy Skromnosci obiecujemy. A teraz na ty
 wieksoze tego obowiazku stwierdzenie, Przyniętami nizey
 napisanemi spelnie Sie wiazemy, ktorzyd tenor iest taki.
Przyniętami Najasnieyszego Kola Dę Mosci.
 Przyniętami Panu Bogu W Sreedomogacemu &c. Iz odebra.
 wszy netelne dowody od Kapley y Parstw od Pana Boga

sobie powierzonych, nietylko na szerszymy Electioy y Corona.
 ciej Naszey ale y pod ten czas gdy w polu rozparca Rzyba Cor.
 Federatia niniey za dispensowawszy, poniewaz Lawen swo.
 in Oyczystym na zastzyt swatoy Bozey y strony Monestatu
 Naszego przy siega wie y sply siegla tedy y my wzajemna
 Mitoscia ku Poddanym nagradzac pryncypaly obowiazkiem
 Lbysiegi od Nas tak na Electioy y Corontey Naszey Uczy-
 niniey, iz te Confederatia podlug iey punktow y opisania tudziejs
 swiezo od Nas dane Diploma Stanow Koronnym y Wob^{tu} Liberystiemu
 namu tenebing y tej Rzytey in quacunq; fortuna Borha Wpied.
 nocrowc niec ia reche, nieodstapieny, y swren o ratnyma.
 nie swatoy Bozey Law y Subbod tej Rzytey od Nas po-
 przysiezonych, Staranie zloware y wszystkie uwaty swo.
 ueny, y wziekego obowiazku dotzymamy, tak hga P. Bone do pomoz
 Przy siega M. P. Directora hsta Generalne w Lospolitym
 Lusreniu swane die Indica obis Anno Dni Millefimo
 Sexcentesimo Septuagesimo Secundo.

Ja H. Przy siegam Pana Bogu w Trojcy swietey Jedynemu
 sine restrictione mentis, y fideliter natym. Wsiedzie Rzytey
 swroyc bede, dependentyj ni od kogo tylka od Samey Rzytey

miec niebede Iura Religiois et Maiestatis Króla Mjci Micha:
 Ła Szesliani Nam parującego et libertatis wcały Praw Oczyszczs.
 ex nescie Rejzbeck naruterebo do fakty zadręs obęys y domo:
 wyś y woszytkim in wyś in genere, uplikowac nie niebede
 ani zadrę konferentey z postrobnemi y domoweni Oczyszczanie
 y Panu pnieanemi niele y przynowac niebede y woszem
 kstobkolnick obicet corruptione Caste y Wiawe nieg daną Panu
 y Rejzby testowac albo iasimkolnicki sposobem przynowdzic
 wybac go in publico obowiazanie sig y na co consensus caley
 Rejzby zgodnego niebedzie, tego czy nic ani pisac niebede y nika.
 nu nie dopuszczę, a w tym Wiedzi niej fauore niej odio Prow.
 dzicie niebede y woszytkim Maleubus Reji let Rejzbeck con.
 trarius bede, tak ni Panie Boze dopomoz.

Przy siega J. S. M. J. i. o. K. i. z. y. B. i. s. k. u. p. o. w. J. a. S. i. P. o. b. y.
 siegan abowolnie Panu Bozu Wsiednoggeru a Trojcy Swie.
 tej jedynej, re przy obwale Bozey, honoste Koscioła Jie:
 x. p. Dostwieznie y rdowiu Króla Mjci Michała Pana Nya
 wolnie obawego y honorowanego calosci Rejzby przy obrocie
 Wolney Uctey Praw Duchowoych y Nabelskich stawac bede y
 do Hukroinia Rejzby tak ab intra quam ab extra według moicy
 Seratowskiej Przy siegi Seryste y zyczliwie concurram et contri:

buam według terazniejszej zgody. Jerebim kogo wiedziab co by miał
 contra Berpbean y S. M. i. y Wolney iego Electyey przeciwko Prawom
 Wolności y Swobodom naszym co nolini, takowego kadego wyjawic przed
 Rządy obziwie sie nieśluguie w tym zadney Sprawy ani kwezestji.
 Corrupticy zadney niebraten y braci niebede ani praktyk conferticy.
 Pana Cyryzari y Wolności Szkodliwych czynic niebede y nie.
 cyriem. atę Przy sieze fideliter sine Ma mentis restrictioke et sine
 spe dispensationis a woty S. M. i. radowan. Tak ni. Panie Dore dopona
 L. B. siega S. M. i. Panow Senatorow Sreclich y wozyplic Panu
 Cyryzari. Ja N. L. B. siegas Panu Bogu Wszechmogacemu w
 Trojcy Swietey Deopemu dohrowolnie, ze Caswale Bogu honor ko.
 Sreclow swietych, za Dostojenstwo y powone kuba S. M. i. Miedala
 Pana Nam wolnie obranego y poronowanego y za catosc Rzęty oby
 obronie Wolney Electyey y Praw Sreclich przeciwko kadeemu
 Nieprzyjacielowi znowe y przed nim postaciec y wawyc bede.
 y terazniejszej confederaticy tak atęgo sie rociendac niebede
 joko od wszelkich niekapierepow y Nieprzyjaciol Cyryzari
 cata ab intra, twac zas y nieślpuowac sie z Związku tego confe.
 deraticy y one manutenerere obawiezujc sie joko ab extra Rzęta
 Wpokolona niebedzie. Kadego przy tym terazniejszej zgodzie Dobru
 populitenu Naszemu Obwarzkemu Braterskiemu y Generalney confede.
 raticy

Licba:
 y szys
 mo:
 e
 ne
 n
 D
 au
 ic
 t
 ey
 ko.

.ratiey iesliby postnegl przeciwnego wydac y obianic niefdl.
 gniac przyziari ani fceurysu powinien bede y ratalięgo kar.
 zdegy skaze y jako na Nieprzyjaciela następię. Corruptioy za.
 danyś nieoblaten y srac niebede ani praktykę Corruptioy Pau.
 Oyczyzanie y Wolnosci przeciwnyś y srtkodynyś czypic zai.
 kien niebede y nieczypien. Ate Doy siegę ieden przy dne.
 gin w batorskiej iednosci Hoicyę sine restrictione mentis et spe.
 dispensationis sprawiedliwie radowę. Tak mi Panie Boze do.
 pomoz w Trojcy Sietey iedyny de. ktorę to Conföderatij re.
 kasi referę podpisuiemy. Działo sie w Bozcie a data Inno.
 centis die 14 Octobris pod Goleben. a data zas rogationis
 Confihonem de Warszawy die sua Messis gnis pod uulinem
 Anno Dni Millesimo Sexcesimo Septuagesimo Secundo. Miodal Kos.
 Stephan Stanislaw Szarniecki Piskop Polny Korony Marsza.
 tek Krola Rzeczpospolitey Mpa. Kaluis Dnioby Ecclesis et hy.
 bernis. Stephanus Mieroslawski Episcopus Posnani. Biskop Polny
 Zegocki Episcopus Actnensis saluis Dnioby Eccles. Romas
 et hyperbis. Szesny Lotocki Woiwoda Siemudzki. Obnicht
 Kresinski Woiwoda General Zien Mazowieckich Pocki Starosta
 circa quem Actus Conföderationis Suprascripte Idem Muffinis et
 Mlytus Stephanus Stanislaus a Szarniecki Marschallus
 Griff

promissa Confederationis Executioni Regi Augustus Notarius
 ad Acticardum eidem Offo Testi porrexit Literas Diplomatis
 per sacras Regiae Majestatis Decretum unum Senectissimus in
 non Diu Ordinum Regni et M. D. Lituanis datus manu eiusdem
 sacro R. M. tis subscriptas et sigillis Regi ac M. D. Lituanis
 Communitas, tenoris sequentis.

Miodat i Dorey Kaspi List Polski Wielki Litewski
 Lusk, Lusk, Mazowiecki, Zmudzki, Inflantski, M. enski,
 Kiowski, Wolzowski, Podlaski, Podlaski, Kiewierski, Czerniechowski,
 Lubowszelski Pawen Rozpolicen warowane jest bezpieczestwo
 i honorstwa Maiestatu Króla i Cesarza i Rzeczypospolitej Litew.
 ze w dnak pogodney Naszey przez Wolne Glosy tych
 Obriga Narodow Elektorow i Kreszliewey potym i Honoratoy dalszego
 Wpokrzenia Wycezyzy tam ab iacta quia ab extra wyaz, greta
 necessitas bezspasud Rzeczy, ze przy calosci oney re by dosto.
 iestfure Maiestatu Naszego Confederatya niedzy soby postanowi.
 wtey one niezwyrazyma farsowi Wycezslicemu sposobem Solennym
 utwierdzili Przy sieg. Rezy My wdziecznie to od farsow Rzeczy
 przynurac iako ze Nas wolnem zgodbeni glosami Swemi na
 farsowi Krolewskim posadzili; takze y fars na farsie Rzeczy

oraz do stowia swa Naszego wzajemną zawiązali Sie Przymięg
 Confederatij te Staron Korony i ototo approbujemy, y przy:
 nekamy Verbo Regio, rekey Staron Ryckwie Przymięgi, y for:
 fidentij i denegationem karyed Praw Swobod Wolności tey
 Łyżey podług Sumarsta Naszego na przesłowej Electij y Korona:
 tuj Naszey Wzypionego y Wszystkich jego Lickow Casoul
 Conditij y Constitutij Kari 1604 et Millesim Sexcentisim
 Noli in Articulo de non pstanta Obedientia poriągac niebe:
 dziemy, takre y wszystkich Praw Swobod Wolności y Lickow
 Staroni Ryckwie pner Nas Przymięg Naszą warowanęd
 ranyfac poroven nikey sey Confederatij niebedziemy, y owren
 wszystkie Prawa od Protkow Naszych Klow Pollich y Wielkich
 Płozat Litewskich sadane, y Sumarsta Nasze reappren.
 do one in integro zatrzymac Staron Korony y Wól Lickow
 et Lincij's araxis fide Nra Regia Obowiazujemy Sie y tego
 Staron Korony Łyżku y Przymięgi do radych Wolności Łyżey
 siodliwych Sequel zaciągac y poriągac niebedziemy porągę
 Przymięgi Nixeynego za Nas y Successorow Naszych ze riena.
 rassenie dotrymany y dotrymania Swaruzę. Ktoz to Przymię:
 wilej rekey nasza podpisany y Pieczeciami tak Korony i ototo y
 Wól Lickow Wmoczony do rak Wdrzonego Marszałka,
 Kola

225.

Kola Generalnej Dywizji oddac wskazaniom, a potem do
Metritki y do Głowa każdego Woiwodztwa podac publicownie y de
terone eiusd' wydrukowany in Volumen Regum inseruac pozwolony
Dziato sie w Woźnie pod Lubliana dnia pierwszego Miesiaca Marca.
Tego Roku Lasku 1672. Parowani Naszego Cesarstwa Roka, Mi-
dat Kost, locus sigillorum tam Regni quam M.D. Titularis
Insuper Idea Muffus et Mijus Confederationi Supradictae
Marszałkus obulit ad Acta eiusdem Officij Recessus continuas.
dona eiusdem Confederationis Consilium tenoris talis.

Nafundamentu tedy Generalnej Confedercyj Naszey sposobem
wzney opisany postarowionej y poprzy siezanej, Mij Staryj polu
tu iefezce w polu rostawany, te sobie zgodnie namawiamy Fundu.

A napodob, zgodniony by narazczyt caley Rzeczy y dowrocenie
wszelkich niebezpieczestw Ocyryznie naszey raciodozycy d
na raziag Nowego Woyska ktore podtly deklaracyj Woiwodztwa
y Zwa osobym Suptem wywarozag Licze pod kladrag y dire-
cty Wielmoznego Stephana fariechie Marszałka Kola Naszego
siniy szym darceny postarowienien, obligado w tym zwa confi-
catia (ktora Nam poprzy sragt) Je Mij, ab tak narazczyt Do-
stoinotwa JK Mij iako y na wszelkie niebezpieczestwa Re-
czypospolitey zachodzace, quia Vigilantissime attendat; Wzajem
wpeanirige

Apewniając Ję Mji, że iakokolwiek ex re et raone obrony
 Ję Mji y Rzeczy ludzi tych zarzpie nietylko pro rato et
 grato przyjmemy aletel Rozwiktem Rysbenem tak osobie Ję Mji
 iako y wszelkim Rzętem potrzebom asistenus, y zakażnym Ję Mji
 Uniwersalow wypaniem y Wielmożne Marszałka obwiezreniem
 na odpawie wszelkich ab intra et extra nieberpieczeństw zofa-
 iąc po Zemiad y Wartwas wyłowosi wszelkiej stawac do
 boku Ję Mji Para Nasre Mławe^o Sbowiezujemy się.

NB Woyzka zas dawnego Zaiaggu Rzętem chce niec wewszyszkien
 Skortestoware y wdelskich picaś wojerzyc do Włly Rzętem
 posilone, postanowiany, aby iesi w ^{którym} Wiewodztwie ^{którym} 1550:
 ragnion zasłużone furiem zatrzymahe sę, nieodstocznie wy-
 ptacore byty, czego na przysztęd Ziardaś osobliwa ratio
 ma bych. A teme na guborniat hybernoma poriewasz czas
 instat, Comri sanow do Wielmożnyd Ich Mjow Łb. Hetma:
 now, ktoryd y kōla Nasre Generale, y Senatu Wielmożne Ję Mji
 Jani sawa Dzieniufkie Wiewode, Ję P. Gabriela Słacic:
 kiego Kestollna furielowostu d. zmielki Łolfa. Wrodzo:
 ryd Para Jakuba Politruchie^o Borawego y Staroste Ziem
 Dobrypskiej, y Para Hieronima Nowomiejshie^o Stotnika
 Sochderenskie^o znatey Polfa, Para Jani sawa Fredra Łolfo,
 tego

obieramy, którzy według osobnego Scriptu kleyrot i skarbu
Koronnego iakoby wziąć nakłotyby Dwa i trzyście ja tysięcy more-
tą dobrą dostali; y one według tego Scriptu disponowali.

Albo Panowie Deputaci Polnscy iy Galickie Woiwodz-
twa temu precieśni byli; iednak potnebon rationibz y caley
Lzptey instanciey cesserunt.

Aze Panowie Deputaci Woiwodztwa Ruskie' wzgledem Suany
na skapłowa pozwoloney niemogli rater czas w Kole Naszym
teraziey szym Slesney otrzyrac declaranciey tedy te instan-
ciey publiczną do generalnego ziarou Warszawskie' oddła;
dany, y natypre terminie Gwidua nieysca tego obyslic
declaracyony.

Woiwodztwa Podolskiego takze zbulun instancie ratione
Reclinatorij do tego generalnego Warszawskie' ziarou
refferimus.

Mając Respekt za szlonych wlyczyznie naszej Domow, za
instanciey publicznej Wiodroyed Pana Mikolajia Wierzbickie'
Chomazy Leczyckie', Stanisława Miodata Woyza Chorazd'
Gostynskie', Stanisława i Plesbowic Fredra, Hieronima
Krupatnickiego, Szymona Skarbka Borysskie', inchovento
quietationibus à pnis publicis sessionis turniel relaxu
iemy

iemy, a se condemurty otrzymane honorii iob schodnie zienaraz
 p[ro]sura satisfactione declaruemy
 A zeti na ten czas tak obrony dalszey Rzytzy, iako y innych
 powarzyc Mateney calosc Rzytzy zachodzących dla Wsepu.
 iacey Pomocierney nieconcluduemy tedy moza y powaga
 tepe p[ro]fidentey Naszey Ziara Nasz k[ro]wniejszy prorogu.
 iemy y dalszey publiczney obradzie Naszey do kwertenda
 interna et externa pericula duca czwartey Mieszyca Stydzia
 w Warszawie sine homib[us] plenitudine kw[ad]raty Lofelskiej
 niezasadzajac in praesentia J[oz]efa rozraczamy k[ro]wto
 Generalny Ziara Kola Braterskiego Particularne p[ro]wincioz.
 twad y zeniad[ec] dnia 13. Mieszyca Gmudnia na nieyscaad
 Seymikon i Kardyn Woiwodztwa y zeni zycerazyc ad,
 a w Zieni Halickiej tygodnia p[ro]cedys wedlug L[ic]ow y
 zycerazow, aby popnedraz y p[ro]parawiany. Woiwodztwo zas
 Siemadzkie zienia Dobrypska, y Woiwodztwo Lawskie w Zie.
 riad Swod na dzien 19. Gmudnia, Woiwodztwo zas Mazowiec.
 kie na dzien 28. Listopada Kola particularne s[er]bie b[er]oz. A na
 tewszythie Particularne Kola J[oz]efi Nosc Par Nasz Winiy Inrotescentie
 y Propositiones do dalszey Obrady y obrone Rzytzy postac bedzie na
 cyf

Generalny Obrady zjechać się mają przyszo; teni Deputa.
 tow na repertia, których weszłyby temaricyszą Rufe
 Confederatja do Adhucion H. Gendertow z Seratu warate.
 norest odinurony, iako to z Wielkiej Polskiej Podkomod Spyt.
 ka Sprokorskiego Podkomode Drezkie, Theofila Gorygo:
 wskiego Podkomode Czarskie, Melneri Gziorowskiego staro.
 ste Radnieiowskie, Wawrynca Kofowskie Podkomodego
 Lecygetskie, Sebestiana Jaranowskie Podkomode Bneffkiego
 Kriawskie, Wladyslaw Mysielskie Miecznika Kalffkiego
 Jura Korzeiowskie Staroste Kofianskie, Mikolara Gubrin.
 skiego Podkomode, Jura Cerekwickie Sredzkie Jan pow.
 Stephana Sierianskie, z nalezy Polskiej, Piotra Genego Wiel.
 kofskie Podkomode Wlodimierskie, Stanislaw Siurffkiego
 Sedziego Lhemyskiego, Franciszka Konarskie Starosta kra.
 kowskiego, Lechoslaw Zarekowskie Podkomodego Krakowskiego
 Stephana Siciuskie Pijarda Grodzkie Sarskiego, Gabriela
 Orastowskie, Mikolara Pochostawskie, Wojciecha Giebulto.
 wskiego, Stanislaw Rogalskie, Kapdula Sarsiewskiego
 Staroste Keytrichkiego, który przy boku J. K. M. J. residowac
 bedz

bedą et consilio adveniat.

A porieważ Sądy Perduellionum y Tob w Rzeczypospo-
litey Siedmiuys teraz natym nieysca nie są odprawione,
tedy one do tegoż generalnego Naszego Ziądu przysiętego
Warszawskiego nocą ninieyszey Confederatcy Limitarycy
y w szeptym tym ofsbom ktore ex Actu Confederationis ad
Judicia formata nalezec beda, y tu atyż Sąduob Łowanic
sie byli powinzi, y ktorys z Sob przy sityob w Wiewo-
wodz y Ziemiach niarowac beda, natychre Sąduob przysię-
tych Terminus perceptorium do spawienia sie bez utrud.
kied Propozycyoy Mandatow iako iaz in publico ogłoszo-
ny raznaczymy. A Wielmożny Marszałek Kola Naszego
Rzeczpospolitey pod ktorego laszkę terne Ziąd przysię obacty-
wany bezcie, zaraz w przywitasie J. M. P. N. Mławego
Deputatow do tyż Sąduob drugiego dnia bez upelkacy con-
trouersyey y Wiewo-ktwa koronyob y W. X. Litew Łowic-
tow y Ziemi co nazewo iako na Trybunaty koronne y Wiel-
kie X. Litew: nulla obfaste contradictione et abertia
ktoreykolwiek Wiewo-ktwa Powiatu y Ziemi raznaczy
ktory in protestacy J. M. P. N. Mławego y Senatu.

1722.

Sprawy w sztych Perduellionis et Civinis hanc Maiestatis iako
y ikne upellic Perpetuarz zachodzące szdnie będą Rota Trybu-
nalu Koronnego eo adiecto Rurto, re Susanno Proceku szty dera-
tionis szdnie będą, przysiągszy y jakową Rota tak szd Mosc
Larouie Senatorowi iako y ex Equestri Ordine Deputaci przy-
siąg powinni będą. Securitatem wszelką szdnie tego wawurep
y zebly szdnie rikonu tak zebawiony szd, iako y wszelki szd osob
Duchowany szd y Świecki szd szdnie ciuszcząj szdnie et digni-
tatis niepodziło tak szdnie szdnie przysięgły iako y w szty-
kie potym szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie
icdozac szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie
szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie
y szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie
osoby w szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie
szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie
szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie
iako contra szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie
w szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie
szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie
szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie
oglaśnac będą y szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie
szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie szdnie

124.

ralerato securitatem omnium personarum et Vita postea siq
 nie Wprawiedliwiaz wazniemy. Deskiy Sie ter kto ludzi pry
 watury id ber consensu Rzyki raziagac powazab niety kto
 kardego takiego pro hoste satid niec odery, ale bez y za
 ciagi tchowyd ludzi prywatnyd znowie declaracyy.
 Sedey Akty tak Confederatij Generalney iako y Diplomas
 tis od Krola J. M. J. S. S. M. M. M. in reu Recessy darygo
 y tenzিয়ে drey Recessu Naszego, aby M. Marszałek sek
 swy Jozef Sawsky et in Vran Volunen zlozymy do
 Act Grodzkich Lubelskich dla wiadomosci w sbytych Wie
 wodztwa iakoray przedy wiat auctontate Creatis Conf
 derationis Necany. Tazow zas Grodzkich aby kaedemu
 requirujacemu rianowicze Deputatow quam citissime Extra
 ctu sine depactione wiecej nad dneviec cztery od Ex
 tractow zapieciotowaryd wiebiorac sub pena Sessiois
 tivis per sex septimanas a hardyq do drey sine Appella
 tione decurrenda iuvngias. Dziato Sie w Wozie pod
 Lublincem we swanek w Wigiliu S. Marjana Roku Lan
 skiego 1692 Stephan Starista parniecki Marszałek
 Krola Rzeczpospolitey Polny Korony. Originaria Veri

ta in Supradictis facta donationis quam Diplomatis et Recessus
Idem Illustri et Illustri offerens ad Officiis gestis recepit. de quibus sibi
extraditis Officiis gestis inseritibus. Et illis factis et capitulis Lubli-
nesi extraditis. Correxerit Wyrozelski. Locas sigilli.

Pasio Primatis nostri Nicolai Przemowski
Secundum Lublinum.

In illo tempore dixit Przemowski discipulis suis scitis quia
Michael Rex congregat Nobilitatem et fortassis ego Archiepi-
scopatu priorem et ad Monasterium decedat. Tunc congregati
sunt Principes et Populi Poloniam in Alium Gratiam et considerationem
fecerunt ut Regi et Legationibus illatas iniurias ab ipso vindicarent
pacataque libertatem reddere possent. Prima autem die post peracta
consilia Varavianam accesserunt discipuli Przemowski ad eum venientes
Domine Vbi Vis pareris tibi ~~manducare~~ manducare, at ille respondens
dixit. Omnes ite in Solentia. Dicite Palatino Cracoviensi, Majisow
cum Marsobulo et Thesaurario, Castellano Bzraniewski et Dapifero
Regni et alijs discipulis apud te sunt conati, abierunt ergo et
fecerunt prout constituerat eis. Præstantibus autem eis dixit
ad eos, Forsan aliquis Vestrum Nos traditurus est et cœperunt
omnes conspirationem facere. Dicentes: etiam si nos oportuerit
non

non, nocte regalibus. Quia autem peracta et confilio, abiit Inq
 ex illis et omnia Puncta illig in Regem et Scriptam machinationis
 et conspirationis Regi et Reipublice manifestavit et Verificatum est
 in toto testimonium eius. Cum autem Praemonius esset Placens
 apud Capitaneum Bolenouensem factum esset in Curia sessione
 Decretum contra eam sub Cubito, ut Voce actiua et passiva careret
 in Senatu et pro Merito iudicio ad summam veniretetur Pontifi-
 cem. Venit autem tunc tempore ad Regem Nuntius Apostolicus et inter-
 cedebat pro eo, sed Populus magis ac magis clamabat dicens:
 Si ipsi Reprensus, Rex noster non erit, multa enim per ipsum passi-
 sumus et plurimum perdidit Populus, et Regnum turbat, totum
 dicens in manu sua esse bellum Turicum, et in manu sua distra-
 bere illud Regem de Throno et alium substituere. Vere-
 rat autem et Frater eius Regi secretarius tunc tempore ad
 Castra et dixerunt ei, nonne tu Viennae pro divorcio fuisti, et
 statuerant ei Iuramentum legationis reddere, sed ille au fugit
 dicens: Nescio quid dicitis? Et continuo Gally certauit quod
 pax cum Hollandis per Dei gratiam tractaretur. Nicolaum
 itaq; Praemonium omnes condemnauerunt et cum eo duos
 fratres Germanos Palatinum Rorerensem et Vexilliferum Curid

et dimiserunt inter benivolos bona eorum, et super capita eorum miserunt sortem. Erant autem tunc tempore et alij insignes Magnificentes, sed propter certos respectus dimiserunt eis. Vespere autem facto, venit multitudo Populi ad Regem dicentes. Domine recordati sumus quod Seducter ille (hoc enim nomine Præno. nius ab omnibus appellabatur) dixit post tres menses resurgam et Quedam Vos in Prussia, Vbi me Videbitis. Iube ergo custodire eum bene, ne fiat novissimus error, prior gnore.

Liber Generationis Lituanæ Nationis.
 Księgi Rodzaju Sacnego Narodu Litewskie.

Dougiato zrodzil Doumunta. Doumunt ras Lielguta,
 Lielgut przeszyka, przeszyko lepak Haraburde, Haraburda
 ras Luciate, Luciate Kolczano, Kolczan lepak Kurca,
 Kurca ras zrodzil ... Soudzita, Soudzil Vrodzil
 Odyra, Odyrie ras Ordypca, Ordypiec lepak Kierdeia,
 a Kierdey Pierdeia, Pierdey lepak Pierdela, Pierdel ras
 Howno, Howno ras ... Onego ras Onoife
 z Onoifejto stalo sie Tolhuiz, z Tolhuicta Boreysza, z Bo.

rey sy

wozny Wrodził Sie Wozna, Wozna narobita Rowogny, Pi:
 wozna lepak Skowluzę, Skowlupa zas Wegita Skowuzę,
 Skowupa lepak Hreczyra, a Hreczyra zrodził Kuleszę,
 Kulesza zas Kusze, a Kusza Wrobita Krupę & & &
 Po Transmigracyey zas zstaj do Zmudni Golimond zrodził
 Loputa, Loput zas wykupał Łodziatę, Łodziata zas zrobit
 Skopa, Skop wrodził Drozia a Drog Sorkę, Sorka zas wy:
 siedziata Woronę, Worona wyziada Dukortę, Dukorta zro:
 dził Szukortę, Szukorta wyszukat Surwitę, Surwit zas
 wyducat Ofenuda, Ofenud lepak wyszukat Holowinę,
 Holowina wyszucila Wotcka, Wotcek zas Kutaka, Kutak
 wykolatet Reskę, Reska lepak nadziata Kifkę, Kifka
 zas Kifela, Kifiel wykoczł Kofkę, Kofka zas wywar:
 cza Januda, Januda wyszperat Kolantę, Kolantę na:
 lud, Gobiatę Łodziatę z Luciatę, Luciana zas wystawit Wie:
 referaka, a Wieweraka w udeszłata Sotucha, Sotuch
 Wiflonda, Wiflund zas Rymse, Rymfa zrodził Gin:
 Goga, Gintof zas Hurkę, a Hurka Wrobila Dolinę. A po
 Suesileiu je tak Scharadnego Rodzaim Golimondy! gdy
 iuz tyłho do Kowna sarnego niedostawalo, Lwo Poczobutem

taki wydał edykt aby dwa jednego rodzili, a oba je na
jednego zjadali. A Naprzód.

Kierło y Pienio wydał na świat Jurakę, Kóły soko z Borey-
kiem Kóły sikonica, Boreyko y Moreyko Borewika, Magiarka
z Skierka Gimbata, Gimbata z Jurakę wystawili Lulaka.

Doojcie ich tedy było ar do Kowna, a wtedy ze Zmudzią
ligę wzięli y pobrali się.

Dudryk ożenił się z Tegnilową, Tegnil ożenił Mele-
ksę, Meleksa ożenił się z Hofitem, Hofito ożenił
się z Kirkielen, Kirkiel ożenił się z Socobutem.

Jurtego do samej Lidy nie dostawało Podraim Golinowdy
ktory się z siastą Tolobka y Kaugiaty Literkiej roznars.
Lyt. Lyto Gwodit Kunyfa, Kunyko Marbuta, Ka Marbut
Haraburde, Haraburda ras Kondraba, Kondrat Lepak Wolodka
Wolodka Tolobka, Tolobko ras Wolobka, Wolobek Niedr-
wiednia, a Niedzwiedz Skascka.

Tyś ras ofiatek Podraim pod Bolefai rappedory z Podlafia
wyszedł a zwali się na kształt Boiarow, jako to
Jebnatowicz, Burdastewicz, Iwanowicz, Cielowicz,
Synkiwicz, Wasilowicz, Pawłowicz, Mikulowicz y innys

niele, ktorzych sie narodzil Litewski Narod, ktorzy Sie
zowie; Veriwoy Litwa. Amen.

A

Kopia listu M. B. Jędrzeja Lubniewskiego Marszałka
w Koronie do Króla J. M. J. Kazimierza

Takem przez wszystkie czas słurzył W. K. M. J. zem nie
tylko Verzpatrickem, ale ani myślą niezgodzysł pniew
W. K. M. J. tak ni Lanie Bore dopomoz. Zatem sie
bowiem do tego, zem jest creatura W. K. M. J. ze Domem
my beneficiis Najajnieyszym Krolow Cyca y Brata
W. K. M. J. w honorach y fortunach aucty tak zamiericie
ze nigdy winna wemnie tak wielkich dobrodziejstw
wygasnac niemode gratitudo. Lbyjnowates W. K. M. J.
laskanie ierwe moie ku sobie Wslugi, y godnym rozumiat
confidentiy, y tak wiele dobroczynnosci, teraz w wielka
niekafkę W. K. M. J. wpadlen, ze ktoregos ellenasti alidis,
ktorego creasti annihilas, y ktorego niedawno Verzrites wi-
dokiem laski, teraz exemplum wystawierez gniem y niekaf-
ski, dla czego, ani ierw, ani serutani sriem. Proste W. K. M.
pokornie do nog Wpadry, non intres in iudicium cum
feruo

Seruo tuo, opus manuum tuarum sum, Verum WK Mofe
 iakoby zemnie iakoby Pan i Sluzi, iakoby Krol z poddanego
 iakoby Formator i Creatury swyjsprawiedliwosc. W tym tylko
 winnym, zem nieskreskany, bo nie innego (Boga na suda-
 lectwo bierz) do Ciebie wystepku nieznaicy, a ieslim nie-
 ofkownie iakoby ciotwiek. Wrazil worym iakoby ciotwiek
 WK Mofe Pana Mlewego i Dobrodziecia, ze bode Uni-
 zora proba prapraty ad genua WK Mfi chiecy daro-
 wac error, a za dobrotliwoscia fetora. Tymieß na caly
 Swiat y mure te pbyjac Suptica do laski swy raczysz.

Copia responsu na Inwetkwe.

Dosredh mi list a MM. amoni cryli indignationi pro-
 pior winienem puenie lasie et charitati. Re diligis
 hoc castigas wyostrowles wprawone stylum na nie-
 winnosc moie, ale Valrus amantis radates, inflexisti
 non afflixisti, drogim mi sie to optaca bafaru akim ta to
 uicatrix, kiedy poturowenie stateczney niesie w MM.
 wyalivosti sunt o sunt iurgia tanti. Nec setnie sig-
 na cel flaura impetenti, Utory cum Voluptate ludit,
 fetorego ictibz niemaß sie crym rlozyc, dyba amonis
 talione. Niemam bezg krywdy obocias ab acri-
 monia

B.

monia styli w M M P. y dla tego nixine passionaty dare infor.
 matiq innocentis med y dardaney in wickitry pióra twego. de. de.
 Quod fatum obtulit cimini neo pbyisuisz prona in Super.
 stitionem pusta semel mores. Do pconitena srac owego kłmas
 krogku w cenfurze w M M P. inuisum semel seu bene seu mala
 facta premunt. Dare se na reflexiq w M M P. iereli deli.
 ctum ignaurz ze niewiedzac etc. etc. stato sic to Vitio necessitatis
 niemorey ospalosci. Quis Inquam nomen sceleris fortunę dedit.

Copia Submissyey M S. Morsztyna Podskarbiego
 Korol Izok Mja danej 28. Marcy 1683tio.

Ja nizey popisany zoznawqm to kartę ze wblazawry
 Wrozoni Lugalikani neri y Propiaciol moich Kirasniery.
 szy Marestat Krol Izok Mja Pana M M Miere przez nielawę
 Kirasnieryey Krolowey Ley Mja Lari M M Mierey y Gpro.
 siwsz aby more na Izok Leytey o Turakta przez Is M M Miere
 Kierey Biskupow do rewidowania Scriptow deputowanych
 Leytey wyjawione y insze obiectie niespubicil tedy pbyi.
 niuz te dobroctwosc Izok Mja P M M Miere w swelakę
 Wrozoscię y dcaę w swelakę pnesle y ktorech potym
 nastajic mogly ulozyc w sobie suspicie, nizey wyrazone
 kondycie na sie pbyimuz.

C.

Conciliatur Suis nam qsq' e' quib' inuare petit, Solum formidat. Seneca
 Cui nec ex nãa, nec ex industria recte Vivendi Studium conciliari potest
 Vita pollendq' aut Sapientibz tradendq' est. Apul:
 Compositur orbis Regis ad exemplum. Caud:
 Cum res animum occupauere Verba ambiunt. Seneca
 Cunctis aut artificibz aut artibz maximum decus Vbi Venit
 Cum mercede labor gratior esse solet. Lucret:
 Considero conceptum Virginis et exauesco, intueor partum et contre:
 misco, adoro filium et reuiuisco. August:
 Cuius numerus Oppidis firmissimum ornamentum. Plin:
 Corripit Sequente lapis prius. Sym:
 Certamen, premia magna mouent. Quid:
 Cordata Formis Tomaculibz Vitis contitescunt. Plut:
 Cum quod datur spectabis et hastem aspice. Sen:
 Comeo facundus in Via, pro Vebiculo est.

niej reky wlasny y Popyaci ot do tego prosworzy do pod-
 piszcie. Datum w Warszawie d' 18. Martij, 1683. Anno.

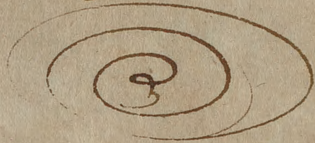
Jan Antoni Morsztyn. Podsk. Kona
 Franciszek Bielicki. Wojewoda Malbork
 Wladyslaw Morsztyn. Kanclerz Kowalski

resolutiey Vychylajac sie od tak enormi procella wyjechac
 za granice ciekac laskawego nieba influentiey w pokorze
 sie inkorajizuey Krolowi J^o K^o M^o Jana M^o Wtoremu, ktorego
 wrodzona dobroc meliora spectare kaze, p^obetwac r^oz^o ch^oist^o
 prosic f^oderatos Amicos Principes o infartio, procurare
 affectata documenta na wywod krewnosci moiey. Za niez
 tedy powinny rozumem, oswiadczye sie p^onto W^o K^o J^o
 M^o J^o Main M^o Panem y dawnyjn Dobrowolien. Niechay
 Pan B^og jako jego wola fureta karle delicta inventatis
 ned. Ja biore sie p^onto wiecznego y straszego B^og^o
 obalajac na sie et pigrova nea wszytkie p^onto klectwa
 ierelin unien locutione cogitatione, Vel aliquo con^o p^onto
 nationis in Thronum Vitam J^o K^o M^o Jana M^o Wtoremu.
 A wszakze sie to wszytko iak Polwa na wierzchu pokaz, ie-
 zeli clementia J^o K^o M^o Jana M^o Wtoremu na Seymie przystyn
 bydz pozwoli, o ktorz W^o J^o J^o M^o, abys intercedere racyst
 demisso poplite Supplikue, y tego mego Vesyleria S^o nie-
 trat in contumaciam, ale bawiley in Venerationem J^o K^o M^o J^o
 Jana M^o Wtoremu, ktoremu wiecne poddasstwo, fidem intaminatam
 Vitam et sanguinem debeo, y p^onto W^o K^o J^o M^o p^onto fiteor.
 J^o J^o p^onto J^o oddajac lasce. Zostawam r^oz^o J^o. J^o.

COLLECTA Reflexiones Pice
 Ex libello Joannis Bona Manuductionis
 ad Calum.

De Gula. Primum Tibi certamen adversus gula vitium
 vincendum est, quæ cæteris pabulum subministrat. Morti
 corporis et animæ nos gula initiavit. Primi enim Parentes
 nostri pomi interdicti esu, omnes homines antequam gigne-
 rent peremerunt. Nunc eadem animarum hostes stant
 ut enervato animi vigore nos proterant, et conculent.
 hinc Super languor, et tædium, loquacitas, dyssolutio, hinc
 immunditia, rixæ, contentiones, hinc mentis hebetudo, De-
 structio omnium spirituum, hinc hinc Rei Familiaris
 profusio, hinc egestas, hinc longa morborum Senes, et
 ipsa denique mors graucici Ciborum Clarinâ accelerata.
 Pauci sunt infirmi, quos gula ad agnitudinem non addegit,
 Nam si noxijs humoribus ea cibo et potu congestis careat
 corpus, tentari quidem à morbo sed non subigi potest.
 Plures occidit gula, quam Gladius.

Vitium

Vis Sive quam paruo fames extinguitur, te ipsum numera, metire corpus, Stomachum consule, Cuius non esse necessarium, quod mensuram excedit, natura pauca Sufficiunt, Luxuria mihit.

Vra voluptas est omnem contemere voluptatem

Nullum Vitium Luxuriã turpius, nullum de quo magis erubescam, vel nudum ipsius nomen non caret ignominia. Dicit enim Apostolus precipiens, ut quae huiusmodi Sunt nec nominentur in nobis. Huius Luto infixis, vix emergit, Conclamata est Salus, quem haec infecit Lues, quid enim possunt ad hoc humanae Vires, nemo potest esse contentus nisi Deo placato.

Primum itaque huius morbi Remedium est feruens ad Deum oratio, ut ipse te Sanet, et preseruet qui solus potest. tum impunitis cogitationibus resistere oportet in ipso accessu, ea celeritate qua ignitum Carbonem excutis à Vestimento. Va tibi si te semel demiseris, ad aliquid vel minimum in hoc genere Deliberandum. Proxima deditio est ars, cuius Gubernator cum hoste incipit miscere colloquia. Omnis item praecedenda occasio prauitatis. ab otio, a gula, ab omni Specie impura, a malorum conuictu et Societate nequidquam hac in Lucta negligendum.

Momentaneum est quod delectat, quod cruciat, aeternum

Voluptas animi, caecata est, et inuicta tranquillitas, Secura Semp
 et Stabilis, nec Satietaem habet, nec paenitentiam. Nulli ea
 pudor comitatur, nulli sequitur morer, nec suum Inquam
 defuit poseorem. haec si frui desideras omnes carnis illecebrae
 sunt vincenda. Quid paupertatem times, integrum Regnum
 ferens in corde? Regnum Dei intra te est, absit ut aliud queras
 quere bonum tuum, nemo boni, nisi Salus Dⁿⁱ. hic tibi
 possessio, et Regnum sit, in quo sunt omnia bona, omnes the-
 sauri, qui Deus totum est, huic mundus nihil est.

De Remedio Irae.

Sicut aues dum piscum trepidantes excutiunt cunctis illinunt
 plumis, sic omnis indignatio in tormentum suum proficit.
 plus nocet iram, quam injuria, qui irascitur se ab alio contempto
 putat, Verus autem estimator sui non vindicat, quia non sentit.
 Utio, confessio doloris est, non e magnus animus qui repetit mordente
 audita voce animam maledicentis statim animaduertendum
 est, non quid illum audire, sed quid te deceat loqui. Non tantum
 licere debet aliena peruersitati ut tuam obducat Serenitatem.
 Deus qui omnia potest tot improbes homines suffert, tu caeseris de-
 terior unum. ferre non poteris, ridiculum est te non corrigere mali-
 tiam tuam quod potes, aliorum Velle tollere quod non potes.

Si tot peccatorum reus es, quidquid pateris nihil est comparatione
 gehenna quam mereris, quis es tu cuius aures laedi nefas est.
 Sibi ipsum offendit, quia peccat, qui facit iniuriam, tibi enim id accidit
 quod ab aeterno decretum est pro tua salute. Audi quid dicit
 Deus. Si dimiseritis, et ego dimittam vobis, ad hoc tonitruum
 si non exurgueris, non dormis, sed mortuus es, danda est
 alienis tuis veniam, ut tuis impetres. Si indignaris a viro malo
 iniuriam passus, quod suum erat fecit, tu autem si bonus es, in
 boni viri mung exerce, cura, ut illum bonum facias, hoc autem
 non fit ultione, sed patientia, haec si non bonum saltem bene
 volum efficit. ille detraxit de fama tua, grauius tibi inferens
 dedit, mente non mala, zelo bono, prodesse voluit, aut certe laesus
 a me fuit. Non est iniuria, pati quod prior feceris.
 Quae est causa offensionis. opinio. tolle damni opinionem
 et nihil nocebit tibi. nulla res attingit, aut mouet animum, aut
 ad ipsum intrat. Solus ipse se ipsum mouet, et quale tulerit
 iudicium, talia sunt ea quae accidunt. nihil te laedet, nisi te
 ipsum laederis. Ut malus est (inquis) qui me persequitur; expecta
 dabis alteri penas, quas dedit tibi, et iam sibi dedit, quia peccauit

At ratione præditus est, quare non emendat se? et tu cur non corrigis
 impatientiam tuam, cur non vincis in bono malum. aliena vitia
 pro oculis habes, a tergo tua sunt. Sed age quisquis es cui dulce
 videtur irasci, datur tibi optata Utitionis facultas, cum hæc tamen
 iustissima lege, ut a maiori inapias. Ordo iniurie præscribat
 Utionem. Grauiorem omnium hædem iram tuam habes, hæc
 plus te offendit ab ipsa auspicare vindictam. Non sunt qua-
 rendi in plateâ adversarij dum infensor domi latet.
 Convicia si irascere agnita videntur, spera exolescunt, at turpe est
 cuiusq; contemni. Lasumq; honorem non reparare. Immo huic
 est timere contemni, non enim hoc timet, nisi qui contemni dignus
 est. Non respicit sapiens quid hinc turpe iudicent, nihil illi turpe
 est, præter Peccatum: Contemnor ait ab aliquo! ipse videt.
 ego curabo, ne quid contemtu dignum agam, aut loquar.
 odus me aliquis? vident ego omnib; placidus ero et benignus.
 Sic iniuriam patientia improborum malitiam superat et fatigat
 Deumq; imitatur, qui ignoscit, qui patientissimus est, et sceleris ma-
 sui beneficijs vincit. Maioris animi est non agnoscere iniuriam
 quam ignoscere: Vis invidia carere? sperne huius mundi fuga-
 cia bona, et dilige æterna, amor æternitatis, mors invidia est.
 Non potest mortalia bona alijs invidere, qui sola cupiscit æterna.

120
ka
the
an
at
ce
e-
F
ce
ing
ape
iat
i
m
d
sa
t.

[Faint, illegible handwriting]

157.

[Faint, illegible handwriting in a cursive script, likely a list or account.]

[Faint, illegible handwriting on the right edge of the page, possibly from an adjacent page.]

170.

S.

171.

172.

T.

173

174.

V.

175

Faint, illegible handwriting, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

In nomine Domini nostri

2.

3.

4.

5.

6.

1777
Calimacdi Florentini Exola Obracista Preceptora vada ad
absolutum dominium expressa ex autentico Scripto r Bibli.
oddeki Lubonierskiego na Wispiczu znac ex Macchiaelli Geantis.

1. Mij duri albo tby osoby do Swioey tarenney rady, a tym tytko
tarenne sic Swioed zniecay, ktorym bron plaktikowanu z biefia.
dowana r Senatoru, a ^{zobny} ~~niezniecay~~ by si rawne trzezi. Decalily
dony nieli niecne hie in nikregu niezniecay, to od piaznych
Ludi z Dudydglow tarenne wywodny.
2. Tego czegobys odial na wlasny potnebe obrac niezniecay Se.
natorom a pozostawu tego obrac nalezato ad absolutum dominium.
3. Czoni Statutow rownyd a co wladze Krolewskie teji waiwecz obra.
cay
4. Zurdow bron z przestnegay propter conspirationem.
5. Zurdow karz exieffy a tym Rady z Senat in Offo ratymnaff.
6. Ruszenie Popolitem strasz na kazdy rok z Grosi Niepnyja-
cielen puz Swioe Wierne, takne nieberpieczestwa, iz iest
Niepnyjael gotowy, a zebysie niepotstnepi wsta forte Lu
know si nato zwoia Hetmanen, to Lotaly ne Ruszenie
Popolite notary, a tnega si go uk ogiwa, a ratym czyp
stawanie o Podatki ktore otrzymawszy polowice obroc do Swioey
skorzynki, a z polowice Skrebnie przynimay kiedy rada grosi,
Kiedy

178.

kiedy Senat & Posłowie na cię szukają, bo tak Polacy czynią
 sieła mówią a nie nieobypnia, miej te tam Bełby czaśem na
 pieczy, byś się oto gniewał odprawny kilka słow, a responsy du-
 bios dawaj, a miej kilkunaście onusów pryncisaby swoje strone
 aby mieli, a żeby zdruzileri wniwoczym się niezgadzali.

7. Dobrejone Państwo Suietkigni wadz między sobą, a do czegoż kłona
 słona potrzebna sta, pniestawaj.

8. Families wielkin tudzion a Polere kłariay do, zartuy zaciem
 obiechy kłapi Weiwodstwa Kasztellanie im dawaj aby się tym
 wozyci, a tego im nie dawaj czyby się bogawli.

9. Oficini koronne tudzin dobray a nieobytym dawaj takre dworskie
 wiedy, a takim cobys imeni obracalb iakobys obiat.

10. Z kancelaryey stnesz aby nie niewydawano bez twego podpisu.

11. Oficini darcho nie dawaj nikomu, niey wierne koronne aby to tar,
 gowali tractowali, a kto wiecy da nieb Ciebie bedzie go:
 dniejszy, takre pieniadze & kleynoty zaprosien kluczem korony

12. Podskarbi korony nieb tylko samym oblatem koronnym wlasa
 a bztgd koronne potneky, a twone, a Dwor nieday wpatmie, iereli
 mu niewystarczy niech sam przedoy nabycia na przyszle
 powrehta, a na Seymie wiech się skazy, Skazure re się za-
 dazof na potneky kłapcey, a nieb profi aby o tym radzono byto
 i kłoby zaplacic. Przy koronnym Podskarbiem miej zawsze

Pisarsza

Lizawa aby owsytkim wiedziat a zely na kazdy dzien
licze czynil. Dworny Podskarbi niech tylko Dworski stau
zskarbil zskarbie dosyc na Lizawu, niepotrebny to Wtednik
Nadworny Podskarbi bo in iak niecy zskarbie tym wiekora skoda bysa

- 13. Dwor jednak boway zawse, y powoty choray, y zbragny
y speln, tym zawse stau, bo to strasz tworia, Konownikow
pawolat tego wedlug potneby boway, bo to prozna strata.
- 14. Ingieltow nikomu niedaway, bo to szkoda skarbu twego.
- 15. Na Starostwach dozwozia nikomu niedaway, a do nich sley czasto Ingui.
zoty taki y Poddayd nie zredza, iestli ktory zredzi, odmieniany
daj drugiemu, taki zaden niewiesznie, y dobremi Gospodarkami yoz musza.
- 16. Referendarstwa daway cnotnym, nietakym, a skoro sig ktory zob.
stau odmieniany, Spraw Miestied sam sluchay zely dla przytku
swego ku krywdnie twozhicy y Decretow niewydawati.
- 17. Z kupcami Miasz pnedrich porozumiawaty sig wolnego psteriadu
Lopocozay, skad wielki przytek niec maresz.
- 18. Carlerzon wriwos niewdaway nieday dny Wlad tylko odprawnia
strasz je ich.
- 19. Beneficys Ecclesiastus odprawy Ingieltay.
- 20. Opactwa godnym twozhicy daway, a niemi odpravic Lofelstwa y inne
zoflug.

posługi Kreptey iob sumptem, bo maia tego dochody wielkie
 nadto wkradajac Gractule secundum pportionem bonorum zoslaw
 iurgielu sobie.

21 Karonikow wriweo obroc nieday tego niedey miaz co wswey
 wladzy mase niec bedac Panem w Krolestwie twoin y Papie-
 zowi tego niedopuszczay. Biskupstwa daway tudzion
 Peronym, ale teraz nieraczym y niestarozytym, bo tacy
 isca toba wadnie, a norezili z Senatu iob wyrbuc bo oni
 zwysli Bzity turbowac, nie us Vocatia srecchini Sie
 parac, nieo oni pilniaz tego na cofa wezwani. Wstuku
 in ter Wypany kostawisoy in beneficium dictum d'ani-
 ctum Passonibz Rectu indignum, a rustifera infami
 abutatur beneficijs Ecclesijs, nie nato iob zarywaia
 na cofa dane, hortentuy ie diepcurani Et fere non
 implicent curis secularibz, a Maicrosu obroc ad commo-
 dum publicum Recreypolity etas nawsie bezreff
 nial rerum belli, d' niliten contra incursiones hostium
 a lepiu y robriey to obwisc, anizeli obracia adga.
 stua et capua et pmpusos pniatosq; abusus suos

187

Statut zores de abrogandis plebeijs bo ruci na Biskupstwad
y Bratacward beda powolnocy i na Slacba, ktorzy sa na
Biskupstwad korani popowoleni Sigredy de roni y bezpie-
kaszac.

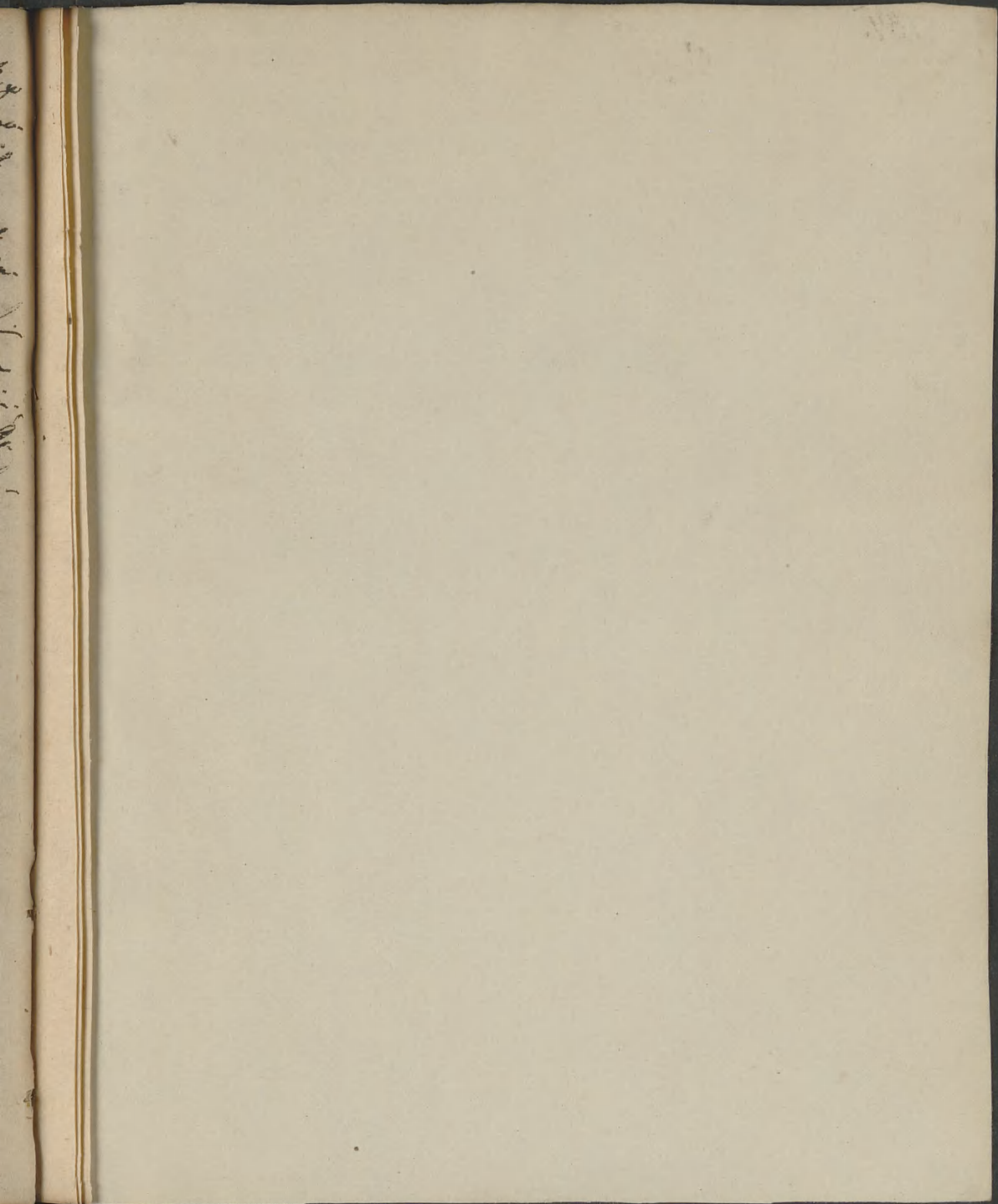
22. Appellatij niepozwalay do Rzymu bo to Wozny Krolestwo tani
23. Statuta o sparowaniu glawy plebeimna ariewer sboci, bo pu-
storni rnego Sig Pricia.
24. Statut tabre de homicidijs Notikum aboguy. i gdras uloz
secundum Jus diuinum.
25. Bria kroywo Worsny od Bogatszyed.
26. Losy Ziafkie tetrac bo niedkono nastali.
27. Animo Vithendua et abrogandis Privilegijs Ludovici Regis
stare sje.
28. Brata Ejansta przy sobie dorac nie jest tutum w daw-
go na Waiwodstwo Wolofkie.
29. Fryderika Brata dla Waiwodzenia Prufow staray sie tea w sadzie,
wszak sje daay slyszec re po fawori Mstba certis conditionibus
obca go wziac a ofadwuszay conditri ras sbocic iako rechesz.
30. Mazowieckie Sigreda takozne iako cyty, mysl obcy iakoby byl
Vnus Rex Vna lex. sieta stad koronie przytku przyboczne.

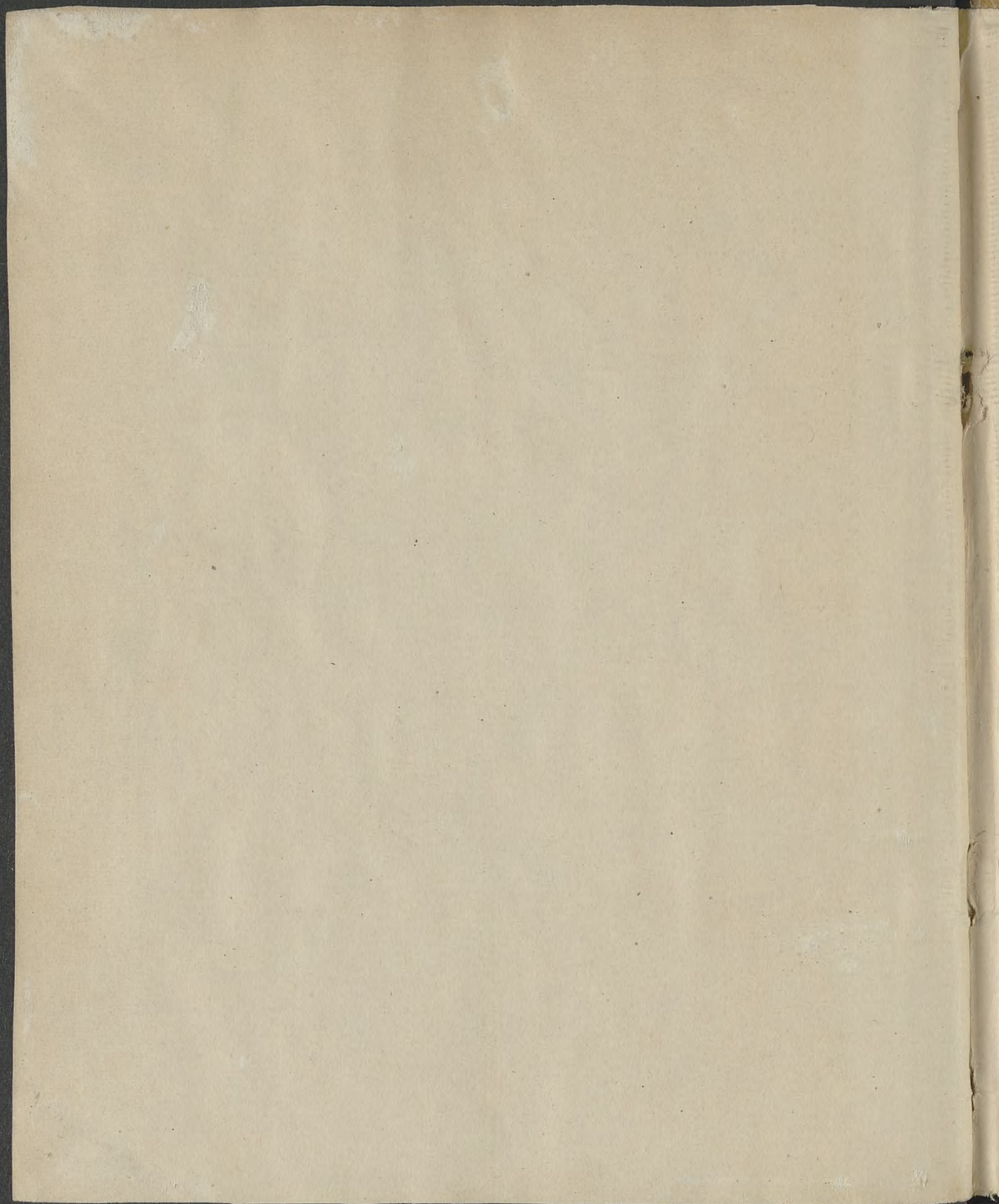
- 31. Wico q a drugiemu Electey twojey contraj byli niezje na
nie Pbyriacioly, Stnesz Sie ich a Pielkay in, a B Sa familie
zacne q nojne znow je nanie Krolen Megierstina y W. K. L.
reby cie ratowali nanie zulfaca gdy porzniec sobie od nioz
co niebezprecbnego.
- 32. A rebys Sie tym wysley rensit Vczyn Popolite ruszenie do Wo-
tob znowiszy Sie nanie potaiemnie z Morwoda Wolofkaj
do kupy ie wciagnienie zgronad, re ie porabi q rbiie.
- 33. A ieszly ktory wyciagnac Sie niedat na Popolite ruszenie,
kasz truc, czyniq to wieley Monarchonie.

Ch
S
i
P
2
K
m
n
o
P
K
e
E
g
L
h
a
n
E
h
n
u

D. O. M.

Stans super hunc tumulum
Male des si non doles

Viator.

Sic namq[ue] huic inscriptq[ue] tabellæ

Qui

Propter fidem erga Deum, pietatem erga pro:
ximum, caritatem erga Religiosos, erga pauperes
munificentiam & libertatem, adlesti inscriptus sum
cathalogo M. D. Stanislas Rexote

Propter quod

Privatus sum Vita temporanea sed donatus Sterna

Hac ut Viator gaudeas.

Ne nunc ut ea per Orationes tuas gaudeas
gaudere facias.

